

LETNO POROČILO ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE za leto 2018

Zveza društev upokojencev
Slovenije
Kebetova ulica 9
1000 Ljubljana

Janez Sušnik, predsednik

Ljubljana, marec 2019

Kazalo vsebine

1. POSLOVNO POROČILO.....	5
1.1. PODATKI ZVEZE DRUŠTEV	5
1.2. POROČILO O OPRAVLJENEM DELU	7
1.2.1. Uvod.....	7
1.2.2. Mandat 2015 do 2019 – novosti v letu 2018.....	12
1.2.3. Opravljeno delo v letu 2018.....	12
1.2.3.1. Zveza DUS, PZDU in DU	12
1.2.3.1.1. Članstvo	12
1.2.3.1.2. Vzajemni posmrtninski sklad	14
1.2.3.1.3. Rekreacija in šport.....	14
1.2.3.1.3.1. Področje množične rekreacije.....	14
1.2.3.1.3.2. Področje športa.....	15
1.2.3.1.4. Kultura	15
1.2.3.1.4.1. Pokrajinska srečanja pevskih zborov DU.....	15
1.2.3.1.4.2. Državno srečanje pevskih zborov	16
1.2.3.1.4.3. Večer pesmi in plesa.....	17
1.2.3.1.4.4. Likovna kolonija	17
1.2.3.1.4.5. Novoletna voščilnica	18
1.2.3.1.4.6. Aktivnosti literatov	18
1.2.3.1.4.7. Delavnica izdelovanja voščilnic.....	19
1.2.3.1.4.8. Dramske delavnice	19
1.2.3.1.4.9. Govorne vaje	19
1.2.3.1.5. Humanitarno delo.....	19
1.2.3.1.6. Izobraževanja	20
1.2.3.1.7. Glasila in publikacije	22
1.2.3.1.8. Informiranje članov	22
1.2.3.1.9. Prostori za delo.....	22
1.2.3.1.10. Informacijske tehnologije.....	23
1.2.3.1.11. 18. Festival za tretje življenjsko obdobje.....	23
1.2.3.1.12. Dan ZDUS	27
1.2.3.2. Vodstvo in Strokovna služba.....	28
1.1.1.1.1. Zagovorništvo pravic starejših	28
1.1.1.1.2. Pomoč starejšim pri uveljavljanju njihovih pravic	28
1.1.1.1.3. Informiranje širše javnosti o potrebah starejših v Sloveniji	28
1.1.1.1.4. Upravljanje s članstvom in boljši pretok informacij	29
1.1.1.1.5. Promocija prostovoljskega dela in sredstva za njihovo izvajanje	29
1.1.1.1.6. Programi za izboljšanje kakovosti življenja starejših	29
1.2.3.3. Poslovanje Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola v letu 2018	29
1.2.3.4. Poslovanje Zavoda Vzajemnost v letu 2018	31
1.2.4. Kje smo bili uspešni in kaj moramo izboljšati v prihodnje?	32
1.3. ZAKLJUČEK	33
2. RAČUNOVODSKO POROČILO	36
2.1. PROJEKTI ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV	36

2.1.1.	Program Starejši za višjo kakovost življenja doma - Starejši za Starejše	37
2.1.2.	Vzajemni posmrtninski sklad.....	37
2.1.3.	Program rekreativne, športne in kulturne dejavnosti	37
2.1.4.	Delovanje Zveze društev upokojencev Slovenije.....	38
2.1.5.	Nabava in prodaja tiskovin	38
2.1.6.	»Projekt Bivalna kultura (Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših)«	38
2.1.7.	»Projekt starejši pešci varni v prometu«	38
2.2.	POJASNILA BILANCE STANJA na dan 31.12.2018	38
2.2.1.	Dolgoročna sredstva	38
2.2.1.1.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	38
2.2.1.2.	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	39
2.2.2.	Kratkoročna sredstva.....	40
2.2.3.	Kratkoročne obveznosti	41
2.2.4.	Lastni in tuji viri sredstev.....	42
2.2.5.	Izvenbilanca – Vzajemni posmrtninski sklad (VPS)	42
2.3.	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA od 1.1. do 31.12.2018	43
2.3.1.	Prihodki	43
2.3.2.	Odhodki.....	45
2.4.	DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB.....	48
2.5.	SKLEPNA MISEL.....	49

Kazalo slik

Slika 1 Organiziranost Zveze DUS po Statutu Zveze DUS	13
---	----

Kazalo tabel

Tabela 1 Pregled aktivnosti in akcij v letu 2018	8
Tabela 2 Opravljene prostovoljske ure po področjih dela	11
Tabela 3 Časovnica pokrajinskih revij pevskih zborov	16
Tabela 4 Avtorice nagradjenih likovnih del.....	17
Tabela 5 Nagrajena DU za izjemne dosežke v letu 2018.....	27
Tabela 6 Preglednica gibanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.....	39

Kazalo grafov

Graf 1 Prostovoljci v Zvezi DUS	11
Graf 2 Članstvo v letu 2018.....	13
Graf 3 Delež članstva v VPS.....	14
Graf 4 Mnenje DU o razlogih za slabo udeležbo na izobraževanjih.....	21
Graf 5 Način informiranja	21
Graf 6 Število DU, ki ima lastne ali najete (plačljiv najem, brezplačno) prostore	22
Graf 7 Število nočitev po letih	30

1. POSLOVNO POROČILO

1.1. PODATKI ZVEZE DRUŠTEV

Naziv ustanove: Zveza društev upokojencev Slovenije

Kratko ime: Zveza DUS

Sedež: Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana, Slovenija

Davčna št.: 57009309

Matična št.: 5147581

Št. TRR: 61000-0014821365, odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Št. TRR: 05100-8010471821 in fiduciarni račun za Vzajemni posmrtninski sklad

05100-8015585758, odprta pri ABANKA d.d.

Datum vpisa pri registrskem organu: 21.7.1997

Glavna dejavnost: 88.991 – dejavnost humanitarnih in dobrodelnih organizacij

Podrazred ostalih dejavnosti:

- C18.200 Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa
- I55.100 Dejavnosti hotelov in podobnih nastanitvenih obratov
- I55.201 Počitniški domovi in letovišča
- J58.110 Izdajanje knjig
- J58.130 Izdajanje časopisov
- J58.190 Drugo založništvo
- J63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
- J63.120 Obratovanje spletnih portalov
- K64.300 Dejavnost skrbniških in drugih skladov ter podobnih finančnih subjektov
- M73.110 Dejavnost oglaševalskih agencij
- N82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
- Q88.991 Dejavnost humanitarnih in dobrodelnih organizacij
- R90.020 Spremljajoče dejavnosti z umetniško uprizoritvijo
- R90.030 Umetniško ustvarjanje
- R92.002 Prirejanje iger na srečo, razen v igralnicah
- R93.190 Druge športne dejavnosti
- R93.299 Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas

Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

Vodstvo društva: Predsednik: Janez Sušnik

Podpredsednici: Vera Pečnik, Marija Pukl (do vključno 18.12.2018)

Organi društva:

- Zbor članov
- Upravni odbor
- Nadzorni odbor
- Častno razsodišče

Zveza DUS je na dan 31.12.2018 zaposlovala 7 zaposlenih, od tega eno osebo za polovični delovni čas. V letu 2018 smo sicer ugotovili večjo fluktuacijo zaposlenih, imeli smo štiri odpovedi pogodbe o zaposlitvi in tri nove zaposlitve.

Zveza DUS je vpisana v register društev pri Upravni enoti Ljubljana pod številko: Jr026-219/96-BM, z dne 21.7.1997, z odločbo pod zaporedno številko 294 in pod matično številko 5147581.

V register društev je vpisana tudi sprememba temeljnega akta pod številko: 02/05-13-S-026-k252/99, z dne 13.5.1999, z odločbo pod zaporedno številko 294.

Pri Upravni enoti Ljubljana se dne 6.6.2005 vpiše v register sprememba temeljnega akta zveze pod številko 215-453/2005-4 (21007) z odločbo pod zaporedno številko 294.

Pri Upravni enoti Ljubljana se dne 26.11.2008 vpiše v register sprememba temeljnega akta zveze pod številko 215-1703/2008-3 (21010). Pri Upravni enoti Ljubljana se dne 9.3.2017 vpiše v register sprememba temeljnega akta zveze in sprememba skrajšanega imena pod številko 215-40/2017-5.

Zveza DUS ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva in kulture, z odločbo izdano pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, številka: 017-01-012/96-242, z dne 29.6.1999 in status humanitarne organizacije, ki ga je pridobila dne 20.10.2006, z odločbo 21502-38/2005-5, pod zaporedno številko HO-SD-038.

Zveza DUS je pri Ministrstvu za finance Davčni upravi RS identificirana za davek na dodano vrednost (DDV) pod identifikacijsko številko za DDV SI57009309.

Zveza DUS upošteva Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg) ter drugo relevantno zakonodajo.

Zveza DUS upošteva Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS 109/2007), ki je stopil v veljavo dne 30.11.2007, razen prve in druge alineje 4. člena, ki sta stopili v veljavo dne 1.1.2008 in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list 68/2009), ki se je začel uporabljati s 1.1.2009 ter vse njegove kasnejše spremembe.

Zveza DUS upošteva Slovenske računovodske standarde 2016, ki so stopili v veljavo dne 1.1.2016 in vse kasnejše dopolnitve.

1.2. POROČILO O OPRAVLJENEM DELU

1.2.1. Uvod

Zveza društev upokojencev Slovenije (Zveza DUS) je bila v letu 2018 aktivna na svojih ključnih področjih dela, kot so: aktivno, zdravo in varno staranje, medsebojna pomoč starejših, skrb za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev in starejših in je sledila vsebinskemu načrtu za leto 2018 ter ciljem in nalogam v skladu s Statutom Zveze DUS. V letu 2018 smo bolj aktivno nastopili tudi na področju zagovorništva pravic starejših, v skrbi za izboljšanja gmotnega položaja upokojencev in starejših, za ureditev njihovih socialno-zdravstvenih razmer in drugo. Posebno pozornost smo namenili urejanju gmotnega položaja upokojencev in opozarjanju na perečo problematiko. Izdali smo tudi **Memorandum 2018** s podrobno analizo položaja starejših, posebej pa upokojencev. Z dokumentom smo odločevalcem jasno izrazili svoja stališča, poglede in pričakovanja.

Pokrajinske zveze društev upokojencev (PZDU) in društva upokojencev in klubi (DU) so s prostovoljnim delom funkcionarjev in drugih sodelavcev opravili veliko dela pri organizaciji različnih programov aktivnega, zdravega in varnega staranja ter na drugih, za upokojence in starejše pomembnih področjih.

Na področju medsebojne pomoči starejših smo do konca leta 2018 uspeli zajeti v program Starejši za starejše skupaj 183.534 starejših od 69 let, kar predstavlja skoraj 64 % vseh starejših od 69 let v Sloveniji. Prostovoljke in prostovoljci v programu so v letu 2018 opravili 732.810 ur prostovoljnega dela pri obiskovanju starejših in nudenju pomoči osebam potrebnih pomoči.

Strokovna služba, predvsem pa člani, upokojeni strokovnjaki so aktivno spremljali zakonodajo, ki zadeva problematiko starejših in njene spremembe ter se na njih odzivale s pripombami in stališči.

Na problematiko starejših smo opozarjali na različne načine. Poleg rednega sestajanja z vsemi zainteresiranimi političnimi strankami in poslanskimi skupinami ter ministrstvi, smo skozi leto organizirali in se udeleževali različnih projektnih aktivnosti doma in v tujini ter tudi na ta način opozarjali na položaj upokojencev in starejših.

Aktivnosti, ki so bil vezane izključno na Zvezi DUS kot organizacijo na državni ravni, pa so bile dodatno vezane na skrb za vzdržnost Vzajemnega posmrtninskega sklada in vzdržnost financ Zveze DUS.

V letu 2018 smo izvedli aktivnosti in posamezne akcije za splošno izboljšanje položaja starejših v slovenski družbi.

Tabela 1 Pregled aktivnosti in akcij v letu 2018

Mesec	Aktivnost
<p>Januar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seja medresorske Komisije za človekove pravice – DZ RS • Redno letno srečanje članov programa Državni preventivni mehanizmi – VČP RS • Srečanje z ministrico za zdravje Milojko Kolar • Srečanje vodstev ZDUS, ŠOS, MSS in DOS za ustanovitev Medgeneracijske koalicije Slovenije – MeKoS • Izobraževanje prostovoljcev v programu Starejši za starejše • Srečanje z direktorjem NS PIZ d.o.o. Andrejem Hudoklinom • Srečanje z ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen • Srečanje delovne skupine za pripravo Memoranduma 2018 • Izobraževanje izobraževalcev v programu Starejši za starejše • Srečanje članic Koordinacijskega seniorskega odbora Slovenije- KOSOS; pobuda za ustanovitev Seniorske koordinacije Slovenije - SEKOS • Sodelovanje na predstavitvi kampanje Sobivanje v Slovenj Gradcu • Programski svet programa Starejši za starejše • Srečanje pokrajinskih koordinatorjev programa Starejši za starejše • Posvet na temo vzdržnosti Vzajemnega posmrtninskega sklada • Konstitutivna seja MeKoS

Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje na konferenci o bivanju starejših v Trevisu • Posvet Zveze DUS in Ministrstva za zdravje na temo zdravstva v Sloveniji • Sodelovanje na Odboru za zdravstvo-DZ RS • Okrogla miza programa Starejši za starejše na Koroškem • Srečanje s predsednikom uprave KAD d.d. Bachtijarjem Djalilom • Seja Nadzornega sveta Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola • Konstitutivna seja Sveta ZPIZ • Sodelovanje na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide – DZ RS • Srečanje z ministrom za kmetijstvo mag. Dejanom Židanom
Marec	<ul style="list-style-type: none"> • Komisija za izobraževanje programa Starejši za starejše • Izobraževanje izobraževalcev v programu Starejši za starejše • Seja MeKoS • Konstitutivna seja SEKOS • Srečanje s predstavniki stranke NSi • Sodelovanje na Odboru za zdravstvo-DZ RS • Sodelovanje na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide – DZ RS • Izobraževanje prostovoljcev v programu Starejši za starejše • Sodelovanje na razpravi o temah odprte delovne skupine Združenih narodov za staranje – MZZ RS • Seja Sveta Vlade RS za aktivno staranje in medgeneracijsko sodelovanje
April	<ul style="list-style-type: none"> • Seja MeKoS • Srečanje s predstavniki stranke DeSUS • Srečanje z ministrico za delo dr. Anjo Kopač Mrak • Srečanje z direktorjem ZZZS Marijanom Sušeljem • Sodelovanje na Pomurskem sejmu Medical • Udeležba na Mednarodni konferenci ob 10-letnici programa DPM pri VČP RS • Sodelovanje na okrogli mizi Status upokojencev v družbi v Mariboru • Sodelovanje na Odboru za zdravstvo-DZ RS • Seja SEKOS

Maj	<ul style="list-style-type: none"> • Seja pokrajinskih koordinatorjev programa Starejši za starejše • Srečanje s predstavniki stranke Alenke Bratušek • Okrogla miza ob Tednu vseživljenjskega učenja • Srečanje s predstavniki stranke DeSUS • Srečanje s predstavniki stranke SDS • Srečanje s predstavniki stranke LMŠ • Srečanje s predstavniki stranke Levica • Srečanje s predstavniki stranke SLS • Srečanje s predstavniki stranke SD • Seja SEKOS • Srečanje s predstavniki stranke Dobra država • Srečanje s predstavniki stranke NSi • Novinarska konferenca o podpori strankam na državnozborskih volitvah
Junij	<ul style="list-style-type: none"> • Seja Programskega sveta programa Starejši za starejše • Sodelovanje na zaključnem dogodku Tedna vseživljenjskega učenja na Jesenicah • Udeležba na sprejemu ob podelitvi državnega priznanja na področju prostovoljskega dela v letu 2017 • Udeležba na Skupščini Delavske hranilnice d.d. • Seja MeKoS • Srečanje z vodstvom Socialne zbornice Slovenije • Skupščina Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola • Udeležba na zasedanju Age Platform
Julij	/
Avgust	/
September	<ul style="list-style-type: none"> • Posvet o srebrni ekonomiji • Udeležba na zasedanju EURAG
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • 18. Festival za tretje življenjsko učenje • Udeležba na posvetu Slovenia eSeniors Network: eInclusion in Active Aging • Udeležba na konferenci EU poslanca dr. Igorja Šoltesa v Ljubljani • Udeležba na zasedanju Age Platform • Srečanje z ministrico za delo mag. Ksenijo Klampfer
November	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje na konferenci o prekarnem delu v Ljubljani • Seja MeKoS

December	<ul style="list-style-type: none"> • Srečanje s predstavniki stranke NSi • Srečanje z županom MOL Zoranom Jankovičem • Sodelovanje na posvetu VČP RS – Človekove pravice včeraj in danes – kaj pa jutri? • Medresorska komisija za človekove pravice – srečanje z NVO na MZZ RS • Konstitutivna seja Organizacijskega odbora Dnevnov medgeneracijskega sožitja
-----------------	---

Velik del aktivnosti smo opravili s prostovoljnim delom funkcionarjev DU, PZDU in Zvezi DUS. V letu 2018 smo še naprej sledili urejanju področja organiziranega prostovoljskega dela, sklepali smo dogovore in urejali evidence. Ocenili smo, da je v preteklem letu na nacionalni ravni **34.770 prostovoljcev** (24.294 žensk in 10.421 moških) opravilo skupaj **4.419.506 prostovoljskih ur**, kar po metodologiji MDDSZ znaša **43.473.576 evrov** - podrobneje 7.787.466 evrov za 599.036 prostovoljskih ur za organizacijo, 31.908.222 evrov za 3.190.822 prostovoljskih ur za vsebino in 3.777.888 evrov za 629.648 prostovoljskih ur za drugače razvrščeno področje dela. Toliko smo skupaj prihranili državnemu proračunu!

Graf 1 Prostovoljci v Zvezi DUS

Tabela 2 Opravljene prostovoljske ure po področjih dela

Področje prostovoljnega dela	Odstotek od skupaj opravljenih ur
Civilna zaščita in reševanje	0,0
Človekove pravice in civilne svoboščine	0,5
Varstvo okolja in ohranjanje narave	0,0
Kultura in umetnost	1,9
Socialna dejavnost	94,3
Rekreacija	1,7
Turizem	0,5

Vzgoja in izobraževanje	0,5
Zdravje	0,5
Človek, narava in družbene vrednote	0,0

1.2.2. Mandat 2015 do 2019 – novosti v letu 2018

Na decembrskem Zboru članov Zveze DUS (18.12.2018) je odstopno izjavo z mesta podpredsednice Zveze DUS podala Marija Pukl.

1.2.3. Opravljeno delo v letu 2018

1.2.3.1. Zveza DUS, PZDU in DU

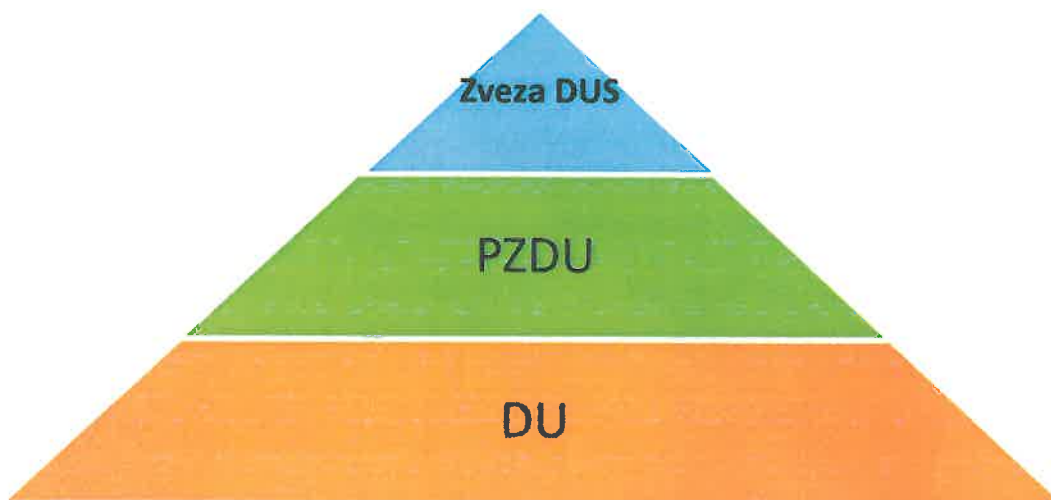
Še naprej so kot najobsežnejše aktivnosti članov DU aktivnosti za promocijo aktivnega, zdravega in varnega staranja, ki jih izvajajo DU v množičnih oblikah rekreativnih, športnih in kulturnih dejavnosti. Zanimariti ne gre niti vlaganja v povezovanje s sorodnimi organizacijami v tujini, mednarodno sodelovanje DU z manjšinami v zamejstvu in tujini ter izvajanje izobraževalnih vsebin za potrebe DU.

V Zvezi DUS smo izdali Memorandum 2018, s katerim smo politiko nagovorili k oblikovanju programov in načrtovanju ukrepov, ki bi sledili uresničevanju nacionalnih strategij in bi sledili demografskim trendom in s tem povezanih potreb. Memorandum 2018 je torej dokument stališč, načina in vsebine prihodnjega sodelovanja s političnimi strankami ter drugimi nosilci politične oblasti, vprašanj, s katerimi se srečujejo starejši. Naša stališča so bila dobro sprejeta in delno tudi upoštevana v Koalicijski pogodbi.

1.2.3.1.1. Članstvo

Zveza DUS je na dan 31.12.2018 združevala skupaj 499 DU. V letu 2018 je potekalo usklajevanje temeljnih aktov članic Zveze DUS. Za 12 PZDU je Upravni odbor Zveze DUS že izdal ugotovitveni sklep in listino članice zveze, 1 PZDU je temeljni akt nedavno uredila in bo o članstvu sklepal Upravni odbor Zveze DUS v marcu 2019, Osrednjeslovenska PZDU – MZU Ljubljana pa ima rok za ureditev podaljšan do 30.4.2019. V vmesnem času je prišlo tudi do ustanovitve še ene PZDU, to je PZDU Ljubljana z okolico, ki ta trenutek združuje 9 članov DU, ki so prestopila iz neformalne oblike organiziranosti klubov in aktivov ter iz Osrednjeslovenske PZDU-MZU Ljubljana: Boris Kidrič, Nove Fužine, Lek, Komandanta Staneta, Borovnica, Podgorica Šentjakob, Stadion, Upokojenih pedagoških delavcev Slovenije in Upokojenih podjetnikov in obrtnikov Slovenije. 2 DU sta iz obrobja Ljubljane prešli pod okrilje PZDU Gorenjske. DU Delo je s koncem leta 2018 prenehalo delovati in bo izbrisano iz evidence v letu 2019. Zabeležili smo tudi prenehanje dela za DU Boris Ziherl in Abanke ter prenehanje posrednega povezovanja v Zvezo DUS s strani DU Likus in Loterije Slovenije.

V letu 2019 je še pričakovati nekaj prehodov DU med PZDU, lahko tudi ukinitvev ali združitvev. Spremembe so v danem trenutku vezane predvsem na izvrševanje določb Statuta Zveze DUS v zvezi z vključevanjem in organiziranostjo.

Slika 1 Organiziranost Zveze DUS po Statutu Zveze DUS

Letna statistika s stanjem na dan 31.12.2018 je dala naslednje rezultate:

- na dan 31.12.2018 je bilo v Zvezo DUS vključenih 187.837 individualnih članov,
- od tega predstavljajo ženske 63 % (117.606) vseh članov, moški pa 37 % (70.231),
- na novo se je včlanilo 6.682 članov, umrlo je 5.316 in izstopilo 4.124 članov,
- 1,93 % ali 3.624 članov je oproščenih plačila članarine.

Vsekakor ugotavljamo, da članstvo ponovno pada, predvsem na račun nizkega naravnega prirasta, visoke starosti članov, umrljivosti članov ter nenadomestitve umrlih in izpisanih članov. Ugotavljamo, da se v DU včlanjuje malo mladih upokoјencev, zato bo veljalo na vseh ravneh razmisliti o programih, s katerimi bomo v svoje vrste pritegnili mlajše upokoјence in druge starejše oz. da bomo vpeljali aktivnosti na vseh ravneh, ki bodo prinesle koristi za vse generacije. Med takšne aktivnosti sodijo aktivno državljanstvo, javne razprave o problematiki starejših in upokoјencev, promocija prostovoljstva, vključevanje članstva v upravljanje, promocija organizacij (npr. Dan Zveze DUS), aktivno vključevanje in sodelovanje na Dnevih medgeneracijskega sožitja in drugo.

Graf 2 Članstvo v letu 2018

1.2.3.1.2. Vzajemni posmrtninski sklad

Konec leta 2018 smo imeli v skladu 53.888 članov, kar je za 3.888 članov manj, kot smo jih imeli konec leta 2017.

Umrlo je 2.690 članov, pristopilo je 303 novih (215 manj kot jih je pristopilo leto prej), izstopilo pa 1.774 članov (588 več kot leto prej).

Od 1.1. do 31.12.2018 je bilo izplačanih 2.622 posmrtnin (178 manj kot leto prej), v skupnem znesku 528.319,60 evrov.

Graf 3 Delež članstva v VPS

1.2.3.1.3. Rekreativna in šport

1.2.3.1.3.1. Področje množične rekreacije

Zadnja leta smo ugotavljali, da se vedno več članov profesionalni in neprofesionalno ukvarja z različnimi rekreativnimi aktivnostmi. Letos pri teh aktivnostih ponovno beležimo padec, ne le v številu izvedenih aktivnosti, temveč tudi v številu udeležencev. Razlog za to je prav gotovo v starajoči se populaciji in fizičnih sposobnostih in zmogljivosti članov.

Zabeležili smo večji upad letovanj v domovini in tujini.

Novejše oblike množične rekreacije, med katere uvrščamo organizirane vadbe joga, fitnesa, rekreacijske telovadbe in tedenska razgibavanja, so za članstvo še vedno zanimiva. S skupinsko jogo se je ukvarjalo 183 članov v le 12 DU, z rekreacijsko telovadbo pa 4.108 članov v 137 DU.

V letu 2018 smo sicer zabeležili 3.458 rekreacijskih pohodov s 40.314 udeleženci, 638 pohodov v gore z 8.145 udeleženci, 999 kolesarskih izletov s 6.764 udeleženci in 785 različnih rekreativnih izletov s skupaj 28.515 udeleženci. Člani so v letu 2018 opravili precej manj organiziranih letovanj in sicer, 383 letovanj v domovini z 9.913 udeleženci, od tega je 6.730 udeležencev 321-krat letovalo v Delfin hotelu ZDUS d.o.o. Izola. 94 letovanj v tujini pa

se je udeležilo 2.222 udeležencev. Na letovanja prav gotovo vpliva gmotni položaj upokoјencev.

Zveza DUS za letovanja v prej omenjenem hotelu nameni tudi dodatne spodbude, s katerimi v DU med drugim omogočajo letovanja socialno ogroženim članom. V letu 2018 smo za te oblike spodbudili preko 110 DU.

Vse PZDU, z izjemo Celjske in Zgornjepodravske, so v letu 2018 v obdobju med majem in septembrom izvedle tudi letna rekreativna srečanja upokoјencev, katerih se je udeležilo nekaj manj kot 10.000 individualnih članov. V porastu so različne oblike druženj in srečanj, predvsem na lokalnih ravneh oziroma v povezovanju DU po posameznih občinah.

1.2.3.1.3.2. Področje športa

V letu 2018 smo zabeležili aktivnosti s področja športa, s katerimi se člani ukvarjajo profesionalno v smislu tekmovanja in neprofesionalno, v smislu ljubiteljskega udeјstvovanja.

Na PZDU so se člani pomerili v pokrajinskih športnih igrah v preko desetih disciplinah oziroma panogah, na državni ravni pa v sedmih: kegljanju, kegljanju s kroglo na vrvi, balinanju, šahu, pikadu, lovu rib s plovcem, in streljanju z zračno puško.

S tekmovanji se je v DU ukvarjalo 15.044 oziroma natanko 555 članov manj kot leto prej, od tega več kot polovico predstavljajo moških. Na društvenih tekmovanjih je tekmovalo 6.138, na meddruštvenih 4.980, na pokrajinskih 4.077, na državnih 634 in na meddruštvenih 274 članov. V Sloveniji je na 1.358 gostovanjih tekmovalo skupaj 5.442 članov, v tujini pa na 24 gostovanjih skupaj 244 članov.

Ljubiteljsko se je športom, rekreativno vadbo in gibalno kulturo ukvarjalo skupaj 30.483 članov (5.198 manj kot leta 2017), od tega več kot polovico predstavljajo ženske. Z domačo vadbo se je dnevno ali tedensko ukvarjalo 3.265 članov, z delom na vrtu 8.416 članov, s fizičnimi hišnimi opravili 9.635 članov, 1.042 članov se je sprehajalo v spremstvu, 303 pa se jih je razgibavalo ob pomoči.

1.2.3.1.4. Kultura

1.2.3.1.4.1. Pokrajinska srečanja pevskih zborov DU

11 pokrajinskih srečanj pevskih zborov DU Slovenije

Čas izvedbe projekta: april-maj-junij 2018

Št. sodelujočih pevskih zborov DU: **98**

Št. sodelujočih gostov – pevskih zborov: 7

Število nastopajočih pevcev/pevk: **2.035**

Število obiskovalcev prireditve (ocena): 960

Edina pokrajina, ki srečanja ni izvedla zaradi premajhnega števila prijavljenih zborov (bolezen), je PZDU Spodnje Podravje.

Tabela 3 Časovnica pokrajinskih revij pevskih zborov

PZDU	Datum	Kraj
Dolenjska in Bela krajina	10. 5. ob 17.00	Kulturni center Primoža Trubarja, Trubarjeva cesta 13, 8310 Šentjernej
Zgornje Podravje	22.5. ob 18.00	Dvorana Union, Prešernova ulica 3, 2000 Maribor
Osrednjeslovenska	2. 6. ob 18.00	Center Zalog, Zaloška cesta 267, 1000 Ljubljana
Gorenjska	21. 4. ob 16.00	OŠ Toma Brejca, Šutna 69, 1241 Kamnik
Zasavje	20. 5. ob 16.00	Kulturni center Litija, Trg na Stavbah 8a, 1270 Litija
Pomurje	24. 5. ob 17.00	Kulturna dvorana Lendava, Trg Györgya Zale 1, 9220 Lendava
Koroška	16. 6. ob 11.00	Dvorana Lopan, Šolska ulica 53, 2382 Mislinja
Šaleška	29.5. ob 18.00	Dom kulture Velenje, 3320 Velenje
Južna Primorska	22. 6. ob 18.00	Dom na Vidmu, Gregorčičeva cesta 2, 6250 Ilirska Bistrica
Celjska	6. 6. ob 17.00	Narodni dom Celje, Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje
Severna Primorska	2. 6.	Srednja šola Venó Pilon, Cesta 5. maja 12, 5270 Ajdovščina

Selektorji republiške komisije so nastopajoče ocenili in določili zборе, ki so oktobra nastopili na 18. Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

1.2.3.1.4.2. Državno srečanje pevskih zborov

43. Državno srečanje pevskih zborov DU Slovenije (18. Festival za tretje življenjsko obdobje)

Datum in kraj izvedbe: 2.10.2018 ob 16.00, Cankarjev dom, Ljubljana

Povezovalac prireditve: Karl Drago Seme

Slavnostni govornik: Anton Donko, nekdanji predsednik ZDUS

Št. sodelujočih pevskih zborov DU: 13

Število nastopajočih pevcev/pevk: 293

Število obiskovalcev prireditve (ocena): 269

Nastopili so zbori: • ŽePZ Društva slovenskih upokojencev za Goriško • Mešani pevski zbor DU Tržič • Upokojenski ženski pevski zbor Püngrad Krog, DU Krog Satahovci • Mešani pevski zbor DU Ruše • Ženski pevski zbor DU Mislinja • Mešani pevski zbor »Slave« DU Solkan • Moški pevski zbor »Rožmarin« DU Mirna Peč • Mešani komorni pevski zbor DU Vojnik • Ženski pevski zbor DU ZDU MOK • Mešani pevski zbor DU Paka pri Velenju • Ženski pevski zbor »Utrinek« Sevnica • Mešani pevski zbor »Škrjanček« DU Videm Dobropolje • Združena MoPZ »Fran Venturini« in MoPZ »Tabor« Opčine prireditvi je bil Janez Sušnik, predsednik Zveze DUS. Skupaj je nastopilo 354 posameznikov, dogodka pa se je udeležilo 166 oseb.

1.2.3.1.4.3. Večer pesmi in plesa

FOLKLORNA DEJAVNOST:

10. Večer pesmi in plesa v sklopu 18. F3ŽO

Datum in kraj izvedbe: 1.10.2018 ob 16.00, Cankarjev dom, Ljubljana
Povezovalac prireditve: Marija Orešnik, predsednica Komisije za kulturo
Pozdravni nagovor: Janez Sušnik, predsednik ZDUS
Slavnostni govornik: Ivan Šega
Št. sodelujočih DU: 10
Število nastopajočih: 175
Število obiskovalcev prireditve (ocena): 387

Nastopile so skupine: • Metlika in folklorna skupina OŠ Metlika • Vokalna skupina pevk ljudskih pesmi »Marice« DU Maribor center • Folklorna skupina DU Komenda • Moški pevski zbor DU Bertoki Prade • Mešani pevski zbor DU Trnovo • Folklorna skupina »Oštarija« DU Bočna • Ljudske pevke »Plus« DU Kočevje • »Podkrajski fantje« DU Velenje • KUD »DALGI« v Društvo upokojencev Ohrid in Debrca, Makedonija. • Folklorna skupina Društva upokojencev "SOLIDARNOSTAERODROM".

1.2.3.1.4.4. Likovna kolonija

21. spomladanska likovna kolonija v organizaciji Zveze DUS je potekala v mesecu maju v Delfin hotelu ZDUS d.o.o. Izola. Projekt likovne kolonije je vodila Ema Tibaut, mentor pa je bil Oskar Sovinc.

7. jesenska likovna kolonija je potekala v mesecu oktobru v Vili Ana v Rogaški Slatini. Projekt likovne kolonije je vodila Ema Tibaut, mentor pa je bil Oskar Sovinc. Izbrana dela obeh kolonij so bila predstavljena na likovni razstavi v Mali galeriji Cankarjevega doma, Ljubljana v okviru 18. Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Likovna kolonija Izola in jubilejna razstava ob 20. letnici likovne kolonije

Vodja projekta: Ema Tibaut

Mentor likovne kolonije: Oskar Sovinc

Tema: »KULTURNA DEDIŠČINA VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA«

Termin in kraj izvedbe: od 10. 05. do 13. 05. 2018 v hotelu Delfin v Izoli

Št. udeleženi likovnikov: 51 (9 več kot leta 2017)

Tabela 4 Avtorice nagrajenih likovnih del

LIDIJA GRUNTAR	DU Nova Gorica	Kamniti portal cerkvice na Sabotinu
IDA KOCJANČIČ	DU Miren	Izpahnjenka
ZVONKA PACEK	DU Ljubljana-Polje	Strunjanske soline

Likovna kolonija Rogaška Slatina in razstava nastalih del

Vodja projekta: Ema Tibaut

Mentor likovne kolonije: Oskar Sovinc

Tema: podobe po motivih iz Cankarjevih del

Termin in kraj izvedbe: od 4. 10. do 7. 10. 2018 v VILI ANA v Rogaški Slatini.

Št. udeleženih likovnikov: 16

1.2.3.1.4.5. **Novoletna voščilnica**

Natečaj za novoletno voščilnico 2018

Natečaj objavljen: 7. 6. 2018 v sodelovanju s Komisijo za tehnično kulturo (prvič)

Število sodelujočih DU: 13

Število sodelujočih članov/posameznikov: 34

Št. prispelih voščilnic: 90

Nagrajene voščilnice avtorjev: Dragica Centrih (DU Malečnik) za delo Zimsko veselje, Breda Jamar (DU Bled) in Irena Praprotnik (DU Slovenj Gradec) za delo Božički sveta. Razstava prispelih voščilnic je bila v sklopu 18. Festivala za tretje življenjsko obdobje v drugem predverju Cankarjevega doma od 1. do 3.10.2018. Podelitev nagrajenim voščilnicam je bila v sklopu prireditve Večer pesmi in plesa (1.10.2018).

1.2.3.1.4.6. **Aktivnosti literatov**

»Urice poezije«, srečanje literatov DU na 18. Festivalu za tretje življenjsko obdobje

Št. sodelujočih članov: 14

Št. sodelujočih DU: 13

Prireditev vodila: Marija Orešnik, predsednika Komisije za kulturo

Št. Pokrajinskih zvez z aktivno literarno dejavnostjo: 7

Št. DU z aktivnimi literarnimi sekcijami v letu 2018: 34

Aktivnosti na ravni pokrajinske zveze – št. srečanj literatov: 5

Št. izobraževanj literatov 2018: 3

Izdajateljska dejavnost

Št. Pokrajinskih zvez z aktivno izdajateljsko dejavnostjo: 8

Št. pokrajin z izdanim literarnim glasilom v letu 2018: 3

Št. DU z izdanim zbornikom ali literarnim delom: 11

Št. DU, ki je podprlo del, ki so jih izdali člani sami: 6

V 7 PZDU se je 43 literarnih sekcij DU aktivno udeleževalo na področju literature. Na ravni PZDU je potekalo 5 srečanj literatov, organizirana pa so bila tudi 4 izobraževanja literatov.

Z izdajateljsko dejavnostjo se je aktivno ukvarjalo 6 PZDU, 4 PZDU so izdale tudi literarno glasilo. 9 DU je izdalo zbornik ali literarno delo, 6 DU pa je v tej dejavnosti podprlo svoje člane, ki so dela izdali sami.

1.2.3.1.4.7. Delavnica izdelovanja voščilnic

Delavnica izdelovanja voščilnic 2018

Delavnica v letu 2018, zaradi porabe vseh sredstev za likovno dejavnost, ni bila izvedena. Dodatni stroški so bili zaradi jubilejne 20. obletnice likovne kolonije (darila simbolične vrednosti za likovnike – rože iz lesa).

1.2.3.1.4.8. Dramske delavnice

Projekt dramskih delavnic pod vodstvom Marije Orešnik je mentoriral Rajko Stupar, univ. dipl. dramski igralec.

Termin in kraj izvedbe: od 12. 3. do 15. 3. 2017 v Hotelu Delfin v Izoli.

Vodja projekta: Marija Orešnik

Mentor dramskih delavnic: univ. dipl. dramski igralec Rajko Stupar

Št. udeleženi članov: 23

Št. sodelujočih DU: 11

Kot je v svojem poročilu zapisal mentor, se je delavnica »iztekla v silnem razpoloženju dvajsetih udeležencev iz različnih krajev Slovenije. Kot bi magična roka izbrala tiste ta prave, predane delu, zvedave kljub temu, da o gledališču veliko vedo, z njim živijo v svojih vaških in urbanih okoljih, se mu predajajo, a se zavedajo, da je priložnost za učenje tudi v poznih letih dragocena in je ne smejo zamuditi«.

1.2.3.1.4.9. Govorne vaje

V letu 2018 zaradi pomanjkanja interesa govorne vaje niso bile izvedene.

1.2.3.1.5. Humanitarno delo

Izredno pomembna dejavnost Zveze DUS, PZDU in DU je humanitarna dejavnost, v okviru katere organiziramo medsebojno pomoč starejših starejšim, s ciljem, da bi lahko starejši čim dlje živeli v svojem domačem okolju.

Program Starejši za starejše izvajamo že vse od leta 2004. Vanj je vključenih 297 DU, izvaja pa ga 3.480 prostovoljk in prostovoljcev, članov DU.

Starejši prostovoljci v svojem lokalnem okolju obiskujejo vse starejše od 69 let, ki živijo v lastnem gospodinjstvu, ne glede na to, ali so ali niso člani DU. V pogovoru z njimi poskušajo najti tiste, ki potrebujejo pomoč in jim to pomoč tudi organizirati, da bi lahko ostali v svojem domačem okolju. Pomoč jim zagotovijo bodisi v okviru zmožnosti DU, bodisi v sodelovanju z javnimi službami in drugimi humanitarnimi organizacijami.

V program so prostovoljci do konca leta 2018 vključili že 183.534 starejših nad 69 let, kar predstavlja skoraj 64 odstotkov vseh oseb te starosti v Republiki Sloveniji. Samo v letu 2018 so prostovoljci opravili 110.341 obiskov, v vseh letih odkar se program izvaja pa kar 1.054.015 obiskov. Poleg obiskov, so prostovoljci samo v letu 2018 starejšim zagotovili 58.665 različnih pomoči v okviru samih DU ali v sodelovanju javnimi službami in drugimi

organizacijami.

Prostovoljci starejšim pomagajo na različne načine: z njimi se družijo, igrajo družabne igre, jim berejo, gredo z njimi na sprehod, jim pomagajo pri osnovnih osebnih in hišnih opravilih, urediti zdravstveno oskrbo, oskrbo na domu, varstvo starejših, jim zagotovijo dostavo humanitarnih paketov ali toplega obroka, pomagajo pri ureditvi denarno pomoč, varstvenega dodatka, gredo z njimi ali za njih po nakupih v trgovino, jih peljejo na pokopališče ali k zdravniku in drugo. Včasih se ob tem srečujejo tudi s hudimi stiskami starejših, ob katerih se počutijo zelo nemočne, kot so stanovanjske deložacije ali nasilje.

Samo v letu 2018 so prostovoljci v programu opravili 732.810 prostovoljnih ur, v vseh letih delovanja programa pa kar 9.157.203 ur prostovoljskega dela. Po metodologiji Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so te ure za leto ovrednotene v znesku 7.856.525 EUR, v vseh letih pa kar v 59.245.362 EUR. Program so v letu 2017 sofinancirali Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij, Vzajemna d.v.z., Zavarovalnica Triglav in Krka, d.d., Novo mesto.

V letu 2018 smo kot novost uvedli nezgodno zavarovanje za prostovoljce. V sklopu kolektivne pogodbe pri Zavarovalnici Triglav smo v **nezgodno zavarovanje vključili prostovoljce programa Starejši za starejše** in nekaj drugih skupin prostovoljcev, ki aktivno delujejo na Zvezi DUS v okviru organov in delovnih teles. Plačnik premije je Zveza DUS oz. v primeru programa, v enakem deležu Zveza DUS in program Starejši za starejše. V sodelovanju s partnerjem Erste card d.o.o. pa smo kot nadgradnjo smo v sodelovanju dosedanjega sodelovanja uvedli **projekt Kartica Prostovoljec**, ki je namenjena prostovoljcem kot identifikacijska kartica na terenu in kot plačilna kartica, pri čemer smo upoštevali boljše pogoje kot veljajo za imetnike splošne Diners Club ZDUS kartice. V prihodnje pa želimo spodbuditi širško razpravo glede statusa prostovoljcev, za kateri menimo, bi morali uživati poseben status (npr. v obliki bonitet).

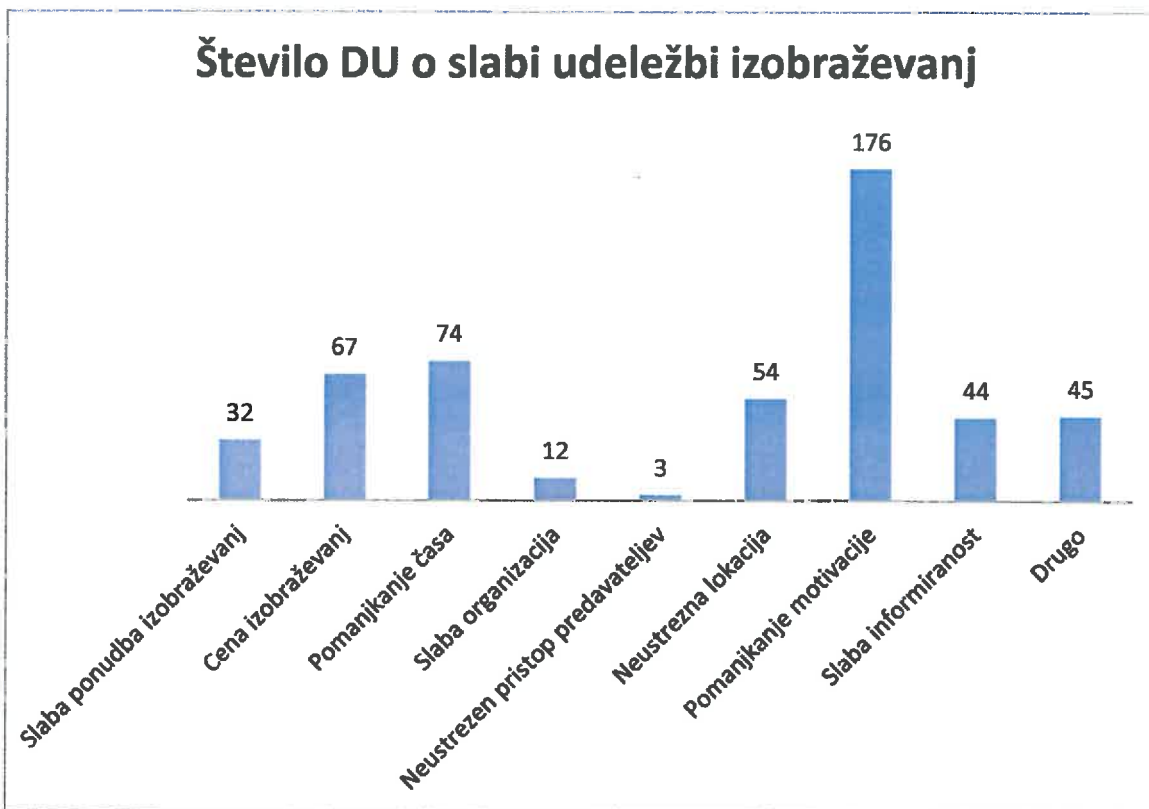
1.2.3.1.6. Izobraževanja

Zveza DUS je v januarju opravila dve izobraževanji v sklopu izobraževanja leta 2017/2018. V letu 2018 pa ni načrtovala nobenega izobraževanja, saj za to ni bilo izkazane potrebe. Ugotavljamo pa, da bo v letu 2019 nujno treba izvesti izobraževanja za funkcionarje DU po PZDU, predvsem zaradi novosti na Zvezi DUS (v letu 2019 so volitve za novo mandatno obdobje), za promocijo prostovoljstva, Dneva ZDUS in Dnevov medgeneracijskega sožitja, nenazadnje pa tudi zaradi varstva osebnih podatkov in sprememb, ki jih je prinesla Uredba EU o varovanju osebnih podatkov.

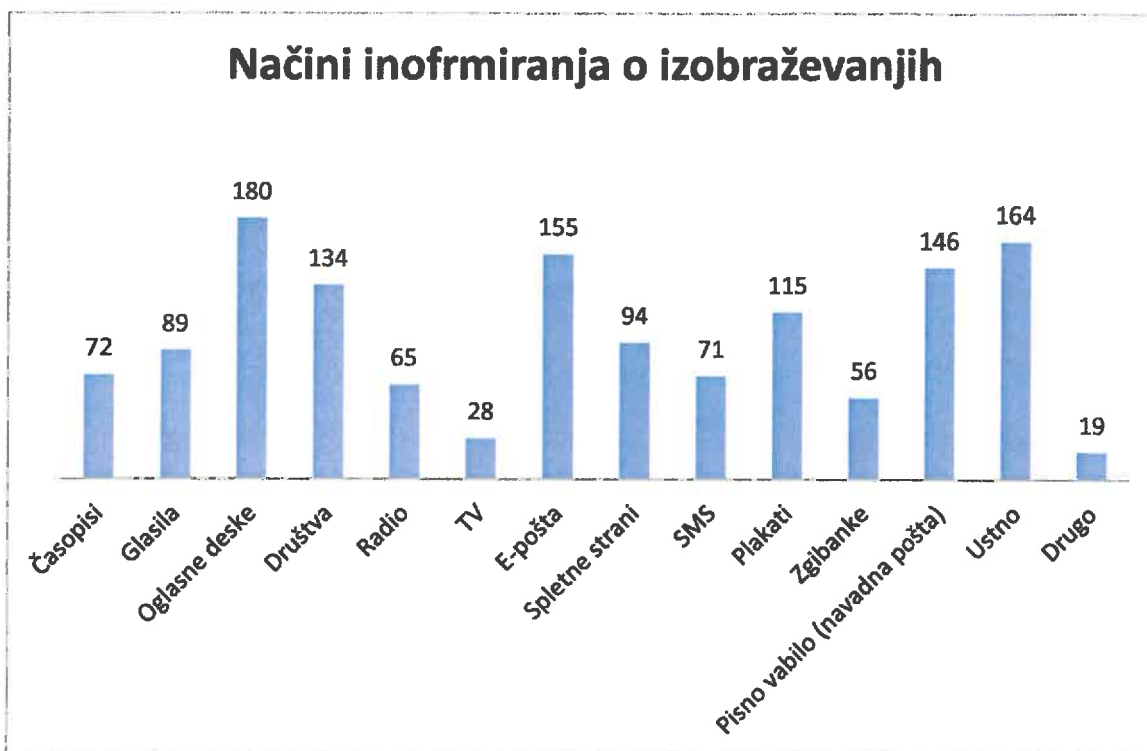
V DU so v preteklem letu izvedli 1.278 dogodkov izobraževalne narave, katerih se je udeležilo 24.458 udeležencev. Tematike so bile zelo različne, od zdravstvenih, pravnih, o varni vožnji in varnosti v prometu, zdravi prehrani, do policijskega svetovanja, potopisov, računalniških tečajev in drugo. 214 DU je izobraževanja ocenilo kot ustrezna. DU pa predvsem pogrešajo izobraževanja s strani Zveze DUS na temo novitet ali zgolj obnove računovodskega znanja ter splošnega informiranja.

Izobraževanja v največji meri organizirajo DU sama in sicer je v letu 2018 organiziralo izobraževanja 205 DU, DU so v sodelovanju organizirala izobraževanja tudi z Univerzo za tretje življenjsko obdobje, ZDUS, knjižnicami, Medgeneracijski centri, Ljudskimi univerzami, Simbiozo, Dnevni centri in Andragoški centri.

Graf 4 Mnenje DU o razlogih za slabo udeležbo na izobraževanjih

Graf 5 Način informiranja

Ugotavljali smo motive za udeležbo na seminarjih in ovirah za neudeležbo (nezainteresiranost, lokacija, denar). Informacije o izobraževanjih pa članstvo najpogosteje prejme oglasne deske, ustnega sporočila, e-pošte, pisnega vabila in drugače.

1.2.3.1.7. Glasila in publikacije

Kar 233 DU izdaja glasila. Povprečno je bilo izdanih 160 glasil na povprečno dveh straneh. 41 DU je izdalo lastno publikacijo (povprečno 29 publikacij na povprečno štirih straneh).

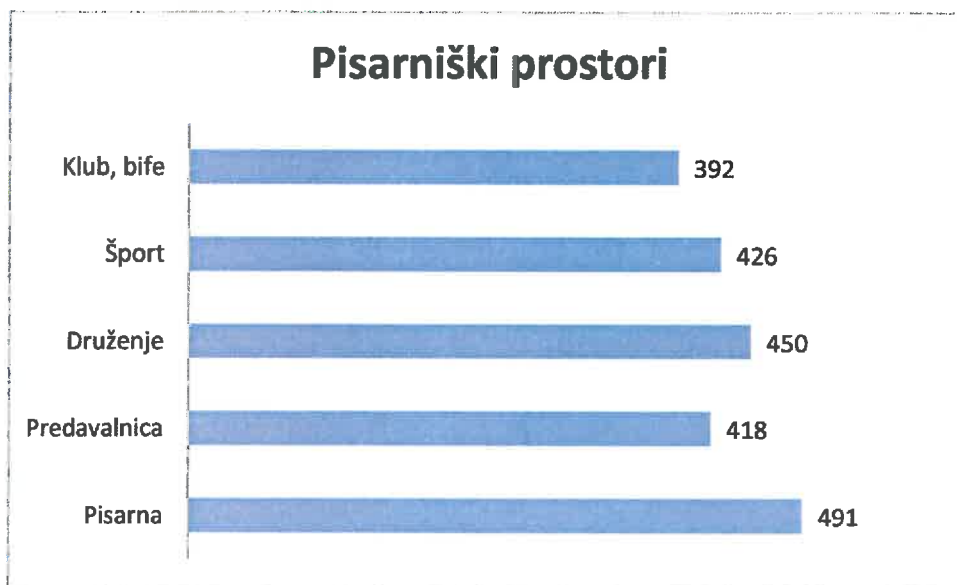
1.2.3.1.8. Informiranje članov

V letu 2018 smo izboljšali informiranje članstva z republiške ravni navzdol. Okrepili smo vsebine mesečne revije ZDUS Plus, zaradi težav z obsotječo spletno stranjo www.zdus-zveza.si, pa pristopili k prenovi le-te. Polnili smo tudi ZDUS Facebook stran, ki je med upokojenci in starejšimi vse bolj popularna.

1.2.3.1.9. Prostor za delo

DU vse težje pridobivajo v brezplačno uporabo prostore za delovanje in druženje. Nekoliko lažje je z brezplačno uporabo športnih objektov in sorodnih prostorov.

Graf 6 Število DU, ki ima lastne ali najete (plačljiv najem, brezplačno) prostore

Lastno pisarno ima 67 DU, 124 DU jo ima v najemu, 205 DU pa v brezplačni uporabi. 83 DU bi potrebovalo prenovo društvenih prostorov, kar 29 DU nujno. Lastno predavalnico ima 62 DU, 44 DU jo ima v najemu, 99 DU pa v brezplačni uporabi. Lasten prostor za druženje ima 79 DU, 72 DU ga ima v najemu, 145 DU pa v brezplačni uporabi. Lasten prostor za šport ima 55 DU, 74 DU ga ima v najemu, 89 DU pa v brezplačni uporabi.

Čeprav se večina DU ukvarja z nepridobitno dejavnostjo, smo zaznali nekaj DU, ki se ukvarjajo s pridobitno gostinsko dejavnostjo. 24 DU je lastnikov klubov/bifejev, 6 jih ima prostore v najemu, 5 DU jih uporablja za izvajanje dejavnosti brezplačno.

1.2.3.1.10. Informacijske tehnologije

Kljub nenehnemu trudu že samo na področju izboljšanja komunikacije, opazamo minimalen porast uporabe IT tehnologij med DU. Želimo si, da bi članstvo prepoznalo pomembnost ne le poznavanja in uporabe računalnika, temveč tudi vključevanja v IT družbo. Na tak način se bo namreč zmanjšal medgeneracijski prepad, omogočen bo večji dostop do informacij, starejši bodo bolj samostojni in vključeni v družbo.

Da bomo v prihodnje bolj uspešni na tem področju, bomo morali na enostaven način predstaviti delovanje računalnika in njegove prednosti, kakšne so osnovne funkcionalnosti spletnih brskalnikov, kakšne e-storitve se lahko izvajajo preko računalnika, kako se povezovati, komunicirati in kako ostati varni v internetu.

Sicer pa smo ugotovili, da imajo računalnik zgolj v 244 DU (v 36 DU manjk kot preteklo leto). 167 DU ima program za poslovanje DU, od tega jih ima 116 DU program ORPO, 43 DU pa si programa ORPO želi, da poenostavijo poslovanje in vzpostavijo članske evidence. 115 DU je organiziralo 90 računalniških tečajev, od tega 79 DU v lastni režiji.

1.2.3.1.11. 18. Festival za tretje življenjsko obdobje

Pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav, d.d., je Zveza DUS na 18. Festivalu za tretje življenjsko obdobje v času od 1. do 3.10.2018 izvedla dogodke in promocijo v okviru strokovnega, izobraževalnega in kulturnega programa.

ZDUS INFO TOČKA

1.-3.10.2018, Preddverje velike sprejemne dvorane Cankarjevega doma
Informacijska točka je ponujala:

- splošne informacije za člane društev upokojencev in druge;
- pomoč pri včlanjevanju v društva upokojencev po vsej Sloveniji;
- informacije o programu ZDUS na 18. F3ŽO;
- prevzem vstopnic za 10. Večer pesmi in plesa in 43. srečanje pevskih zborov DU Slovenije;
- medgeneracijsko druženje obiskovalcev s funkcionarji ZDUS in predstavniki organizacij mladih;
- projekcija kampanje ADA: »Sporočila starejših ob njihovem mednarodnem dnevu«;
- ozaveščanje o varnosti starejših pešcev v prometu (projekt Starejši pešci varni v prometu).

INFO TOČKA PROGRAMA STAREJŠI ZA STAREJŠE

1.-3.10.2018, 2. predverje

Na informacijski točki programa Zveze društev upokojencev Slovenije in prejemnika naziva in priznanja Državljan Evrope 2017 – Starejši za starejše so se obiskovalci lahko podrobneje seznanili z vsebino programa in spoznali delo prostovoljcev, prepoznali pomen organizirane medsebojne pomoči starejših starejšim in pozitivne učinke tovrstnega humanitarnega dela na posameznike.

STROKOVNI PROGRAM ZDUS

1.10.2018, Dvorana M 4

Medgeneracijski izzivi družbe in Koalicijska pogodba

V Medgeneracijski koaliciji Slovenije prepoznavamo dejstvo, da spremenjene demografske razmere in hiter tehnološki napredek bolj kot kadarkoli v zgodovini narekujejo potrebo po aktivnem družbenem udejstvovanju vseh generacij in okrepljenem medgeneracijskem sodelovanju. Pomen medgeneracijskega sodelovanja in izmenjave znanj ter izkušenj med različnimi generacijami mora prepoznati tudi država in oblikovati okolje, kjer se lahko v polnosti razvijejo potenciali posamezne generacije in njihovo sinergijsko delovanje.

Na okrogli mizi bodo predstavljeni aktualni in prihodnji izzivi družbe. Posebej bodo izpostavljena področja: izobraževanje, trg dela in pokojninska reforma, zdravstvena reforma in alternativne oblike bivanja (sobivanje).

SODELUJOČI MEKOS: • Tin Kampl, predsednik MeKoS in predsednik Mladinskega sveta Slovenije • Janez Sušnik, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije • Jaka Trilar, predsednik Študentske organizacije Slovenije • Lucija Karnelutti, Dijaška organizacija Slovenije • mag. Rosvita Svenšek, predsednica Komisije za zdravstveno varstvo in duševno zdravje pri ZDUS • Nežka Ivanetič, predsednica Komisije za bivanjski standard • Amalija Šiftar, članica Komisije za bivanjski standard

2.10.2018, Dvorana M 4

Dolgotrajna oskrba in kakovost življenja

Starost ne opravičuje omejevanja katerekoli od neodtujljivih človekovih pravic. Obstoječe stanje skrbi ne zadovoljuje potreb starejših v smislu kakovosti življenja. Potrebujemo spremembe na vseh ravneh. Poskrbeti moramo za dostopen in solidaren sistem, ki bo omogočal starejšim zagotavljanje vseh potreb, ne glede na socialno-ekonomski položaj.

SODELUJOČI: • Rožca Šonc, predstavnica Zveze društev upokojencev Slovenije, • Milan Pavliha, predstavnik Zveze društev upokojencev Slovenije, • Milan Kranjc, predstavnik Socialne zbornice Slovenije, • dr. Nikolaj Lipič, predstavnik Socialne zbornice Slovenije, • Jaka Bizjak, predstavnik Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, • dr. Martin Toth, predstavnik Zveze društev upokojencev Slovenije.

2.10.2018, Dvorana M 4

Izzivi vseživljenjskega učenja starejših

Na ZDUS-u ugotavljamo, da vseživljenjsko učenje starejših od 65 let v Sloveniji še vedno ni sistemsko urejeno. Na Festivalu za tretje življenjsko obdobje želimo na osnovi dosedanjih problemskih razprav in sprejetih zaključkov nadaljevati razpravo o korakih potrebnih za pridobitev jasnega načrta vseživljenjskega učenja starejših in zagotovitev pogojev za njegovo realizacijo.

SODELUJOČI: Zoran Jelenc, doktor pedagoških znanosti, andragog, dolgoletni direktor Andragoškega centra Slovenije, • dr. Ana Krajnc, predsednica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, • mag. Andrej Sotošek, direktor Andragoškega centra Slovenije, • mag. Bojan Hajdinjak, predsednik Zveze ljudskih univerz Slovenije, • Jasna Močnik, sekretarka na Direktoratu za informacijsko družbo, Ministrstvo za javno upravo, • Mija Pukl, podpredsednica Zveze društev upokojencev Slovenije.

2.10.2018, Dvorana M 4

Srebrna ekonomija

Vedno bolj se spoznava in priznava, da starejša generacija predstavlja obsežen, vendar slabo izkoriščen potencial, kapital. V miselnosti, zakonodaji in političnih razpravah je to dejstvo še

vedno preglašeno z idejami, kako omejiti izdatke pokojninskega sistema. Nekaj primerov dobre prakse (srebrne ekonomije) bo prikazanih na okrogli mizi.

SODELUJOČI: Dr. Ana KRANJC, Univerza za tretje življenjsko obdobje, • Dušan SNOJ, ambasador RS v Ruski Federaciji in novinar Gospodarskega vestnika, upokojenec, • Jožica PUHAR, ambasadorica RS v Makedoniji, ministrica, upokojenka, • dr. Magda Zupančič, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, • mag. Jurij SNOJ, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, • Dunja BOHORIČ, sindikat upokojencev Slovenije, • Ljuba Vincencija LAZAREVIČ, podjetnica.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM ZDUS

3.10.2018, Dvorana M3

Ljubiteljsko rokodelstvo krepi aktivno staranje

V Sloveniji je rokodelstvo starejših zelo razširjeno in obsega veliko število različnih področij, izdelkov, znanj in spretnosti. Ker imamo različne oblike združevanja, ni sistematsko organizirano. Zveza društev upokojencev ima kot največja nevladna organizacija rokodelstvo organizirano po sekcijah in v krožkih po društvih upokojencev, zato pripravlja vsako leto rokodelske delavnice v Hotelu Delfin v Izoli, ki jih vodijo izbrani ljubiteljski mojstri. V delavnicah se je usposabljal že nekaj 100 mentorjev, ki pridobljena znanja in spretnosti prenašajo v svoja okolja starejšim in mlajšim. Rokodelstvo je tradicija v nekaterih okoljih, kjer se ohranja etnografska in tehnično kulturna dediščina, v drugih okoljih pa ni nobenih tovrstnih aktivnosti. Povečati želimo zanimanje za rokodelstvo med upokojenci in drugimi družbenimi skupinami z namenom krepitve njihove samopodobe, vključevanja v aktivno staranje in za medgeneracijsko sodelovanje.

KULTURNO-USTVARJALNI PROGRAM ZDUS

1.-3.10.2018, 2. preddverje

ZDUS-ov kotiček

Ustvarjalnost v tretjem življenjskem obdobju je eden ključnih kulturno socialnih dejavnikov in jo je potrebno negovati in krepiti. Člani skozi rokodelsko udejstvovanje krepijo ne le medčloveške odnose, temveč tudi ključno pripomorejo k ohranjanju slovenske kulturne dediščine v prenosu znanja med sovrstniki in na mlade. Letos bodo rokodelci predstavili tudi izdelke na temo čebelarstva in medicinarstva.

Sodelujoči 1.10.2018: • DU Bled • DU Boris Kidrič Ljubljana • DU Grosuplje • DU Kranj • DU Mokronog Trebelno • DU Novo Mesto • DU Podgorica Šentjakob • DU Štore • DU Tržič • DU Višnja Gora • DU Žirovnica

Sodelujoči, 2.10.2018: • DU Boris Kidrič Ljubljana • DU Gornji Grad • DU Grosuplje • DU Hrastnik • DU Litija • DU Logatec • DU Medvode, DU Pirniče, DU Smlednik • DU Novo Mesto • DU Podgorica Šentjakob • DU Tržič • DU Žirovnica

Sodelujoči, 3.10.2018: • DU Boris Kidrič Ljubljana • DU Grosuplje • DU Hrastnik • DU Ivančna Gorica • DU Jesenice • DU Kočevje • DU Loški Potok • DU Novo Mesto • DU Podgorica Šentjakob • DU Trebnje • DU Tržič • DU Žirovnica

1.-3.10.2018, 2. preddverje

8. Fotografski natečaj v dveh kategorijah - »Obrazi« in »Prosta tema«

Obiskovalci festivala so si lahko ogledali motive ujete skozi fotografski objektiv, ki so jih ovekovečili natečajniki celoletnega, 8. fotografskega natečaja v dveh kategorijah »Obrazi« in

»Prosta tema«. Na razstavi je bil predstavljen izbor najboljših del, ki jih je mesečno izbirala posebna žirija pod vodstvom mentorja Rajka Bizjaka.

1.-3.10.2018, 2. preddverje

Razstava novoletnih voščilnic z natečaja »Srečno 2019«

V ZDUS-ovem kotičku je potekala razstava voščilnic natečaja »Srečno 2019«, ki sta ga pripravili Komisija za kulturo in Komisija za tehnično kulturo ZDUS. Obiskovalci so si lahko ogledali ideje za novoletne voščilnice, ki so jih ustvarili člani društev upokojencev iz vse Slovenije. Motivi voščilnic so bili tokrat posvečeni kulturni dediščini, voščilnice pa so narejene v poljubnih tehnikah, s čimer člani odražajo raznolikost v svojem ljubiteljskem likovnem in rokodelskem ustvarjanju.

1.10.2018, Linhartova dvorana

10. Večer pesmi in plesa

V evropskem letu kulturne dediščine smo se s folklornimi skupinami, pevci ljudskih pesmi in godci ljudskih viž, ki delujejo v društvih upokojencev, pridružili praznovanju bogatosti in pestrosti ljudske kulture, spodbujali njeno negovanje ter izpostavljali društva kot pomembne poustvarjalce plesnega in pevskega izročila. Slavnostni govornik na prireditvi je bil Ivan Šega iz Kulturnega etnološkega društva Maticova etno hiša, v pozdravnem nagovoru se mu je pridružila podpredsednica ZDUS Vera Pečnik. Prireditev je povezala Marija Orešnik, predsednica Komisije za kulturo ZDUS.

2.10.2018, Linhartova dvorana

43. Državno srečanje pevskih zborov društev upokojencev

S srečanjem pevskih zborov društev upokojencev smo dali priznanje pevskim zborom, ki kulturo zborovskega petja v društvih negujejo več kot desetletja. Raznovrstnost Slovenije se je pokazala v glasbenih utrinkih, ki so jih predstavili izbrani zbori enajstih pokrajinskih srečanj, ki so potekala letos spomladi. Na južnem Primorskem so pevci dejali, da »peti jim je vse na sveti«, v Zasavju jim »v jeseni življenja poje pomlad«, v Celju pa so se pozdravili z vzklikom »Pojmo prijatelji!« S slavnostnim govorom sta prisotne počastila skladatelj in dirigent Lojze Lebič in predsednik ZDUS Janez Sušnik. Prireditev je povezoval Karl Drago Seme.

3.10.2018, Dvorana M2

»Urice poezije« - srečanje literatov društev upokojencev

Za ljubitelje slovenske besede smo pripravili srečanje literatov, članov društev upokojencev, na katerem so se predstavili literati iz vse Slovenije s poezijo, ki je nastala izpod njihovih peres.

1.-3.10.2018, Mala galerija

Odprtje razstave 20. likovne kolonije ZDUS

Razstavili smo likovna dela, ki so jih naslikali člani društev upokojencev in kulturnega društva likovnih umetnikov LIK Izola na 20. likovni koloniji Zveze društev upokojencev Slovenije, ki je potekala maja v Hotelu Delfin v Izoli. Na temo »Dediščina vsakdanjega življenja« so ljubiteljski slikarji s svojimi likovnimi zapisi pustili svojevrsten pečat, s čimer smo se pridružili praznovanju Evropskega leta kulturne dediščine.

Razstavljali so: Rezka Arnuš, Marija Artiček, Irena Artač, Milenka Arsenov, Vanda Colja, Mirjana Cvijić, Zdravko Červ, Romana Denk, Zorko Dežjot, Alojz Erjavc, Marinka Fabjan, Marjan Gregorc, Fanika Grešak, Nevenka Gošnik, Lidija Gruntar, Darinka Horvat, Ljudmila Kastelic, Vid Kelbič, Tomislav Kocuvan, Ida Kocijančič, Nivea Kofol, Lea Konc, Snežana Krajnc,

Alojz Krevh, Nevenka Križ, Anton Križ, Marija Krošelj, Ivanka Lehner, Mirjam Morenčič, Katarina Muc, Ingridi Ožbot, Marija Pavlič, Jana Perič, Marija Prah, Zvonka Pacek, Jelka Predovič, Ivanka Kraševac Prešeren, Ivan Prešeren, Marija Skledar, Draga Soklič, Ludvik Soklič, Helena Stanič, Arpad Šalomon, Heda Vidmar Šalomon, Franc Šmajd, Milojka Špacapan, Martina Uršič, Gordana Vičič, Tomo Vojnovič, Anton Vodušek in Marija Zver.

1.10.2018, Dvorana M3

Tiskovna konferenca: Poslanica ob Dnevu starejših in projekt Kartica prostovoljca

Vsa leta opozarjamo na dejstvo, da se prispevek starejših družbi premalo omenja in sliši ter se ga ne ceni dovolj. Ob mednarodnem dnevu starejših smo ponovno opozorili na to. V povezavi z družbenim prispevkom starejših, predvsem prostovoljcev, smo v partnerskem sodelovanju z Erste card d.o.o. pripravili poseben projekt Diners Club ZDUS kartice – Kartica prostovoljca, ki smo ga v sklopu novinarske konference tudi predstavili.

1.10.2018, Dvorana E6

Mednarodno srečanje upokojskih organizacij

Ker je izjemno pomembno ohranjati stike sorodnih organizacij na mednarodnem nivoju, smo tudi preteklo leto organizirali srečanje. Na tak način si predstavniki sorodnih upokojskih organizacij iz sosednjih držav, zamejstva in držav nekdanje skupne države (Jugoslavije) lahko izmenjamo mnenja, izkušnje in predstavimo primere dobrih praks s področja življenja starejših.

1.2.3.1.12. Dan ZDUS

Zveza DUS je 18.11.2018 organizirala Dan ZDUS v večjem obsegu kot leto prej, ko je bil le-ta organiziran prvič na pobudo predsednika Zveze DUS.

Drugi Dan ZDUS je potekal v Marmorni dvorani Gospodarskega razstavišča. Komisija za kulturo je prispevala scenarij in program ter sodelovala pri organizaciji in izvedbi prireditve, ki jo je povezoval podpredsednik Franc Gombač.

V kulturnem programu so nastopili: KD Godba ljubljanskih veteranov, MePZ DU Ig in folklorna skupina DU Naklo. Pozdravna nagovora sta imela podžupan MOL Dejan Crnek in Janez Sušnik, predsednik ZDUS, slavnostni govornik je bil Marjan Šarec, predsednik Vlade Republike Slovenije, ki je bil hkrati častni pokrovitelj dogodka. Ob tej priložnosti so bile podeljene pohvale 13-im najboljšim DU.

Tabela 5 Nagrajena DU za izjemne dosežke v letu 2018

PZDU	Nagrajeno DU
Celjska	SLOVENSKE KONJICE
Dolenjske in Bele krajine	KOČEVJE
Gorenjske	JESENICE
Južno Primorska	PIVKA
Koroška	MUTA
Osrednjeslovenska	VRHNIKA
Pomurje	LJUTOMER
Posavje	SENOVO
Severne Primorska	KANAL
Spodnje Podravje	GRAJENA
Šaleška	ŠENTILJ PRI VELENJU

Zasavje	LITIJA
Zgornjepodravska	VELKA

1.2.3.2. Vodstvo in Strokovna služba

Vodstvo Zveze DUS predstavljajo predsednik Janez Sušnik, podpredsednica Vera Pečnik, ki je obenem drugi zakoniti zastopnik društva, od konca juloija do sredine decembra pa tudi podpredsednica Marija Pukl.

V strokovni službi je bilo na dan 31.12.2018 zaposlenih 7 delavk v delovnem razmerju za nedoločen čas, od tega ena za polovični delovni čas. Honorarno so delo opravljali upokojena pravica, urednik in lektorica.

Delo vodstva in strokovne službe je potekalo skladno z vsebinskim in izvedbenim letnim načrtom Zveze DUS.

1.1.1.1.1. Zagovorništvo pravic starejših

Ključni cilji, ki jih želimo doseči z zagovorništvom pravic starejših so rezultati spremljanja, dajanja pripomb, pobud in zahtev na predloge zakonov, ki urejajo področje starejših in upokojencev. Zlasti gre za področja za urejanje gmotnega položaja, zagotavljanja dostojnih pokojnin, zaščito pravic, skrb za izvajanje in ohranjanje aktivnega, zdravega in varnega staranja, medsebojno pomoč in prostovoljstvo.

Za izvajanje tovrstnih aktivnosti se Zveza DUS kot članica aktivno udejeva v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami, kot sta na primer Age Platform in EURAG, kot pridruženi član pa tudi v organizaciji Eurocareers. V domačem okolju pa smo člani Slovenske Filantropije, CNVOS, povezujemo pa se tudi z drugimi sorodnimi organizacijami.

1.1.1.1.2. Pomoč starejšim pri uveljavljanju njihovih pravic

Za uveljavljanje pravic starejših so o pereči problematiki razpravljali člani organov in delovnih teles Zveze DUS.

Zbor članov Zveze DUS je bil v letu 2018 sklican dvakrat, junijski predvsem za sprejem poslovnega poročila za leto 2017, decembrski pa za sprejem finančnega in vsebinskega načrta za leto 2019.

O čem so razpravljali in kakšna stališča so sprejemali člani Strokovnega sveta in komisij, je na vpogled v prilogi tega poročila.

1.1.1.1.3. Informiranje širše javnosti o potrebah starejših v Sloveniji

Javnost smo obveščali o aktivnostih Zveze DUS in potrebah starejših in upokojencev bolje kot pretekla leta, saj smo izboljšali komunikacijo in sodelovanje z mediji, kar je posledično zaznati tudi v številčnosti objav v medijih. Pogosteje kot doslej smo sodelovali na intervjujih, novinarskih konferencah, gostovali v radijskih in TV oddajah.

1.1.1.1.4. Upravljanje s članstvom in boljši pretok informacij

Upravljanje s članstvom teče zadovoljivo, saj članom omogočamo enakopravno obravnavo in sodelovanje pri upravljanju republiške zveze v skladu z Zakonom o društvih, Statutom Zveze DUS in Pravilnikom o volitvah (in imenovanjih) v Zvezi DUS.

1.1.1.1.5. Promocija prostovoljskega dela in sredstva za njihovo izvajanje

Na področju prostovoljstva smo vsebinsko izjemno uspešni, manj uspešni pa smo bili pri ureditvi statusa prostovoljcev v slovenskem prostoru. Glede na napovedane spremembe zakonodaje na tem področju, pričakujemo zadostno možnost vključitve s predlogi in pobudami, ki bi doprinesla tudi na področju finančnih sredstev za večjo promocijo prostovoljstva.

1.1.1.1.6. Programi za izboljšanje kakovosti življenja starejših

Projektno delo je izjemno pomembno, ne le z vidika obogatitve vsebin za uporabnike, temveč tudi z vidika zagotavljanja kadra, brez katerega delo v tako veliki organizaciji ne bi moglo potekati v tolikšnem obsegu. Žal smo bili na področju pridobivanja projektov v letu 2018 precej neuspešni, zato je večina stroška plač obremenila finance Zveze DUS.

1.2.3.3. Poslovanje Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola v letu 2018

Dogodki, ki so zaznamovali poslovanje družbe v letu 2018

- v letu 2018 je družba prvič v svoji zgodovini dosegla preko 6 milijonov evrov prihodkov
- zabeležili smo 125.082 nočitev (Hotel Delfin + Vila Ana)
- dobra poletna sezona je prispevala k dobremu rezultatu izvenpenzijskega dela poslovanja (+3,6 %)
- hotel je uspešno uresničeval svoje poslanstvo nudenja ugodnega dopusta upokojemcem, saj so upokojeni gostje predstavljali 89 % vseh gostov
- nadaljevala so se vlaganja v prenovu hotelskih sob: po lanskoletni uspešni prenovi sob v 3. nadstropju, smo v letu 2018 prenovili sobe v 2. nadstropju Hotela Delfin. V vseh 219 sobah so bili zamenjani televizorji.
- v novembru in decembru 2018 smo šesto leto zapored organizirali brezplačne pokrajinske avtobuse
- v sodelovanju z ZDUS je bila v maju 2018 izvedena že 20. likovna kolonija. Od septembra 2018 je preko 50 slik, ki so nastale na tej koloniji vključenih v prodajno razstavo. Likovna kolonija je bila v oktobru izvedena tudi v Vili Ani v Rogaški Slatini.
- 6. rokodelskih delavnic se je v decembru udeležilo preko 80 mentorjev in rokodelcev. V 2018 so v organizaciji ZDUS bile izvedene tudi dramska delavnica, izobraževanja prostovoljk.
- udeležili smo se večine pokrajinskih srečanj ZDUS in 18. Festivala za 3. življenjsko obdobje
- nadzorni svet je spremljal poslovanje družbe in se je v letu 2018 sestel sedemkrat
- lastnik je uspešno izvedel letno skupščino družbe.

Podatki o nočitvah in gostih

Leto 2018 je bilo za celotno Slovenijo še eno izjemno turistično leto. Slovenski turizem je že peto leto zapored beležil povečano rast prihodov in prenočitev gostov in enako lahko rečemo tudi za Hotel Delfin.

V družbi DELFIN Hotel ZDUS d.o.o. Izola se je rast nočitev nadaljevala peto leto zapored. V letu 2018 smo v Hotelu Delfin v Izoli zabeležili 123.920 prenočitev (5.208 oz. 4,4 % več kot leto prej). Zasedenost ležišč hotela Delfin v 11 mesecih obratovanja je bila 86 %. V Vili Ani v Rogaški Slatini smo zabeležili 1.162 prenočitev oz. 163 nočitev oziroma 16,3 % več kot leto prej. Zasedenost vile Ane je bila 18,8 %.

Graf 7 Število nočitev po letih

Finančno poslovanje družbe

Družba je kapitalsko močna. Po 6,6 % rasti prihodkov v letu 2017, smo v družbi DELFIN Hotel ZDUS d.o.o. Izola tudi v 2018 dosegli 6,5 % rast prihodkov. Na drugi strani so, zaradi več narejenega, rastle tudi odhodki in sicer za 6,1 % napram letu 2017.

Doseženi rezultat poslovanja je 425.467 EUR in presega lanskoletni rezultat za 12,4 % ter načrtovani rezultat za 5,8 %. Po odbitju davka od dohodkov pravnih oseb lahko ugotovimo, da je čisti poslovni izid družbe DELFIN Hotel ZDUS d.o.o. Izola za leto 2018 pozitiven in znaša 366.195 EUR.

Zaposleni

V družbi Delfin hotel ZDUS d.o.o. Izola je bilo 31. 12. 2018 zaposlenih 76 oseb. V mesecih visoke sezone smo si pomagali s sezonskimi zaposlitvami in študenti.

Izobraževanju zaposlenih še naprej dajemo velik poudarek, zato smo tudi v letu 2018 izvedli skupna izobraževanja za vse zaposlene kot tudi izobraževanja za specifična področja znanj.

Skrb za dobro delovno klimo med zaposlenimi je stalna naloga vodstva in vodij družbe. Prizadevali smo si za spoštovanje delovnopravne zakonodaje in odprto ter konstruktivno komunikacijo med zaposlenimi. Vodstvo se je redno sestajalo s predstavniki Sveta delavcev in upravljanje družbe dopolnjevalo z njihovimi predlogi.

Zaposlenim je bila ob koncu leta izplačana plača iz uspešnosti na osnovi dobrega poslovanja.

Investicije in investicijsko vzdrževanje

Družba Delfin Hotel ZDUS d.o.o. Izola nadaljuje z rednimi letnimi vlaganji, s čimer se kaže skrb lastnika za ohranjanje in razvoj kvalitetne ponudbe. Med večja izvedena dela v letu 2018 sodi delna prenova sob v 2. nadstropju hotela in nova strojna tehnika zunanjega bazena. Za

investicije smo porabili 456.373 EUR, za investicijsko vzdrževanje pa 418.033 EUR.

Odgovornost do okolja

V družbi Delfin Hotel ZDUS d.o.o. Izola se zavedamo pomena sodelovanja z lokalno skupnostjo in varovanja okolja v katerem delujemo. Naša konkurenčna prednost je naše okolje. Za varovanje okolja si prizadevamo z ločevanjem odpadkov, vlaganjem v energetske izboljšave, uporabo ekoloških čistil, uporabo varčnih svetil.

Razvoj

V skladu s srednjeročnim načrtom 2015-2019 bomo zaključili s prenovo večine sob v hotelu. Novi sta tudi bazenski strojnici notranjega in zunanjega bazena. V letu 2019 bomo pripravili nov srednjeročni načrt vlaganj s katerim bomo postavili temelje nadaljnjim izboljšavam in razvoju ponudbe hotela Delfin.

V letu 2019 bomo nadaljevali s prodajo Garni hotela Vila Ana v Rogaški Slatini, ki za upokojece, ki so naša ciljna skupina, ni zanimiv. Na drugi strani si bomo v Izoli prizadevali za nakup zemljišč ob hotelu Delfin.

Glavna usmeritev Hotela Delfin ostaja nudenje ugodnega dopustovanja upokojemcem, kar je tudi osnovno merilo za nadaljnje investicijske projekte. Glavni izzivi v letu 2019 ostajajo pomanjkanje kvalificiranega gostinskega kadra, cenovni pritiski dobaviteljev in napovedi ohladitve gospodarske konjunktore.

Kot v preteklih letih Poslovno poročilo zaključimo z besedami: Z nadaljevanjem rednih investicijskih vlaganj, trudom zaposlenih in podporo lastnika in okolja je Hotel Delfin iz leta v leto boljši.

*Nina Golob,
direktorica*

1.2.3.4. Poslovanje Zavoda Vzajemnost v letu 2018

Zavod za založniško dejavnost Vzajemnost sta leta 2001 ustanovila Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zveza društev upokojencev Slovenije, tako da ima ZPIZ 51-odstotni (ustanovitveni delež), ZDUS pa 49-odstotni. Zavod sta ustanovila predvsem zato, da bi izdajal glasilo Vzajemnost, ki ga je leta 1974 ustanovila tedanja Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Zavod kot nepridobitna organizacija skrbi za čim večjo razširjenost kroga bralcev in s tem zagotavlja čim boljše informiranost o dejavnostih ustanoviteljev in o drugih področjih, ki se nanašajo na življenje starejših ljudi. Vsa leta je uspešno uresničeval svoje cilje in tudi poslovanje v letu 2018 je bilo uspešno. Poslovno leto je **zaključil s presežkom**.

Pri planiranju prispevkov za posamezno številko si je uredništvo prizadevalo za aktualne, zanimive in pestre vsebine. Zavod je tudi lani izdal 11 številke revije Vzajemnost, s tem, da je julija izšla dvojna številka na 140 straneh. Tri številke so izšle na 100 straneh (januar, februar in september), pet na 108 (marec, april, maj, junij in oktober), ena številka na 16 straneh (decembrska s priloženim koledarjem Vzajemnosti) in ena na 128 straneh (novembrska s priložo Pomagajmo (si) sami). Lani je **povprečna plačana naklada znašala 25.335 izvodov**, leta 2017 25.532 izvodov, leta 2016 25.552 izvodov in kaže, da smo skoraj zadržali naklado iz prejšnjega leta, to pa predvsem na račun akcij pridobivanja novih naročnikov, ki jih

pripravljamo zadnja tri leta konec leta.

Lani smo **pridobili 1.901 novega naročnika**, spodbudno je, da je bilo lani manj odpovedi kot leto poprej, zabeležili smo 1.825, razlika med novimi in odpovedanimi je **76 naročnikov več, kot smo prejeli odpovedi**. Med vzroki za odjavo revije prevladujejo: bolezen, smrt in ekonomski razlogi.

Zavod Vzajemnost se financira s prodajo revije in oglasnega prostora. **Cena revije je nespremenjena** od sredine leta 2015, izvod stane **2,10 evra**. Poletna naročnina je 12,60 evra in letna s popustom 23 evrov. **Z naročnino** je Zavod lani ustvaril **567.375 evrov** prihodkov, kar je dobrih 81 % celotnih prihodkov. Prihodki od prodaje **oglasnega prostora** so znašali **128.749 evrov**, kar je dobrih 18 % vseh prihodkov. **Skupni prihodki** so znašali **698.182 evrov**. To je za 2,7 % manj kot leta 2017.

Skupni odhodki Zavoda so znašali **676.617 evrov**, kar je za 1,58 % pod planom, kar pomeni, da je Zavod kljub nekaterim podražitvam bdel nad stroški. **Najvišje stroške** Zavoda predstavljajo **direktni stroški izdelave in dostave revij naročnikom** (tisk, grafična postavitve revije in stroški pošte), ki so lani znašali 296.505 evrov. Od tega je daleč največji strošek odprema in poštnina revije, ki predstavlja skoraj 25 % vseh stroškov. Še višji stroški pa se že kažejo za letošnje leto (podražitev poštnih storitev).

Razlika med prihodki in odhodki v letu 2018 je pozitivna in znaša **21.547 evrov**, kar je sicer manj kot leta 2017, vendar je treba poudariti, da je Zavod s svojim prizadevanjem, delom in finančnim vložkom ustavil naglo padanje naklade. To pa je najboljša naložba za prihodnost.

*Mag. Jožica Dornič,
direktorica (in odgovorna urednica) Zavoda Vzajemnost*

1.2.4. Kje smo bili uspešni in kaj moramo izboljšati v prihodnje?

V preteklem letu smo izboljšali sodelovanje s širšo javnostjo, povezovali smo se z mednarodnimi in domačimi sorodnimi organizacijami ter organizacijami mladih (Medgeneracijska koalicija Slovenije; člani: Dijaška organizacija Slovenije, Mladinski svet Slovenije, Študentka organizacija Slovenije in Zveza DUS) in na ta način okrepili svoj glas, ki ga namenjamo in izpostavljamo za splošno dobrobit.

Povečali smo aktivnosti v smislu večje vpetosti v spremljanje zakonodaje, kjer so svoj del pripomb prispevale strokovne komisije in eksperti. Aktivno smo preko vsebin o pomembnih informacijah seznanjali članstvo na vseh treh ravneh zveze.

Tudi aktivnosti pred državnozborskimi volitvami v juniju 2018 so bile zelo dobro pripravljene, saj smo svoj temeljni dokument Memorandum 2018 predstavili vsem političnim (10 večjim) strankam, kar se je po volitvah odrazilo v pozitivnem smislu v koalicijski pogodbi petih parlamentarnih strank in Levice.

Zveza DUS je nato takoj v sodelovanju s Komisijo za bivalni standard in pokojninsko politiko pristopila k pripravi zakonodajnih pobud, ki smo jih po sklepu Upravnega odbora predlagali v sprejem in pobudo Vladi Republike Slovenije in sicer:

1. Zakon ZPIZ-2: Vlada Republike Slovenije je dolžna na predlog Sveta ZPIZ spoštovati 105. člen sistemskega zakona in vsako leto redno usklajevati in izplačevati pokojnine.
2. Zakon ZPIZ 2: Na podlagi 95. člena je Vlada Republike Slovenije dolžna spoštovati že sprejet in veljaven sistemski zakon pri izplačilu letnega dodatka.
3. Zakon ZPIZ 2: Vlada Republike Slovenije mora pristopiti k postopnem zvišanju odmernega odstotka s 57,25 % za moške na 63 % za moške in ženske.
4. Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije: Vlada Republike Slovenije mora na osnovi Kaolicijske pogodbe vnesti v ZIPRS višino % izplačila kot izredno uskladitev pokojnin za tekoče leto glede na gospodarsko rast v Republiki Sloveniji v preteklem letu.
5. Zakon ZPIZ-2: Predlagamo spremembo 3. odstavka 61. člena tako, da se vdovske pokojnine postopoma povečajo s 15 na 25 % po umrlem zavarovancu.
6. Zakon ZPIZ-2: Predlagamo nov 4. odstavek 95. člena tako, da vsak zavarovanec letno prispeva 1 EUR za delovanje upokojenskih organizacij na državni ravni.
7. Zakon o socialno varstvenih prejemkih: Predlagamo, da se spremeni in dopolni 34 b. člen tako, da so vsi upravičenci po pokojniku upravičeni do pogrebnine v enaki višini - 530 EUR.

1.3. ZAKLJUČEK

Spodujali smo aktivnosti na področju aktivnega državljanstva, predvsem z večjim vključevanjem na volilnem področju.

Povečati moramo prizadevanja za polnjenje kapacitet Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola in za njegovo širitev.

Okrepiti moramo sodelovanje vseh treh ravni zveze (Zveza DUS-PZDU-DU) tako, da bomo dosegli maksimalen izkoristek za izboljšanje kvalitete življenja starejših in upokojencev.

Pri izvajanju nalog za doseg ciljev, kot jih opredeljuje naš temeljni akt, bomo veseli vsake konstruktivne kritike in usmeritve, kaj in kako lahko svoje delo le še izboljšamo. Precej kritike smo prejeli s strani Osrednjeslovesnke PZDU - MZU Ljubljana, ki z Zvezo DUS ne sodeluje najbolje in je po nepreverjenih vesteh vložila tudi tožbo proti Zvezi DUS. Vsebina tožbe nam ni poznana! Zveza DUS ni informirana o nobenih akativnostih, razen na področju športa. Najbolj nas bega dejstvo, da Osrednjeslovesnka PZDU - MZU Ljubljana MZU ne spoštuje sklepa Upravnega odbora ZDUS, na podlagi katerega je Zveza DUS izstopila od neposrednega sodelovanja na Festivalu za tretje življenjsko obdobje in pristopila k organizaciji proreditve Dnevi medgeneracijskega sožitja. Slednje so soglasno podprli prav vsi delegati in drugi prisotni na Zboru članov ZDUS v decembru 2018. Med drugim je Osrednjeslovesnka PZDU - MZU Ljubljana MZU pristopila k soorganizaciji festivala in se tako rekoč odpovedala odpovedala naši prireditvi.

Veseli pa nas, da smo v letu 2018 veliko naredili pri skupni organiziranosti Medgeneracijske koalicije Slovenije - MeKoS na področjih, ki so zanimiva za vse generacije. Skupaj se posvbečamo perečim problemom mladih in starejših, začeli pa smo tudi z razpravami o zakonodajnih pobudah. Dobro sodelovanje smo prenesli tudi k Dnevom medgeneracijskega sožitja, kjer skupaj z mladimi pripravljamo kvaliteten strokovni in spremljevalni program.

Na vseh treh ravneh bomo morali vložiti napore v povečanje članstva, s čimer bo zastopanost interesov starejših lahko bolj učinkovita. Eden od tovrstnih projektov je organizacija prireditve Dnevi medgeneracijskega sožitja, katere koncept smo razvili v letu 2018 z namenom organiziranja in povezovanja generacij. Prireditve bo potekala od 14. do 16. maja 2019 na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Projekt sta soglasno podprla Upravni odbor in Zbor članov Zveze DUS. Upravni odbor Zveze DUS pa je tudi odločil za odstop od neposrednega sodelovanja na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Zakaj »Dnevi medgeneracijskega sožitja«?

Nenehne spremembe v demografskem razmerju prebivalstva tako na evropski kot nacionalni ravni so realnost, ki jo zaznavamo že več desetletij. Staranje prebivalstva ni samo stvar starejše generacije. To je postajalo očitno, ko so v ospredje družbenih razprav prišli koncepti in pobude, ki so klicali po medgeneracijskem sožitju. Da Evropa potrebuje družbo vseh starosti in da je starostno kupčkanje preživet koncept smo najbolj vidno občutili, ko so leto 2012 razglasili za leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti. V Sloveniji smo v zadnjih letih pričali rasti medgeneracijskih centrov, središč, društev, hiš, projektov, programov, festivalov in pobud ..., ki jim je manjkala samo ena stvar:

[osrednji letni povezovalni dogodek.](#)

Zakaj pobuda ravno s strani ZDUS?

Zveza DUS je v preteklih letih sodelovala v številnih projektih, programih in pobudah, ki imajo »medgeneracijski« pridih. Kot največja reprezentativna organizacija starejših, smo v slovenskem in evropskem prostoru med partnerji prepoznan kot velika talilnica znanja, potenciala in bogatih izkušenj, ki jih v projektne sodelovanju z drugimi uspešno udejanja. Če nanizamo nekaj uspehov:

Med leti 2011 in 2013 je Zveza DUS sodelovala v medgeneracijskem evropskem projektu Mix@ages – »How to promote intergenerational bonding through creative digital media«, ki je leta 2013 prejel nagrado Evropske mreže za medgeneracijsko učenje – EMIL, in sicer v kategoriji kultura in umetnost. Na nacionalni ravni so projekt kot primer dobre prakse medgeneracijskega sodelovanja na področju kulture uvrstili v Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014 – 2017.

Leta 2015 je Zveza DUS v sklopu projekta AHA.SI – Aktivno in zdravo staranje v Sloveniji razmišljala, »Kako izboljšati medgeneracijsko sožitje v Sloveniji« ter opravila analizo stanja na področju medgeneracijskega sožitja in sodelovanja v sodobni Sloveniji. Ugotovljeno je bilo, da je na »lokalni ravni na področju medgeneracijskega sodelovanja že veliko narejenega. Na državni ravni pa bo potrebno narediti največ.«

Januarja 2018 je Zveza DUS z Dijaško organizacijo Slovenije, Mladinskim svetom Slovenije in Študentsko organizacijo Slovenije ustanovila koordinacijski odbor Medgeneracijske koalicije Slovenije MeKoS, ki je postal prva tovrstna povezava predstavnikov različnih generacij in interesnih skupin pri nas. S partnerji se je Zveza DUS obvezala k skupnem oblikovanju predlogov za zmanjševanje socialne neenakosti v družbi, zavzemanje za aktivno vključevanje

mladih in starejših v ekonomsko, družbeno ter politično življenje in za aktiven prenos znanj in izkušenj med generacijami.

Kaj »Dnevi« ponujajo?

- **uvajamo** koncept medgeneracijskega pristopa reševanja družbenih izzivov, ki se tičejo vseh generacij,
- **naslavljam**o potrebe vseh generacij s ciljem ustvarjanja medgeneracijskega sožitja,
- **spodbujamo** izmenjavo idej, možnost mreženja in graditev medgeneracijskega sodelovanja,
- **ponujamo** prostor za predstavitev in promocijo inovativnih pristopov, programov in projektov medgeneracijskih dejavnosti, ki prispevajo h graditvi strpnega, kulturnega in družbeno odgovornega okolja,
- **gradimo** stičišče za ponudnike storitev, izdelkov, aktivnosti za mlado, srednjo in starejšo generacijo.

Za prve Dneve medgeneracijskega sožitja smo izpostavili problematiko, ki je blizu vsem generacijam, to je trg dela in upokojevanje. Več o strokovnem, izobraževalnem, kulturnem in drugem programu je objavljeno na: <http://www.medgeneracijsko-sozitie.si/>.

2. RAČUNOVODSKO POROČILO

Temeljne računovodske predpostavke so časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in upoštevanje nastanka dogodka.

Računovodske usmeritve: Zveza društev upokojencev Slovenije neposredno uporablja določila standardov in Pravilnika o vodenju računovodstva.

Letna poročila o poslovanju: Zveza društev upokojencev Slovenije sestavi na koncu obračunskega obdobja bilanco stanja in izkaz poslovnega izida, kakor določajo SRS 2016 (SRS 33).

Vodenje poslovnih knjig: Zveza društev upokojencev Slovenije vodi poslovne knjige na način, ki omogoča izkazovanje podatkov potrebnih za sestavo letnih poročil in z letnim popisom. Poslovne knjige vodi po sistemu dvostavnega knjigovodstva. Programska oprema za vodenje poslovnih knjig in obračune plač ter dohodkov iz drugega pogodbenega razmerja je last Računovodskega servisa, Mojca Adam Derganc s.p., s katerim ima Zveza društev upokojencev Slovenije sklenjeno pogodbo o vodenju računovodstva.

Poslovna dokumentacija je razporejena po časovnem zaporedju in se nahaja na sedežu Zveze društev upokojencev Slovenije.

Dogodki po datumu bilance stanja

Po datumu bilance stanja so se pojavili dogodki, ki vplivajo na računovodske izkaze poslovnega leta 2018 in sicer je bila s strani Marjana Sedmaka dne, 23.1.2019 na 26. redni seji Upravnega odbora proti ZDUS napovedana tožba na Upravno sodišče RS v zadevi deklarativnega spreminjanja sklepov Upravnega odbora ZDUS v zvezi z včlanitvijo v ZDUS.

Datum odobritve letnega poročila:

Glede na to, da ZDUS v letu 2018 ni presegel milijon EUR letnih prihodkov ni zavezan k zakonski reviziji v skladu z Zakonom o društvih, zato se je vodstvo odločilo, da ne bo revidiralo letnih izkazov. Nadzorni odbor je 13.3.2019 obravnaval in sprejel letno poročilo 2018, Upravni odbor pa ga je obravnaval in sprejel dne, 20.3.2019. Zbor članov bo letno poročilo obravnaval dne, 20.6.2019.

2.1. PROJEKTI ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV

Osnovna dejavnost Zveze društev upokojencev Slovenije je nepridobitna, poleg tega pa se ukvarja tudi s pridobitno dejavnostjo, ki pa v celotnem delovanju zavzema majhen delež.

Svojo dejavnost vodi ločeno po naslednjih stroškovnih mestih:

- Stroškovno mesto 01: Program Starejši za višjo kakovost življenja doma - Starejši za starejše
- Stroškovno mesto 02: Vzajemni posmrtninski sklad
- Stroškovno mesto 04: Program rekreativne, športne in kulturne dejavnosti
- Stroškovno mesto 05: Delovanje Zveze društev upokojencev Slovenije

- Stroškovno mesto 07: Nabava in prodaja tiskovin (članske izkaznice, kartoteke itd.)
- Stroškovno mesto 13: Projekt »Bivalna kultura« (Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših)
- Stroškovno mesto 33: Projekt »Starejši pešci varni v prometu«

Posamezne posredne stroške, kot so najemnina, električna, ogrevanje, telefon itd. je Zveza društev upokojencev Slovenije v letu 2018 delila med nekatere stroškovne nosilce in sicer med stroškovno mesto 1, 2, in 5.

Znotraj stroškovnih mest vodi Zveza stroške in prihodke še po stroškovnih mestih na drugem nivoju oziroma po projektih ter na tretjem nivoju na nepridobitno in pridobitno dejavnost.

Vse številske vrednosti v tem poročilu so v evrih.

2.1.1. Program Starejši za višjo kakovost življenja doma - Starejši za Starejše

Program, ki je pretežno financiran s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter s sredstvi Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Slovenije, v letu 2018 ni pokrival vseh stroškov s prihodki od zgoraj omenjenih financerjev. Program je bil deloma financiran tudi s sredstvi Zavarovalnice Vzajemna d.v.z., Mestne občine Ljubljana, Zavarovalnice Triglav d.d., Leka d.d., Luke Koper d.d., Elesia d.o.o., Krke d.d., in NS PIZ ter z lastnimi sredstvi Zveze DUS.

2.1.2. Vzajemni posmrtninski sklad

V letu 2018 so izdatki potrebni za delovanje sklada preseglili prihodke od obresti od denarnih depozitov, kjer so vezana sredstva članov Vzajemnega posmrtninskega sklada, tako, da je sklad posloval negativno. Razlog je vsekakor v nizkih obrestnih merah pri vezavi depozitov, razlog zniževanja vrednosti sklada pa v tem, da ne uspemo nadomestiti umrlih članov in tistih, ki so izstopili. Kljub temu je Zveza društev upokojencev Slovenije vezala depozite pri bankah zelo gospodarno (to pomeni vezavo višjih zneskov za daljši čas) in tako izposlovala čim višje obrestne mere, da bi s prihodki od vezanih sredstev pokrili čim večji delež delovanja sklada. Presežek odhodkov delovanja sklada je pokrila Zveza DUS iz lastnih sredstev, tako da vrednost Vzajemnega posmrtninskega sklada ni bila zmanjšana.

Po priporočilu revizijske družbe, ki je revidirala letno poročilo za poslovno leto 2015, je Zveza DUS v letu 2016 odprla fiduciarni račun, kamor se poslej stekajo vplačila v sklad in od koder se izplačujejo posmrtnine. Prav tako je Zveza DUS v letu 2016 na priporočilo revizijske družbe prenesla sredstva in obveznosti sklada na izvenbilančno evidenco, kjer je sklad evidentiran tudi v letu 2018.

2.1.3. Program rekreativne, športne in kulturne dejavnosti

Program je financiran iz sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. V letu 2018 so bila sredstva v višini 140.095,41 EUR porabljena pretežno za dotacije PZDU in DU za aktivnosti na področju rekreacije, športa in kulture.

2.1.4. Delovanje Zveze društev upokojencev Slovenije

Delovanje Zveze društev upokojencev Slovenije se je v letu 2018 pokrilo iz udeležbe v dobičku Hotela Delfin, s prihodki od članarin, s prihodki od oglaševanja v glasilu Zdus plus, s prihodki Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Slovenije za delovanje Zveze DUS, s sponzorskimi sredstvi, z donacijami in drugim. Med stroške delovanja Zveze DUS spadajo materialni stroški, stroški storitev, stroški amortizacije, stroški dela ter odhodki za dotacije in donacije DU-jem.

V okviru tega stroškovnega nosilca je potekalo tudi nekaj drugih projektov, in sicer: Festival za tretje življenjsko obdobje, projekti pokrajinskih in državnega srečanja pevskih zborov, likovne kolonije in rokodelskih delavnic ter Dan ZDUS, ki so bili sofinancirani tudi s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in program "Help Age International".

2.1.5. Nabava in prodaja tiskovin

Gre za pridobitno dejavnost Zveze društev upokojencev Slovenije, pri čemer Zveza DUS nabavi članske izkaznice, kartoteke in druge tiskovine ter jih prodaja DU iz vse Slovenije.

2.1.6. »Projekt Bivalna kultura (Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših)«

V jeseni 2012 je Zveza v okviru projekta HELPS odprla svetovalnico v zvezi s problematiko bivanja starejših, ki je bila do konca leta 2013 sofinancirana v višini 85% s strani zgoraj omenjenega financerja. Glede na to, da se je med starejšo populacijo pokazalo tovrstno svetovanje za izredno potrebno, je Zveza DUS tako v letu 2014, 2015, 2016, 2017 kot tudi v letu 2018 nadaljevala z delom svetovalnice, vendar pa je bilo zaradi pomanjkanja sponzorskih sredstev delo zelo okrnjeno in je v drugi polovici leta 2018 tudi prenehalo.

2.1.7. »Projekt starejši pešci varni v prometu«

Projekt je namenjen ozaveščanju o pomembnosti varne udeležbe pešcev v cestnem prometu, s poudarkom na starejših, ki so zaradi dejavnikov staranja najbolj ranljiva skupina udeležencev. Izvedli smo delavnice za člane društev upokojencev, na katerih so se seznanili s priporočili, kako lahko sami prispevajo k boljši lastni varnosti, jim v praksi pokazali najbolj kritične točke za pešce v kraju delavnice, hkrati pa je bila to tudi priložnost, da sami opozorijo na lastne potrebe, ki jih imajo kot starejši pešci. Projekt je sofinancirala Javna Agencija RS za varnost v prometu.

2.2. POJASNILA BILANCE STANJA na dan 31.12.2018

2.2.1. Dolgoročna sredstva

2.2.1.1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Med neopredmetena sredstva sodi programska oprema, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, zmanjšana za obračunano enakomerno časovno amortizacijo. Zveza društev upokojencev

Slovenije poseduje programsko opremo na sedežu, na Kebetovi ulici 9 v Ljubljani. Nabavna vrednost programske opreme znaša 4.938,40 EUR, odpisana vrednost je 4.921,44 EUR, tako da znaša knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev 16,96 EUR. Neopredmetena sredstva se amortizirajo po 20% stopnji, tista programska oprema, ki je nabavljena iz evropskih sredstev pa po 50% stopnji. Na 31.12.2018 nima Zveza DUS nobenih obveznosti za neopredmetena sredstva.

2.2.1.2. Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so pohištvo, pisarniška, računalniška in druga tehnična oprema. Vrednotijo se po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano enakomerno časovno amortizacijo. Zveza društev upokojencev Slovenije poseduje opremo na sedežu, na Kebetovi ulici 9 v Ljubljani, nekaj opreme pa je na domu članov.

Nabavna vrednost opreme na sedežu Zveze društev upokojencev Slovenije, na Kebetovi ulici 9 in na domovih članov znaša 76.666,70 EUR, odpisana vrednost je 60.696,36 EUR, tako da je knjigovodska vrednost opreme 15.970,34 EUR.

Vsa oprema se amortizira po predpisanih stopnjah: 10-20 %.

Računalniška oprema se amortizira po 25 % in 50 %.

Na 31.12.2018 nima Zveza nobenih obveznosti za opredmetena osnovna sredstva.

Zveza nima zastavljenega nobenega opredmetenega osnovnega sredstva.

Tabela 6 Preglednica gibanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

Zneski v EUR

	Neopredmetena sredstva	Opredmetena osnovna sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 31. decembra 2017	4.950,40	76.100,12	81.050,52
Povečanje v letu 2018		1.357,25	1.357,25
Zmanjšanje	12,00	790,67	802,67
Stanje 31. decembra 2018	4.938,40	76.666,70	81.605,10
Popravek vrednosti			
Stanje 31. decembra 2017	4823,16	57.172,54	61.995,70
Povečanje v letu 2018			
Amortizacija	110,28	4.314,49	4.424,77
Zmanjšanje	12,00	790,67	802,67
Stanje 31. Decembra 2018	4.921,44	60.696,36	65.617,80
Neodpisana vrednost			
Stanje 31. decembra 2017	409,11	22.546,49	22.955,60
Stanje 31. decembra 2018	16,96	15.970,34	15.987,30

2.2.1.3. Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so pripoznane po nabavni vrednosti in jih sestavljajo naslednje naložbe:

- Naložba v Delfin hotel ZDUS d.o.o. Izola v vrednosti 1.264.075,78 EUR; delež naložbe je 100%.
- Naložba v delnice Delavske hranilnice d.d. v vrednosti 16.885,33 EUR.
- Naložba v Zavod Vzajemnost v vrednosti 2.044,73 EUR; delež naložbe je 49%.
- Naložba v Zavod Modri Živko v vrednosti 100,00 EUR; delež naložbe je 100%.

Popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb zaradi oslabitve niso bili potrebni.

2.2.2. Kratkoročna sredstva

2.2.2.1. Denarna sredstva

- Denarna sredstva v blagajni v znesku 46,17 EUR
- Denarna sredstva na transakcijskih računih v skupnem znesku 299.215,82 EUR, od tega na e-obrestnem računu pri Sberbanki v višini 164.195,75 EUR.

Na transakcijskih računih pri bankah ni dogovorjenih samodejnih zadolžitev.

2.2.2.2. Zaloge

Zaloge obsegajo zaloge trgovskega blaga, to je kupljenih članskih izkaznic, kartotek in drugih tiskovin, ki se z eno besedo imenujejo tiskovine. Vrednost zaloge ob koncu leta 2018 znaša 1.986,33 EUR.

Zaloge se pripoznavajo po nabavnih cenah in razknjižujejo po metodi zaporednih cen. Zaloge niso zastavljene.

2.2.2.3. Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo skupno 38.751,96 EUR, ter predstavljajo le terjatve do domačih kupcev. Na 31.12.2018 znašajo nezapadle terjatve 37.187,19 EUR, zapadle do 30 dni 194,14 EUR, ter zapadle nad 90 dni 1.370,63 EUR. Zapadle terjatve predstavljajo terjatve do DU za neplačane račune pri prodaji trgovskega blaga (tiskovin). Nezapadle terjatve pa so poleg terjatev za prodano blago in storitev še terjatve do drugih pogodbenih partnerjev, ki so običajno poravnane v roku.

2.2.2.4. Druge kratkoročne poslovne terjatve

Druge kratkoročne poslovne terjatve so sestavljene iz:

- Terjatve do društev upokojencev za članarino za leto 2018 v višini 185,00 EUR.
- Terjatve za vstopni DDV v višini 2.145,57 EUR.
- Terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za refundacije plač v višini 79,22 EUR.

- Terjatve za zahtevke do drugih EU institucij v višini 631,22 EUR.
- Terjatve za denarna sredstva do Vzajemnega posmrtninskega sklada iz naslova napačnih nakazil v višini 177,00 EUR.
- Terjatve do Erste Card d.o.o. za provizijo po cobrand pogodbi v višini 170,94 EUR.

2.2.2.5. **Kratkoročne aktivne časovne razmejitve**

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve so naslednje:

- kratkoročno odloženi stroški za najemnino, zavarovanje, naročnine in drugo v skupnem znesku 2.309,91 EUR.
- Kratkoročno nezaračunani prihodki za obresti sklada VPS v višini 1.009,73 EUR.

2.2.3. **Kratkoročne obveznosti**

2.2.3.1. **Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev**

Obveznosti do dobaviteljev znašajo 33.137,76 EUR. Od tega je nezapadlih obveznosti v višini 29.068,52 EUR, zapadlih do 30 dni 4.215,10 EUR in zapadlih nad 90 dni 394,01 EUR. Obveznosti do dobaviteljev so iz naslova najemnine, elektrike in ostalih posrednih in neposrednih stroškov, ki zapadejo v plačilo v januarju 2019.

2.2.3.2. **Kratkoročne obveznosti za dohodke iz drugega pogodbenega razmerja in dajatve**

Obveznosti se nanašajo na dohodek za vodenje poslovnega subjekta, na dohodek po mandatni pogodbi in avtorske honorarje za december 2018 z izplačilom v januarju 2019. Skupni znesek teh obveznosti, vključno z dajatvami znaša 3.007,41 EUR.

2.2.3.3. **Kratkoročne obveznosti do zaposlencev in obveznost za dajatve iz plač in na plače**

Nanašajo se na čiste decembrske plače in dodatke ter davke in prispevke, z izplačilom v januarju 2019. Skupni znesek znaša 13.689,37 EUR.

2.2.3.4. **Druge kratkoročne poslovne obveznosti**

Zajemajo obveznost za obračunani DDV za 4. četrtletje leta 2018 v znesku 3.132,00 EUR.

2.2.3.5. **Kratkoročne obveznosti do članov**

Tukaj so zajete obveznosti do članov za povračilo potnih in materialnih stroškov in do DU za dotacije in donacije v skupni višini 26.067,39 EUR.

2.2.4. Lastni in tuji viri sredstev

2.2.4.1. Društveni sklad

Društveni sklad ima skupno vrednost **1.490.865,00 EUR** in ga sestavljajo:

▪ Ustanovna vloga	616.036,32 EUR
▪ Ustanovna vloga v Zavod Vzajemnost	2.044,73 EUR
▪ Ustanovna vloga v Delfin hotel ZDUS d.o.o. Izola	869.704,56 EUR
▪ Rezervni sklad za pokrivanje presežka odhodkov	1.191,01 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2012	121,95 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2013	281,30 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2014	184,92 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2015	198,92 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2016	277,60 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2017	404,43 EUR
▪ Nerazporejeni presežek prihodkov leta 2018	419,26 EUR

Presežki prihodkov za obdobje 2012-2017 so še nerazporejeni in neporabljeni.

2.2.4.2. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Znašajo 13.771,75 EUR in predstavljajo prejeto subvencijo pri pridobivanju opredmetenih osnovnih sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Slovenije in prejeto subvencijo pri nakupu neopredmetenega osnovnega sredstva v projektu Kooperative v skupnem znesku 771,75 EUR in rezervacijo iz naslova dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov za tožbo MZU Ljubljana proti ZDUS v višini 13.000,00 EUR.

2.2.4.3. Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti

Znašajo 58.434,54 EUR in sicer gre za dolgoročno obveznost Zveze DUS do Vzajemnega posmrtninskega sklada, ki zapade v plačilo konec leta 2021. Obveznost se bo poravnala v petih obrokih, od katerih je bil 1. obrok poravnan v letu 2017, 2. obrok pa v letu 2018.

2.2.5. Izvenbilanca – Vzajemni posmrtninski sklad (VPS)

2.2.5.1. Aktivni izvenbilančni konti

▪ Fiduciarni račun sklada VPS	139.410,41 EUR
▪ Bonus račun pri Sparkasse d.d.	237.465,95 EUR
▪ Kratkoročni depozit pri Delavski hranilnici d.d.	350.000,00 EUR
▪ Dolgoročna terjatev sklada VPS do Zveze DUS	58.434,54 EUR

Skupaj **785.310,90 EUR**

2.2.5.2. Pasivni izvenbilančni konti

Gibanje sklada Vzajemna samopomoč:

▪ Začetno stanje sklada na dan 1.1.2018	699.493,04 EUR
▪ Članarino je vplačalo 63.313 članov	614.137,46 EUR

- Izplačane posmrtnine 528.319,60 EUR

Končno stanje sklada na dan 31.12.2018

785.310,90 EUR

2.3. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA od 1.1. do 31.12.2018

2.3.1. Prihodki

Prihodki so za tržno dejavnost pripoznani po datumih opravljene storitve, za prihodke iz dotacij in donacij pa po zahtevkih in sklenjenih pogodbah. Članarine za tekoče leto pripoznavamo med prihodke po dejanskih prilivih, upoštevamo pa tudi vse prilive iz tega naslova, ki so nakazani do 15.3. naslednjega koledarskega leta.

2.3.1.1. Prihodki od dejavnosti

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Dotacije FIHO	112.816,65	
▪ Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (370.312,91 EUR):		
- Ministrstvo za delo, družino in soc.z.	217.115,34	
- Zavod za pokojninsko in invalid.zav.	140.095,41	
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti	3.800,00	
- Javna agencija RS za varnost prometa	2.227,00	
- Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu	2.000,00	
- Mestna občina Ljubljana	5.000,00	
- Združenje AAL	75,16	
▪ Dotacije iz drugih fundacij, skladov, ustanov:		
- Help the Age (ADA)	894,15	
- Age	1.917,19	
▪ Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb (18.408,71 EUR):		
- Donacije pravnih oseb	18.168,93	
- Donacije fizičnih oseb	239,78	
▪ Članarine in prispevki članov	89.813,82	

▪ Prihodki od prodaje trgov.blaga, storitev in proizvodov (104.436,05 EUR):		
- Tiskovine idr.	3.994,30	3.994,30
- Oglaševanje	54.870,82	54.870,82
- Prihodki iz sponzoriranja	23.334,44	23.334,44
- Stanovanjska komisija	21.039,90	21.039,90
- Organizacija seminarjev	1.196,59	1.196,59
▪ Ostali prihodki od dejavnosti	39.000,00	
Prihodki od dejavnosti – SKUPAJ	737.599,48	104.436,05

2.3.1.2. Finančni prihodki

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Finančni prihodki:		
- Udeležba v dobičku Hotel Delfin	170.000,00	170.000,00
- Dividenda Delavska hranilnica	1.320,69	1.320,69
- Obresti depozitov in TRR	1.013,16	1.013,16
- Cobrand pogodba Diners Club SLO	6.707,08	6.707,08
Finančni prihodki – SKUPAJ	179.040,93	179.040,93

2.3.1.3. Drugi prihodki

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Drugi prihodki:		
- Pozitivne evrske izravnave	1,14	
- Izredni prihodek	721,60	
Drugi prihodki – SKUPAJ	722,74	

PRIHODKI – SKUPAJ	917.363,15	283.476,98
--------------------------	-------------------	-------------------

2.3.2. Odhodki

Odhodki so tako za tržno kot nepridobitno dejavnost pripoznani po datumih opravljene storitve. Neposredni stroški pridobitne dejavnosti so med stroške pridobitne dejavnosti razvrščeni po dejanskih zneskih, medtem ko so posredni stroški razvrščeni med stroške pridobitne dejavnosti z upoštevanjem razmerja med prihodki, doseženimi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, in prihodki, doseženimi z opravljanjem nepridobitne dejavnosti društva v obračunskem obdobju. Razmerje v letu 2018 znaša 0,30.

2.3.2.1. Odhodki iz dejavnosti

2.3.2.1.1. Stroški porabljenega materiala in prodanega trgovskega blaga

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Nabavna vrednost nabavljenega materiala – tiskovine	2.272,02	2.272,02
▪ Stroški energije	6.584,41	1.850,92
▪ Drugi stroški materiala	37.228,36	1.210,79
Stroški porab. materiala – SKUPAJ	43.812,77	3.061,71

2.3.2.1.2. Stroški storitev

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Stroški tiska in s tiskom povez.str.	18.952,42	15.008,09
▪ Stroški tel. in poštnih storitev	36.652,88	13.619,42
▪ Stroški vzdrževanja osnovnih sred.	10.514,27	2.692,65
▪ Stroški najemnin	31.163,77	7.977,67
▪ Stroški plačilnega prometa in taks	8.094,61	635,08
▪ Stroški intelektualnih & osebnih storit.	33.815,49	10.841,24
▪ Stroški reprezentance in oglaševanja	3.952,42	174,47
▪ Stroški pogodbenega dela in nagrad	32.871,13	8.877,81
▪ Potni stroški in NULS	58.216,01	2.863,97
▪ Stroški drugih storitev	28.187,35	215,40
Stroški storitev – SKUPAJ	270.837,05	68.963,47

2.3.2.1.3. Stroški dela

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Stroški dela	180.410,74	1.281,02
Od tega stroški socialnega zavarovanja	19.338,19	166,46
Stroški dela – SKUPAJ	180.410,74	1.281,02

2.3.2.1.4. Rezervacije

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Rezervacije	13.000,00	0,00
Stroški rezervacij – SKUPAJ	13.000,00	0,00

2.3.2.1.5. Dotacije drugim pravnim osebam

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Dotacije društvom upokojencev in pokrajinskim zvezam DU-jev	391.806,45	21.039,85
Dotacije – SKUPAJ	391.806,45	21.039,85

2.3.2.1.6. Odpisi vrednosti

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Odpisi vrednosti -amortizacija	4.424,77	
▪ Prevrednotovalni poslovni odhodki	461,86	154,77
Odpisi – SKUPAJ	4.886,63	154,77

2.3.2.1.7. Drugi odhodki iz dejavnosti

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Drugi odhodki iz dejavnosti (kolektivna članarina, članarine EURAG, EUROCARERS, NFHOS, nadomestilo za uporabo stavb.zemlj., ostali stroški)	2.010,59	136,97
Drugi odhodki iz dejavnosti – SKUPAJ	2.010,59	136,97

Odhodki iz dejavnosti – SKUPAJ	909.036,25	94.637,79
---------------------------------------	-------------------	------------------

2.3.2.2. Finančni odhodki

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Finančni odhodki	6,63	
Finančni odhodki – SKUPAJ	6,63	0,00

2.3.2.3. Drugi odhodki

	Skupen znesek v EUR	Od tega iz opravljanja pridobitne dejavnosti v EUR
▪ Drugi odhodki (evrske izravnave)	1,01	
▪ Odhodki za donacije	7.900,00	
Drugi odhodki - SKUPAJ	7.901,01	0,00
Davek od dohodkov (19%)	0,00	
ODHODKI - SKUPAJ:	916.943,89	94.637,79

2.4. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB

V obračunu davka iz dohodka pravnih oseb izkazujemo negativno davčno osnovo, saj večino prihodkov iz pridobitne dejavnosti dosegamo iz naslova dividend, ki pa niso predmet obdavčitve.

Iz naslova negativne davčne osnove ne pripoznavamo terjatev za odložene davke, ker ocenjujemo da je verjetnost da bi v prihodnje dosegli pozitivno davčno osnovo iz naslova pridobitne dejavnosti zanemarljiva.

2.5. SKLEPNA MISEL

Delovanje celotne Zveze društev upokojencev Slovenije je bilo v letu 2018 pozitivno. Presežek prihodka nad odhodki je znašal 419,26 EUR.

Delovanje Zveze društev upokojencev Slovenije se pokriva iz udeležbe v dobičku Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola, iz članarin in iz ostale pridobitne dejavnosti, ki pa v celotnih prihodkih predstavljajo le slabo tretjino vseh prejetih sredstev. Posamezni projekti, ki se vodijo preko Zveze društev upokojencev Slovenije običajno predvidijo zelo majhen delež posrednih stroškov, če sploh – razliko mora Zveza društev upokojencev Slovenije pokriti iz lastnih sredstev.

Brez visokega deleža prostovoljnega dela, vloženega v delovanje Zveze DUS, bi bil njen obstoj nedvomno vprašljiv.

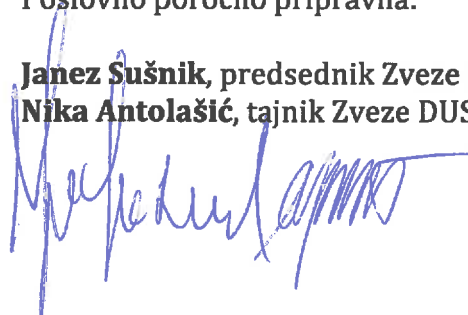
Računovodsko poročilo pripravila:

Mojca Adam Derganc,
Računovodja pri Zvezi DUS

Poslovno poročilo pripravila:

Janez Sušnik, predsednik Zveze DUS
Nika Antolašič, tajnik Zveze DUS

Priloge letnega poročila:

1. Bilanca stanja na dan 31.12.2018
2. Izkaz poslovnega izida v obdobju 1.1. do 31.12.2018
3. Dodatni podatki k izkazu poslovnega izida
4. Poročila Nadzornega odbora, Častnega razsodišča, Strokovnega sveta in komisij Zveze DUS o delu v letu 2018
5. Memorandum 2018

Opomba:

Priloge poročila Strokovnega sveta Zveze DUS (k prilogi št. 4) in prilga št. 5 so objavljene na spletni strani ZDUS – www.zdus-zveza.si.

Priloga Poslovnemu letnemu poročilu ZDUS - poročila organov in delovnih teles (komisij) Zveze DUS za leto 2018

**Zveza društev upokojencev
Slovenije
Kebetova ulica 9
1000 Ljubljana**

Janez Sušnik, predsednik

Ljubljana, marec 2019

Kazalo vsebine

1.	Poročilo o delu Nadzornega odbora	5
2.	Poročilo o delu Častnega razsodišča.....	8
3.	Poročilo o delu Strokovnega sveta	8
4.	Poročilo o delu Komisije za kadrovske, organizacijske in statutarne zadeve	5
5.	Poročilo o delu Komisije za bivanjski standard in pokojninsko politiko	9
6.	Poročilo o delu Komisije za kulturo.....	13
7.	Poročilo o delu Komisije za zdravstveno varstvo in duševno zdravje.....	17
8.	Poročilo o delu Komisije za gospodarstvo in turizem	19
9.	Poročilo o delu Komisije za socialna vprašanja.....	21
10.	Poročilo Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo	26
11.	Poročilo Komisije za izobraževanje, publiciteto in informatiko	29
12.	Poročilo o delu Komisije za tehnično kulturo	32

Kazalo tabel

Tabela 1 Kadrovanje v letu 2018	5
Tabela 2 Najboljša DU v letu 2018	8
Tabela 3 Prisotnost članov na sejah.....	13
Tabela 4 Avtorice nagrajenih likovnih del	13
Tabela 5 Izvedba revij pevskih zborov PZDU	14
Tabela 6 Rokodelske delavnice 2018.....	34

1. Poročilo o delu Nadzornega odbora

Na podlagi 31. člena Statuta ZDUS sprejetega 15.12.2016 in na 1. korespondenčni seji Zbora članov ZDUS dne 20.2.2017, ki določa, da Nadzorni odbor ZDUS (NO ZDUS) opravlja notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem ZDUS ter ugotavlja ali to poslovanje poteka v skladu s predpisi in sklepi organov ZDUS.

NO ZDUS daje o svojem delu v letu 2018 poročilo Upravnemu odboru ZDUS in Zboru članov ZDUS.

V letu 2017 sprejeti Statut ZDUS je narekoval NO ZDUS usmeritve za pripravo programa dela za leto 2018. Nove članice ZDUS so postale Pokrajinske zveze društev upokojencev (v nadaljevanju PZDU). To določilo je dosedanjo organizacijo ZDUS postavilo na nove osnove. Dosedanji ustanovitelji ZDUS so bila Društva upokojencev, v organih ZDUS so jih zastopali predsedniki PZDU, ki pa niso bile članice ZDUS.

Nova določila Statuta so zahtevala uskladitev pravilnikov in drugih aktov ZDUS. NO ZDUS je spremljal pripravo pravilnikov in drugih aktov, ki so potrebni za delovanje ZDUS.

Vsebinsko in organizacijsko velike spremembe organiziranosti članstva v ZDUS so bile po našem mnenju morda preveč optimistične glede na strukturo članstva.

Da bi članice ZDUS - PZDU lahko izvrševale svojo funkcijo, so morale svoje Statute uskladiti z določili Statuta ZDUS. Poseben problem je nastal za društva, ki do sprejetja novega Statuta ZDUS niso bila vključena v nobeno PZDU, in so bila v roku dveh let dolžna se prostovoljno vključiti v PZDU, članico ZDUS na območju katere so bile registrirane ali katero izmed drugih PZDU, članic ZDUS, ter o tem obvestiti Upravni odbor ZDUS. Rok za včlanitev v PZDU, ki je določen s Statutom ZDUS poteče marca 2019.

Prav pri vključevanju navedenih društev in klubov so nastale težnje po ustanovitvi nove 14-te PZDU, kar pa ni skladno z določili Statuta ZDUS, na kar je opozarjal NO ZDUS.

Osrednjeslovenska PZDU Ljubljana, dosedanja ustanovna članica ZDUS je odklanjala zahtevo po »uniformirani« uskladitvi svojih aktov s Statutom ZDUS, ker meni, da so določila njihovega akta - Pravil, smiselna določilom Statuta ZDUS in skladna z Zakonom o društvih v Republiki Sloveniji.

Ker se datum uskladitve statotov PZDU zaključi 30.4.2019, je lahko taka zahteva razlog za prenehanje članstva v ZDUS.

NO ZDUS poziva vodstvu obeh krovnih organizaciji, da ne glede na različna stališča glede pristojnosti in ob spoštovanju temeljnih aktov obeh društev - zvez, z upoštevanjem specifične določenega območja zagotovi nemoteno delovanje v ZDUS.

Realizacija finančnega načrta 2018

Finančni načrt 2018 je bil sprejet na zaključkih iz leta 2017 s predpostavko, da bo na strani prihodkov realizacija v okviru zagotovljenih osnovnih virov (članarina, dividenda Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola) in projektov pri katerih sodeluje zveza (program Starejši za starejše in drugi projekti). Med letom je bil sprejet rebalans, ki je nekatera neskladja med prihodki in porabo uskladil. Odstopanja na posameznih postavkah niso vplivala na samo izvedbo programa.

V letu 2017 je bila odpisana terjatev v znesku 39.000,00 evrov, ki je nastala v projektu Net-

Age, ki ga je skupaj s partnerji vodila ZDUS in sofinancirala EU. Ker v letu 2017 ni bila odpisana celotna terjatev do partnerja v znesku 7.420,23 evrov, se je le-ta z nakazilom partnerja v letu 2018 zaprla, razlika 39.000,00 evrov pa prenesla na izredne prihodke. Nakazilo italijanskega partnerja v letu 2018 je znašalo 46.420,23 evrov. Drugih odprtih terjatev ZDUS nima.

Kapitalske naložbe

ZDUS je lastnik Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola in garni hotela Vila Ana v Rogaški Slatini. Družba je registrirana skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, ima svoj Nadzorni svet in upravo družbe - direktorja.

Družba dosegata zadovoljive rezultate, kar potrjujejo dividende nakazane v letu 2018 lastniku hotela v znesku 170.000,00 evrov.

Razvojne možnosti hotela so omejene, zato je potrebno skupno usklajevanje potreb in interesov po širitvi območja in kapacitet hotela. Različne pobude je potrebno usklajevati z lastnikom hotela ZDUS, Nadzornim svetom in Upravo hotela. Ločene pobude katerega koli od navedenih so le cokla razvoja.

Vzajemni posmrtninski sklad (VPS)

44. člen Statuta ZDUS, sprejet leta 2016 in z dopolnilom leta 2017, določa novo organizacijo VPS s Pravilnikom, ki ga je sprejel Zbor članov ZDUS .

Posamezna določila Pravilnika o delu VPS (Zbor članov VPS in Zbor članov ZDUS) niso skladna z določili Statuta ZDUS in jih je potrebno spremeniti - uskladiti.

Vzdržnost VPS ostaja velik problem. Vodstvo ZDUS je Zboru članov ZDUS na Zboru članov ZDUS dne 18.12.2018 predlagalo ukinitvev sklada in izplačilo ostanka sredstev sklada članstvu VPS, a predlaganih rešitev članstvo ni sprejelo.

Upravni odbor VPS je predlog za ukinitvev VPS predlagal Zboru članov ZDUS, a ga je ta zavrnil in določil novo enotno nižjo višino izplačila posmrtnine (190,00 evrov) in enak znesek prispevka (12,00 evrov).

NO ZDUS je na problematiko nevzdržnosti VPS stalno opozarjal v svojih poročilih.

Zmanjšanje višine posmrtnin in povišanje članarine v letu 2018 je ohranilo sklad v pozitivnem stanju. Članstvo v skladu se stalno zmanjšuje, nižanje posmrtnin pa ni rešitev za vzdržnost VPS.

Poslovanje VPS v letu 2018

Prilivi in prihodki:

Vplačani prispevki v letu 2018:	614.137,46 €
Obresti na vezana sredstva:	1.014,46 €
Skupaj prilivi in prihodki:	615.148,92 €

Odlivi in odhodki:

Izplačilo posmrtnin:	528.319,60 €
Skupni stroški vodenja sklada:	19.855,67 €
Skupni odlivi in odhodki:	548.175,27 €

Sredstva na dan 31.12.2018 znašajo 785.310,90 evrov.

Ostale dejavnosti ZDUS

NO ZDUS ugotavlja, da sta vodstvo in strokovna služba ob danih razmerah delovali zadovoljivo. Opravljeni so bili vsi postopki, ki so vezani na zaključek leta s popisom in inventuro, ki jih predpisuje Zakon o društvih. Podatki so v poročilu ZDUS za leto 2018.

Zaključek

Ker prihodki ZDUS v letu 2018 ne presegajo določenega zneska, ki ga predpisuje Zakon o revidiranju poslovanja, je bilo sklenjeno, da se revizijski pregled za leto 2018 ne opravi.

Poročilo NO ZDUS o delu ZDUS v letu 2018 je povzetek stanja. Računovodski izkazi o finančnem poslovanju so pregledni. Ločeno je prikazano poslovanje VPS in problematika VPS.

Glede na navedeno, NO ZDUS predlaga Upravnemu odboru in Zboru članov ZDUS ter Zboru članov VPS naslednje sklepe:

1. Da sprejme poslovno poročilo in finančno poročilo ZDUS za leto 2018 v predlagani vsebini.

2. Da je ZDUS v letu 2018 posloval pozitivno in v poslovnih knjigah izkazal:

➤ prihodke v znesku	917.363,15 €
➤ odhodke v znesku	916.943,89 €
➤ presežek prihodkov nad odhodki v znesku	419,26 €

3. Zbor članov VPS sprejme ločeno poročilo o poslovanju sklada v letu 2018 kot sledi:

➤ prihodki sklada v letu 2018	615.148,92 €
➤ izplačilo posmrtnin in stroški vodenja sklada	548.175,27 €
➤ stanje sklada na dan 31.12.2018 znaša	785.310,90 €

Alojz Vitežnik
Predsednik Nadzornega odbora

2. Poročilo o delu Častnega razsodišča

Častno razsodišče ZDUS se v letu 2018 ni sestalo.

V letu 2018 je umrl predsednik Častnega razsodišča, Avgust Ribič. Trije člani oziroma namestniki članov so se med seboj dogovorili, da do konca mandata 2015-2019 Častno razsodišče vodi Janko Zelcer.

Janko Zelcer
Predsednik Častnega razsodišča

3. Poročilo o delu Strokovnega sveta

Strokovni svet se je v letu 2018 sestal na petih rednih sejah: 14.02.2018, 5.4.2018, 16.7.2018, 11.9.2018 in 3.12.2018.

Prisotnost članov na sejah je razvidna iz priloge št. 1, ki je priložena k temu poročilu.

Žal smo šele proti koncu leta sprejeli okvirni plan dela za mandatno obdobje in plan dela za leto 2018.

Na prvi seji se je Strokovni svet seznanil s potekom dela delovne skupine za pripravo Memoranduma 2018 in predlagal, da se delo na projektu pospeši. Dokument je bil v aprilu sprejet. Vodstvu smo predlagali, da poskrbi za pisno zahvalo ZDUS za opravljeno delo Tomažu Banovcu in ga tudi predlaga za prejemnika državnega priznanja. Opozorili smo na nujnost publiciranja dokumenta v medijih in na naši spletni strani, za ponatis in prevod v angleščino. Memorandum naj bi vodstvo predstavilo vsem poslanskim skupinam in o pogovorih pisno poročalo.

Povzetek razgovorov vodstva ZDUS z vodstvi političnih strank je pripravila podpredsednica Mija Pukl in je kot priloga št. 2 priložen k temu poročilu.

V novembru je UO sprejel Ukrepe ZDUS za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev v RS, priloga št. 3. Ukrepi naj bi sledili zahtevam Memoranduma in posledično obljubam vodstev političnih strank, danih ob predstavitvi Memoranduma. S predlaganimi ukrepi se je Strokovni svet seznanil, k njihovem oblikovanju pa ni bil pozvan.

V dokumentu Primerjava vsebin Memoranduma in koalicijske pogodbe ter predlogi ZDUS, od 2.10.2018 so zajeti zaključki okrogle mize »Medgeneracijski izzivi družbe in koalicijska pogodba« iz lanskoletnega Festivala za tretje življenjsko obdobje, priloga št. 4.

Poseben akcijski program, ki bi moral slediti sprejemu Memoranduma, v letu 2018 ni bil sprejet. Treba ga je pripraviti v letu 2019 in slediti realizaciji zavez strank ter jih ustrezno publicirati.

Strokovni svet je podprl osnutek Zakona o demografskem rezervnem skladu s tem, da je pripravljavcem zakona izrazil nezadovoljstvo, razočaranje in zaskrbljenost, da ni bila v roku izvedena zahteva Zakona o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je v 427. členu določil, da se v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona uredi delovanje in financiranje demografskega sklada. Rok je potekel 31. 12. 2014. Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) je v 79. členu določil, da se KAD preoblikuje v demografski rezervni sklad, kot ga ureja zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vendar je rok že podaljšal na 31. 12. 2015. Koalicijski sporazum o sodelovanju v vladi RS za mandatno obdobje 2014–2018 je zopet določil rok za sprejem, vendar rezultata zopet ni bilo. ZDUS sprejetih stališč ni spremenil in pričakuje, da bo Zakon o demografskem rezervnem skladu prioritavno obravnavan v tem mandatu.

Strokovni svet se je strinjal s stališči Komisije za zdravstveno varstvo in duševno zdravje glede zdravstvene zakonodaje in zakona o dolgotrajni oskrbi v prepričanju, da bo to prednostna naloga sedanje vlade. Žal na terenu ni bil razdelan pogled našega člana dr. Marjana Česna na zdravstveno reformo, je pa uspeh, da je z njegovim prispevkom natisnjena brošura z naslovom Dolgoročna reforma zdravstva v Sloveniji, ki bo pripomogla k razumevanju tako širokega in zahtevnega področja kot je zdravstvo in dejstva, utrjeno prepričanje, da vsaka sprememba zakona še ni reforma.

Seznani smo se s poročilom predsednika o pridobljenih ponudbah za nezgodno zavarovanje organiziranih prostovoljcev, ki ga zahteva Zakon o prostovoljstvu. Ugotoviti je treba, da je zavarovanje urejeno le za prostovoljce programa Starejši za starejše, kar ni v skladu z dikcijo zakona in mora ostati kot naloga za bodoče, saj pomanjkanje finančnih sredstev za ta namen ni sprejemljiv razlog.

Strokovni svet je izrazil zaskrbljenost nad dejstvom, da ZDUS ne izvaja, razen programa Starejši za starejše, kamor je vključen tudi projekt Telekoma, digitalizacija oskrbe na domu, nobenega drugega projekta.

Po odločitvi Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil in po objavi končnih rezultatov javnega naročila »Razvoj pilotnega IKT projekta-podporne tehnologije in ambientalne inteligence za podaljšanje samostojnega življenja« se o izidu obvesti Strokovni svet.

Tako stanje na področju projektne dejavnosti v ZDUS, ni sprejemljivo še posebej, ker zaenkrat ni videti premikov.

Svet se je seznanil tudi z ustanovitvijo koordinacijskega odbora Medgeneracijske koalicije Slovenije (MeKoS).

Članica Strokovnega sveta Jožica Puhar, zadolžena za mednarodno sodelovanje, je pripravila poročilo o mednarodnem sodelovanju ZDUS v letu 2018, ki je priloženo k temu poročilu kot priloga št. 5. O vseh dejavnostih je člane sproti seznanjala na sejah.

Pri obravnavi poročil o izvedbi F3ŽO je SS ugotovil, da sodelovanje s pripravljavcem in izvajalcem ni urejeno z ustreznimi akti in da pri izvajanju prihaja do nesoglasij. Zaradi tega je predlagal, da se sestane delovna skupina, ki bi razčistila odprta vprašaja. Sestanek je podpredsednica Mija Pukl sicer sklicala, vendar je bil pozneje, na predlog predsednika ZDUS, preklican. Strokovni svet se je seznanil z odstopom od neposrednega sodelovanja ZDUS pri F3ŽO od 26. 10. 2018 in Odzivom članov Programskega sveta na odločitev UO ZDUS od 20. 11. 2018. Pri tem je opozoril, da pred sprejeto odločitvijo Strokovni svet s tako drastično namero ni bil seznanjen, niti zaprosen za mnenje o tem, kljub temu, da je na nerazrešeno problematiko na tem področju opozoril in jo želel pomagati reševati.

Strokovni svet se je seznanil s poročilom o projektu Sobivanje in predlagal, da strokovna služba preveri, če ZDUS lahko pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu na področju prostora zaradi možnosti prijav tudi na razpise s tega področja. Obravnaval je tudi osnutek Pravilnika o prijavi na razpise in izvedbo

programov in projektov.

Seznanil se je tudi z datumom Dneva ZDUS 2018, ki bo potekal 28. 11. na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Vodstvu ZDUS je predlagal, da Vladi RS postavi vprašanje veljavnosti Strategije dolgožive družbe in Strategije razvoja Slovenije do leta 2030 ter predlaga njuno izvajanje kot pomembna dokumenta, ki ju je potrebno udejanjiti.

Glede raziskave »Vključevanje starejših moških v skupnosti«, ki sta jo pripravila Filozofska fakulteta in Andragoško društvo Slovenije je predlagal, da se v skrajšani obliki objavi v našem glasilu, Tomaž Banovec pa pripravi predlog dopisa statističnemu uradu s predlogom spremljanja pojava.

Podpredsednica Vera Pečnik je pripravila prvi del internega posvetovanja o vsebini študije OECD o preoblikovanju obdavčitve dela v Sloveniji, sledil naj bi še drugi del. Glede na to, da je pristojno ministrstvo pripravilo predlog davčne reforme, je treba drugi del pripraviti v tej luči.

Glede vsebine Dnevov medgeneracijskega sožitja je Strokovni svet sprejel sklep, da se članom pošlje gradivo, da se bo do tematike lahko opredelil.

Strokovni svet ni opravil vseh planiranih nalog:

7. obravnave poročila Varuha človekovih pravic o ugotovitvah pregleda stanja v nekaterih domovih za starejše.

Urad varuhinje človekovih pravic je izvedel mini raziskavo v domovih za starejše osebe. Zainteresirani smo za ugotovitve, kot del spremljanja položaja starejših oseb. Pričakujemo, da bodo pri obravnavi sodelovali člani organa Varuha, imenovani s strani ZDUS;

11. obravnave stanja in razvojnih izzivov pri projektu »Starejši za starejše«.

Projekt sicer uspešno poteka. Doživel je velik uspeh v EP. Posvetili se bomo obravnavi sedanjega stanja, izzivov in načrtov, ki jih ima vodstvo projekta.

19. seznanitve z mednarodno dejavnostjo društev, katerih delo spodbuja tudi ZDUS. Obravnave poročila o odzivu na razpis in delitvi sredstev.

Poleg prej naštetih točk je treba nadaljevati s spremljanjem memorandumskih zahtev, sklenitvi zavarovanj prostovoljcev, se odločiti kaj bo s projektno dejavnostjo itd.

Poročilo je Strokovni svet obravnaval in sprejel na seji, 6.3.2019.

Ana Bilbija
Predsednica Strokovnega sveta

PRILOGE:

1. Priloga št. 1 - Preglednica o prisotnosti članov na sejah
2. Priloga št. 2 - Povzetek razgovorov vodstva ZDUS z vodstvi političnih
3. Priloga št. 3 - Ukrepi ZDUS za izboljšanje gmotnega položaja upokoјencev v RS
4. Priloga št. 4 - Primerjava vsebin Memoranduma in koalicijske pogodbe ter predlogi ZDUS
5. Priloga št. 5 - Poročilo o mednarodnem sodelovanju ZDUS

4. Poročilo o delu Komisije za kadrovske, organizacijske in statutarne zadeve

Komisija za kadrovske, organizacijske in statutarne zadeve za mandatno obdobje 2015-2019 je imela v letu 2018 6 rednih in 4 korespondenčne seje. Udeležba na rednih sejah je bila 80,9 odstotna (2 odstotke nižja kot leto prej) in 85,7 odstotna na korespondenčnih (enako kot leto prej).

Komisija je bila tudi v letu 2018 usmerjena predvsem na tri področja:

- kadrovske zadeve,
- organizacijske zadeve in
- statutarne zadeve (priprava aktov).

1. KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE

Komisija je v letu 2018 obravnavala veliko število predlogov in kandidatur ter ugotovila in sprejela vrsto sklepov:

Tabela 1 Kadrovanje v letu 2018

Odstopi	Komisija se je seznanila z odstopom Anke Ostrman z mesta predsednice Programskega sveta programa Starejši za starejše z dnem 1.12.2018. Dne 18.12.2018 je na Zboru članov ZDUS Mija Pukl odstopila z mesta podpredsednice ZDUS.
Odpoklic	Komisija je Upravnemu odboru ZDUS predlagala odpoklic predstavnikov ZDUS v organih in delovnih telesih F3ŽO zaradi odstopa ZDUS od neposrednega sodelovanja na F3ŽO.
Volitve v ZDUS	Komisija ni izvedla nobenih volilnih postopkov, se je pa lotila prenove Pravilnika o volitvah.

<p>Predlaganje predstavnikov ZDUS v državne organe, delovna telesa in inštitucije</p>	<p>Zavod Vzajemnost: imenovanje direktorice mag. Jožice Dornič in člana Sveta Borisa Dolničarja.</p> <p>F3ŽO: menjava članic v programskem svetu (razrešitev Vere Pečnik in Nike Antolašič, imenovanje Mije Pukl) in razrešitev Marjana Sedmaka (Komisija za strokovni program); ob odstopu ZDUS od neposrednega sodelovanja na F3ŽO razrešitev vseh predstavnikov ZDUS v organih in delovnih telesih F3ŽO.</p> <p>Združenje Sinteza KCD: imenovanje člana Antona Donka.</p> <p>Državni svet RS za področje socialnega varstva: imenovanje članice Vere Pečnik.</p> <p>Nadzorni svet KAD, d.d.: imenovanje za člana Mirka Miklavčiča in dr. Borisa Žnidariča.</p> <p>Svet ministra za okolje in prostor za sodelovanje z NVO: Tomaž Banovec za področje prostora, Boris Janez Bregant za področje krožnega gospodarstva in Stanko Kranvogel za področje prostora.</p> <p>Nadzorni svet Nepremičninskega sklada PIZ d.o.o.: imenovanja člana Zdravka Malnarja.</p> <p>Dnevi medgeneracijskega sožitja: imenovanje organov in delovnih teles – 48-članskega Organizacijskega odbora, 10-članske Komisije za program, 5-članske Komisije za priznanja in 6-članskega kolegija.</p> <p>Socialna zbornica Slovenije: imenovanje Milana Pavlihe in Zvonke Pretnar v organe zbornice.</p> <p>Medgeneracijska koalicija Slovenije – MeKoŠ: imenovanje članov Janeza Sušnika in Silve Koželj (odstopila) in namestnice Nike Antolašič.</p> <p>Nadzorni svet Loterije Slovenije d.d.: imenovanje članice mag. Silve Savšek.</p>
<p>Upravni odbor Vzajemnega posmrtninskega sklada</p>	<p>Komisija je predlagala imenovanje 5-članskega odbora v sestavi: Janez Malovrh, Jožef Žnidarič, Rožica Kovač (odstopila), Janez Florjanc in Gojmir Vizovišek.</p>

Komisija za izobraževanje, publiciteto in informatiko	Komisija je predlagala imenovanje članice Ljube Fišer.
Komisija za zdravstveno varstvo in duševno zdravje	Komisija je predlagala imenovanje člana Črta Kanonija.
Uredniški odbor ZDUS Plus	Komisija je predlagala novo sestavo odbora: Vera Pečnik, Mija Pukl, Črt Kanoni, Slavica Bučan, Jožef Miklavc in Mateja Peršuh.
Zavod Vzajemnost	Komisija je za novo mandatno obdobje imenovala dosedanjo direktorico in urednico mag. Jožico Dornič, skupaj z ZPIZ pa predlagala za predstavnika javnosti za člana Sveta ZPIZ Borisa Dolničarja.

Predloge komisije je Upravni odbor v celoti sprejel. Ugotovljeno pa je bilo, da smo bili pri kandidiranju predstavnikov ZDUS za člane državnih organov, delovnih teles in inštitucij bolj uspešni kot v preteklih obdobjih.

2. STATUTARNE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE

Izvrševanje Statuta ZDUS

Komisija je zaradi zaznane potrebe po morebitnih spremembah Statuta ZDUS zadolžila Delovno skupino za pripravo Statuta ZDUS pod vodstvom Anke Tominšek, da pripravi izhodišča za nadaljnje postopke, kar je še v pripravi.

Komisija je na predlog kolegija predsednika ZDUS predlagala Upravnemu odboru ZDUS, da za tajnika ZDUS imenuje Niko Antolašič.

Vzajemni posmrtninski sklad

Komisija je Upravnemu odboru ZDUS predlagala, da pripravi rešitve za vzdržnost sklada in ukrepe v zvezi z delovanjem sklada.

Komisija je na predlog Upravnega odbora Vzajemnega posmrtninskega sklada Upravnemu odboru ZDUS predložila predlog Pravilnika o delu Vzajemnega posmrtninskega sklada, le-ta pa ga je predložil v sprejem Zboru članov ZDUS.

Predlogi aktov

Komisija je obravnavala in Upravnemu odboru ZDUS predložila naslednje predloge:

- Pravilnik o priznanjih
- Pravilnik o izdajanju revije ZDUS Plus
- Pravilnik o razpisih in sofinanciranju; komisija je zadolžila skupino pod vodstvom Mije Pukl, da pravilnik dopolni in ga ponovno predloži Upravnemu odboru ZDUS. – **Ni izvršeno.**
- Spremembe in dopolnitve Pravilnika o računovodstvu
- Pravilnik o razpisih in izvajanju programov in projektov

- Spremembe in dopolnitve Pravilnika o prostovoljskem delu
- Spremembe in dopolnitve Navodil o evidentiranju delovnega časa Strokovne službe ZDUS
- Spremembe in dopolnitve Akta o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest
- Spremembe in dopolnitve Akta o ustanovitvi Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola

Komisija je pripravila tudi predlog novega Pravilnika o volitvah in imenovanjih v ZDUS, ga v letu 2018 dala v 30-dnevno javno obravnavo, obravnavala pripombe in ga v končni obliki predlagala v sprejem Upravnemu odboru ZDUS, ki ga je sprejel dne 23.1.2019.

Upravni odbor ZDUS je na predlog komisije sprejel vse predlagane akte in pravilnike, z izjemo Akta o ustanovitvi Delfin hotela ZDUS d.o.o. Izola, saj je le-ta v pristojnosti Skupščine hotela.

3. PRIZNANJA ZDUS

Komisija za kadrovske, organizacijske in statutarne zadeve je sprejela nov Pravilnika o priznanjih ZDUS in v mesecu maju razpisala Razpis za priznanja ZDUS za leto 2018.

Na podlagi razpisa je bilo obravnavanih 199 predlogov za priznanja, od tega 25 predlogov ni izpolnjevalo kriterijev in so bila DU o razlogih pisno obveščena. Komisija je Upravnemu odboru ZDUS predlagala v sprejem 93 pisnih priznanj, 26 malih plaket, 26 velikih plaket, 18 priznanj zaslužnim prostovoljcem, 5 priznanj za zasluge in 6 plaket za obletne skupine, ki delujejo v okviru DU.

Komisija ni obravnavala nobenega predloga za najvišje priznanje, to je listino in naziv za častnega člana ZDUS.

V okviru razpisa je komisija na predlog PZDU predlagala 13 DU, katerim so bilo ob drugem Dnevu ZDUS podeljena posebna priznanja:

Tabela 2 Najboljša DU v letu 2018

Celjska	SLOVENSKE KONJICE
Dolenjske in Bele krajine	KOČEVJE
Gorenjske	JESENICE
Južno Primorska	PIVKA
Koroška	MUTA
Osrednjeslovenska	VRHNIKA
Pomurje	LJUTOMER
Posavje	SENOVO
Severne Primorska	KANAL
Spodnje Podravje	GRAJENA
Šaleška	ŠENTILJ PRI VELENJU
Zasavje	LITIJA
Zgornjepodravska	VELKA

Pripravila:
Nika Antolašič
Tajnik

Karolina Vida Rozman
Predsednica komisije

5. Poročilo o delu Komisije za bivanjski standard in pokojninsko politiko

Komisija je v letu 2018 imela dve seji. Glavnina seje je bila namenjena predvsem zagotavljanje dolgoročne finančne vzdržnosti pokojninske blagajne ob upoštevanju demografske projekcije gibanje števila in strukture prebivalstva, socialno ekonomski položaj upokojencev in ukrepi za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev, reševanje stanovanjskih vprašanj upokojencev oz. oblikovanje okolja za aktivno staranje.

Delo komisije se ne more presojati le po sejah in temah, ki so bile obravnavane na sejah, saj je kar nekaj članov preko celega leta aktivno sodelovalo pri predstavitvi stanovanjske in pokojninske problematike s predlogi za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev. ZDUS je predloge posredoval vladi in večina teh predlogov je vsebovanih v koalicijskem sporazumu. Poleg predsednika ZDUS sta tudi dve članici komisije aktivno sodelovali na 18 festivalu za tretje življenjsko obdobje z na temo Medgeneracijski izzivi družbe in koalicijska pogodba. Predloge Ukrepov za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev sta predsednik ZDUS in predsednica komisije preko novinarske konference predstavila javnosti in pa poslancem koalicije, članom Odbora za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Kar nekaj predlogov so pristojni organi sprejeli in so v fazi realizacije (redno usklajevanje pokojnin v skladu s 95 čl. ZPIZ-2, izredno usklajevanje pokojnin glede na gospodarsko rast, usklajevanje dodatka za pomoč in postrežbo in invalidnin za telesno okvaro, ki niso bile usklajene od leta 2013 dalje, izplačilo letnega dodatka vsem upokojencem).

Prav tako so člani komisije aktivno sodelovali na svojih območjih preko lokalnih organizacij in PZDU.

Dolgoročna finančna stabilnost pokojninske blagajne je mogoča z ukrepi, ki mlade spodbujajo k zgodnejšemu vstopu v delovni proces, spodbujajo podaljševanje delovne aktivnosti, zaposlene k odlaganju odhoda v pokoj, da je v memorandumu med drugim zapisano, da bomo področju zaposlovanja oseb, starih med 55. in 65. letom, posvečali posebno pozornost. Slovenija ima namreč prav v tej starostni skupini najnižji procent zaposlenih v Evropi. Ustvarjati je potrebno humane in varne pogoje za zaposlovanje, in za delo, kar je zabeleženo tudi v koalicijskem sporazumu.

Sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja je že z ZPIZ-1 doživel številne spremembe. ZPIZ -2, ki velja od 1.1.2013 je pogoje za pridobitev pravic do pokojnine dodatno zaostрил, spremenil je tudi prvotni način njihovega usklajevanja. Te spremembe so pomembno vplivale na raven povprečnih pokojnin in drugih prejemkov v razmerju do povprečnih plač. To razmerje se je postopno nenehno poslabševalo, ravno tako gmotni položaj njihovih upravičencev in zniževalo njihovo kupno moč. K temu so pripomogli tudi interventni ukrepi v katerih se je v letih 2010 in 2011 s posebnimi zakoni omejeval način usklajevanja pokojnin, v letu 2012 je bila uskladitev pokojnin v celoti onemogočena. V letu 2013 je bila izvedena le simbolična uskladitev – 0,1%. V letih 2014 in 2015 je usklajevanje onemogočal Zakon o izvrševanju proračuna. V 2016 in 2017 je zakonodaja omogočala tudi izredno uskladitev

pokojnin.

Razmerje med povprečno pokojnino in povprečno plačo zelo pada, in sicer je iz 75 % ki je znašalo v letu 2010 v letu 2016 padlo pod 60 %. Zaradi ZUJF -a in drugih interventnih zakonov je se je realna vrednost pokojnin znižala, v letu 2017 ima 267.000 upokojencev višino pokojnin pod pragom revščine. Gmotni položaj upokojencev se je poslabšal predvsem zaradi: omejitve ne usklajevanje oz. prenizko usklajevanje pokojnin, selektivni letni dodatek, ukinitvev izplačila pogrebnim vsem državljanom, ukinitvev državne pokojnine, zaostritev pogojev za pridobitev varstvenega dodatka, ukinitvev seniorske olajšave. Tudi nekatera določila ZPIZ-2 povzročajo nizke prejemke. **Potrebno je sprejeti ukrepe – predloge za odpravo revščine.** Pokojnine so predvsem z delom pridobljena pravica, na temelju plačila prispevkov in vloženega dela v sedanje družbeno bogastvo in tako niso socialna pomoč. Višina pokojnine mora biti taka, za zadošča za normalno življenja

Predlogi za odpravo revščine - spremembo ZPIZ-2

Za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev so bili predlagani naslednjih ukrepov.

Uveljavi se naj sprememba lestvice za odmero pokojnin. Potreben je postopen dvig odmernega odstotka ki naj bi se pričel pri 15 letih zavarovalne dobe in sicer v višini 31% in bi pri 40 letih pokojninske dobe znašal 63,5 % pokojninske osnove. Za ženske bi nova odmerna lestvica pričela veljati takoj ob uveljavitvi zakona, medtem ko je za moške določeno prehodno obdobje. Za vsako leto pokojninske dobe po dopolnjenih 40 letih, se prišteje 1,5 % brez zgornje omejitve.

Dvig minimalne pokojnine za polno dobo, le ta ne nižja – pod pragom revščine. S spremembo ZPIZ-2, (na predlog ZDUS), ki je vstopil v veljavo 1. oktobra 2017 je minimalna pokojnina za polno dobo znašala 500 €, z dvigom odmernega odstotka pa naj bi v letu 2022 minimalna pokojnina za polno dobo znašala cca 607 EUR

Redno usklajevanje pokojnin, kot to določa 105 čl. systemskega zakona. (Pokojnine so se od leta 2010 do 2016 premalo uskladile za 8,7%.)

Izredne uskladitve pokojnin glede na gospodarsko rast

Glede na to, da se v času gospodarske krize pokojnine niso usklajevale ali so se usklajevale v prenizkem odstotku, so upokojenci sedaj prikrajšani za cca 7% zato se predlaga dodatno izredno usklajevanje pokojnin. Ob gospodarski rasti več kot 3% se naj bi pokojnine usklajevale za 1%, Ob gospodarski rasti 4% uskladitev za 1,5% ter ob 5 odstotni gospodarski rasti za 2%.

Letni dodatek

Po ZPIZ-2 se letni dodatek izplača tako kot po ZPIZ-1- v dveh različnih višinah. Interventni zakon je od leta 2012 dalje določal pogoje in višino za izplačilo letnega dodatka. V letu 2012 je določil tri različne višine teh dodatkov, in omejil mogoča izplačila le na prejemnike

pokojnin nižjih od 622,00 EUR. S tem je odvzel pravico več kot 200.000 upravičencem. Enako je ostalo v letih 2013 in 2014. V letu 2015 je interventni zakon omogočil izplačilo petih različnih zneskov in zvišal prag za pridobitev letnega dodatka na 750. EUR. V letu 2016 je bil enak način izplačila. Šele v letu 2017 in 2018 je bil letni dodatek izplačan znova vsem upravičencem v petih različnih zneskih po Zakonu o izvrševanju proračuna, ne pa po sistemskem zakonu zato se predlaga, da se **letni dodatek od 1.1.2019 dalje izplačuje vsem upokojevcem in drugim upravičencem v skladu s 95.čl. ZPIZ-2 - sistemskim zakonom** in sicer 80% najnižje pokojnine za polno dobo tistim upokojevcem, ki prejemajo manj, kot je višina pokojnine za polno pokojninsko dobo, ter 50% najnižje pokojnine za polno dobo tistim upokojevcem, ki prejemajo več, kot znaša najnižja pokojnina za polno dobo.

Ponovno priznanje pravice do invalidnine za telesne okvare in valorizacija tako invalidnin kot dodatka za pomoč in postrežbo.

Po zakonu upokojevcem od 1.1.2013 ne morejo več na novo pridobiti pravice do invalidnine za telesno okvaro. Invalidnine pridobljene pred tem datumu, pa se sicer še naprej izplačujejo, vendar se ne valorizirajo. Ravno tako, se ne valorizira dodatek za pomoč in postrežbo. Predvsem pri starejših osebah pogosto prihaja do telesnih okvar po seznamu telesnih okvar (veliko je amputacij, veliko primerov popuščenja srčne in pljučne funkcije, inkontinence, in še drugih telesnih okvar), zato vztrajamo, da se glede invalidnin vzpostavi stanje, kot je bilo pred 1.1.2013.

Zvišanje dela vdovske pokojnine

Analize kažejo, da so v najslabšem gmotnem položaju osebe v eno družinskem gospodinjstvu. Po sedaj veljavnem sistemskem zakonu imajo pravico do dela vdovske pokojnine vdovci-vdove, ki so ob smrti partnerja izpolnjevali pogoje za samostojno pokojnino in- ali vdovsko in so se odločili za priznanje samostojne pokojnine in v tem primeru jim pripada del vdovske pokojnine, ki znaša 15% vdovske pokojnine partnerja. Predlog je, da se procent dela vdovske pokojnine zviša na 25%.

Upokojevcem po izpolnitvi polnih pogojev starosti in pokojninske dobe za starostno pokojnino (ob upoštevanju ustreznih varovalk) ob ponovni vključitvi v delovno aktivnost omogočiti prejetje celotne pokojnine ob pogoju izplačevanja vseh prispevkov za socialno zavarovanje.

Predlogom za spremembo Zakona o socialno varstvenih pravicah (pogrebne vsem svojcem umrlih v višini 530 € in letna valorizacija.

Bivanjski standard: Skrb za bivalni standard starejših prinaša boljši bivalni standard mlajšim generacijam. Okrog 90% upokojevcem živi v svojih lastniških stanovanjih in hišah. Te enote so bile zgrajene pred leti, s takratno tehnologijo, sedaj pa so potrebne obnove za ustrezno bivanje starejših. Upokojevcem ostanejo sami v prevelikih, njim in starosti neprilagojenih stanovanjih. Z javnimi stanovanjskimi programi nismo zadovoljni. Saj javnih sredstev potrebnih za nastanitev, subvencije in prenove ni dovolj. Še naprej se je potrebno zavzemati, da se dvigne višina sredstev BDP od sedanjih 0,04% na 0,4% BDP. Nujno je

potrebno vzpostavi register stanovanj, ki ga na ravni republike ni, tudi posamezne občine tega seznama na svojem območju nimajo. Obstaja zgolj register nepremičnin. V pripravi je novi stanovanjski zakon, ki bo prinesel vrsto sprememb. Pri novem zakonu moramo biti pozorni, kako se bo opredelilo najemanje stanovanj. Starejši namreč dostikrat ne pridejo do ustreznih stanovanj (mišljeno predvsem v mestih, kjer so blokovska naselja). Marsikdo, ki v starosti živi v najemniškem stanovanju, le s težavo pokrije stroške, za hrano pa mu denarja ne ostane. Stanovanjski dodatek bi moral biti posebna oblika socialne pomoči. Uvedli naj bi nepovratna sredstva za ureditev bivalnega okolja. Pri nas je za zdaj na voljo zgolj energetska prenova stanovanja.

Omogočiti finančna sredstva starejšim v primeru adaptacije, da bi jim v primeru slabše telesne gibljivosti omogočili prilagojeno bivanje. Spodbuja se naj razvoj skupnih oblik bivanja starejših.

Predlog za sprejem zakona o demografskem skladu

Sprejeta odločitev, da je ustanovitev demografskega sklada prioritarna naloga.

Predlog, da se pri vladi ustanovi urad za starejše

Predlog za spremembo in dopolnitev Zakona o dohodnini – ponovna odmera tako imenovane seniorske olajšave, ki je bila ukinjena s 1.1.2014, in pa tudi znižan obdavčitev tistih upokojencev, ki delajo po pogodbi.

Komisija je dala podporo predlogu za zvišanje minimalne plače, kar je bilo pozneje tudi realizirano, nič pa se ni izboljšalo stanje glede prekarnega dela oz predlogov, ki jih je sprejela komisija.

Polletno poročilo o delu ZPIZ

Iz Poročila o polletni realizaciji ZPIZ je med drugim razvidno, da je poslovanje pokojninske blagajne več kot spodbudno. Število zavarovancev se zvišuje, umirja se rast št. upokojencev. Tudi razmerje med številom zavarovancev in št. upokojencev se od leta 2013 izboljšuje in se je od 1.1.2013 ki je znašalo 1,33 30.6. 2018 dvignilo na 1.50 Zvišujejo se prihodki od prispevkov in dividend. Plačilna disciplina se izboljšuje, FURS pospešeno dela na izterjavi, prispevkov. V letu 2018 je bilo cca 6 % izterjanih več prispevkov od prejšnjega leta. Predlaga se, da ustrezni organi dosledno izterjajo vse prispevke za socialno varnost.

Od predlaganih ukrepov za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev, je vlada sprejela ustrezne ukrepe, ki se že realizirajo: Redna in izredna valorizacija pokojnin, izplačilo letnega dodatka vsem upokojencem, valorizacija dodatka za pomoč in postrežbo, ter invalidnin za telesno okvaro.

Nežka Ivanetič
Predsednica komisije

6. Poročilo o delu Komisije za kulturo

V letu 2018 so komisijo sestavljali: predsednica Marija Orešnik, podpredsednik Franc Gombač in članici Olga Krامل, in Jožefa Ovnič. Od vodstva je v letu 2018 komisijo spremljala podpredsednica Vera Pečnik.

Komisija se je sestala na 4 rednih sejah, ena seja je bila sklicana korespondenčno.

Tabela 3 Prisotnost članov na sejah

Članica/ član	9. seja – 19. 4.	10. seja – 4. 7.	11. seja – 13. 9.	12. seja 7. 11.	% udeležbe
Franc Gombač	1	1	1	1	100 %
Olga Krامل	/	1	/	/	25 %
Marija Orešnik	1	1	1	1	100 %
Jožica Ovnič	/	/	1	1	50 %

Skupaj potni stroški: 425,53 EUR

IZVEDENI PROJEKTI V LETU 2018

1. LIKOVNA DEJAVNOST:

- Likovna kolonija Izola in jubilejna razstava ob 20. letnici likovne kolonije

Vodja projekta: Ema Tibaut

Mentor likovne kolonije: Oskar Sovinc

Tema: »KULTURNA DEDIŠČINA VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA«

Termin in kraj izvedbe: od 10. 05. do 13. 05. 2018 v hotelu Delfin v Izoli

Št. udeleženi likovnikov: 51 (9 več kot leta 2017)

Tabela 4 Avtorice nagrajenih likovnih del

LIDIJA GRUNTAR	DU Nova Gorica	Kamniti portal cerkvice na Sabotinu
IDA KOCJANČIČ	DU Miren	Izaphnjenka
ZVONKA PACEK	DU Ljubljana-Polje	Strunjanske soline

- Likovna kolonija Rogaška Slatina in razstava nastalih del

Vodja projekta: Ema Tibaut

Mentor likovne kolonije: Oskar Sovinc

Tema: podobe po motivih iz Cankarjevih del

Termin in kraj izvedbe: od 4. 10. do 7. 10. 2018 v VILI ANA v Rogaški Slatini.

Št. udeleženi likovnikov: 16

➤ Natečaj za novoletno voščilnico 2018

Natečaj objavljen: 7. 6. 2018 v sodelovanju s Komisijo za tehnično kulturo (prvič)

Število sodelujočih DU: 13

Število sodelujočih članov/posameznikov: 34

Št. prispelih voščilnic: 90

Nagrajene voščilnice avtorjev: Dragica Centrih (DU Malečnik) za delo Zimsko veselje, Breda Jamar (DU Bled) in Irena Praprotnik (DU Slovenj Gradec) za delo Božički sveta. Razstava prispelih voščilnic je bila v sklopu 18. F3ŽO v drugem preddverju Cankarjevega doma od 1. do 3. 10. 2018. Podelitev nagrajenim voščilnicam je bila v sklopu prireditve Večer pesmi in plesa (1. 10. 2018).

➤ Delavnica izdelovanja voščilnic (2018)

Ni bilo izvedeno v letu 2018, zaradi porabe vseh sredstev za likovno dejavnost. Dodatni stroški so bili zaradi jubilejne 20. obletnice likovne kolonije (darila simbolične vrednosti za likovnike – rože iz lesa).

2. ZBOROVSKA DEJAVNOST:

➤ 11 pokrajinskih srečanj pevskih zborov DU Slovenije

Čas izvedbe projekta: april-maj-junij 2018

Št. sodelujočih pevskih zborov DU: 98

Št. sodelujočih gostov – pevskih zborov: 7

Število nastopajočih pevcev/pevk: 2.035

Število obiskovalcev prireditve (ocena): 960

Edina pokrajina, ki srečanja ni izvedla zaradi premajhnega števila prijavljenih zborov (bolezen), je PZDU Spodnje Podravje.

Tabela 5 Izvedba revij pevskih zborov PZDU

PZDU	Datum	Kraj
Dolenjska in Bela krajina	10. 5. ob 17.00	Kulturni center Primoža Trubarja, Trubarjeva cesta 13, 8310 Šentjernej
Zgornje Podravje	22.5. ob 18.00	Dvorana Union, Prešernova ulica 3, 2000 Maribor
Osrednjeslovenska	2. 6. ob 18.00	Center Zalog, Zaloška cesta 267, 1000 Ljubljana
Gorenjska	21. 4. ob 16.00	OŠ Toma Brejca, Šutna 69, 1241 Kamnik
Zasavje	20. 5. ob 16.00	Kulturni center Litija, Trg na Stavbah 8a, 1270 Litija
Pomurje	24. 5. ob 17.00	Kulturna dvorana Lendava, Trg Györgya Zale 1, 9220 Lendava
Koroška	16. 6. ob 11.00	Dvorana Lopan, Šolska ulica 53, 2382 Mislinja
Šaleška	29.5. ob 18.00	Dom kulture Velenje, 3320 Velenje
Južna Primorska	22. 6. ob 18.00	Dom na Vidmu, Gregorčičeva cesta 2, 6250 Ilirska Bistrica

Celjska	6. 6. ob 17.00	Narodni dom Celje, Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje
Severna Primorska	2. 6.	Srednja šola Veni Pilon, Cesta 5. maja 12, 5270 Ajdovščina

- 43. Državno srečanje pevskih zborov DU Slovenije
(18. Festival za tretje življenjsko obdobje)

Datum in kraj izvedbe: 2. 10. 2018 ob 16.00, Cankarjev dom, Ljubljana

Povezovalac prireditve: Karl Drago Seme

Slavnostni govornik: Anton Donko, nekdanji predsednik ZDUS

Št. sodelujočih pevskih zborov DU: 13

Število nastopajočih pevcev/pevk: 293

Število obiskovalcev prireditve (ocena): 269

3. FOLKLORNA DEJAVNOST:

- 10. Večer pesmi in plesa v sklopu 18. F3ŽO

Datum in kraj izvedbe: 1. 10. 2018 ob 16.00, Cankarjev dom, Ljubljana

Povezovalac prireditve: Marija Orešnik, predsednica Komisije za kulturo

Pozdravni nagovor: Janez Sušnik, predsednik ZDUS

Slavnostni govornik: Ivan Šega

Št. sodelujočih DU: 10

Število nastopajočih: 175

Število obiskovalcev prireditve (ocena): 387

4. DRAMSKA DEJAVNOST:

- Dramske delavnice 2018

Termin in kraj izvedbe: od 12. 3. do 15. 3. 2017 v Hotelu Delfin v Izoli.

Vodja projekta: Marija Orešnik

Mentor dramskih delavnic: univ. dipl. dramski igralec Rajko Stupar

Št. udeleženih članov: 23

Št. sodelujočih DU: 11

Na 9. seji komisije je bil sprejet:

Sklep: Poročilo mentorja Rajka Stuparja o izvedbi dramskih delavnic v Izoli 2018 se sprejme.

- Delavnica govornih vaj

Ni bilo izvedeno v letu 2018.

5. LITERARNA DEJAVNOST:

- »Urice poezije«, srečanje literatov DU na 18. F3ŽO

Št. sodelujočih članov: 14

Št. sodelujočih DU: 13

Prireditve vodila: Marija Orešnik, predsednika Komisije za kulturo

Št. Pokrajinskih zvez z aktivno literarno dejavnostjo: 7

Št. DU z aktivnimi literarnimi sekcijami v letu 2018: 34

Aktivnosti na ravni pokrajinske zveze – št. srečanj literatov: 5

Št. izobraževanj literatov 2018: 3

6. IZDAJATELJSKA DEJAVNOST:

Št. Pokrajinskih zvez z aktivno izdajateljsko dejavnostjo: 8

Št. pokrajin z izdanim literarnim glasilom v letu 2018: 3

Št. DU z izdanim zbornikom ali literarnim delom: 11

Št. DU, ki je podprlo del, ki so jih izdali člani sami: 6

7. DRUGO SODELOVANJE:

V letu 2018 je bil ZDUS s strani Zavoda Zaupanje povabljen k sodelovanju v kulturnem programu na prireditvi Čarobna simfonija in Čarobni dan. O sodelovanju se je razpravljalo na 10. seji Komisije za kulturo, kjer je bila podana ocena, da je bilo sodelovanje neuspešno in nedorečeno, zato se v primeru morebitne povabila v prihodnje upošteva sklep komisije: »K sodelovanju z Zavodom Zaupanje se v prihodnje pristopi zgolj ob predhodno natančno opredeljenih in zagotovljenih pogojih za sodelovanje s strani organizatorja (povračilo potnih stroškov za sodelujoče v programu, malica, plačano oglaševanje v reviji ZDUS Plus itd.)«.

Drugi Dan ZDUS je potekal 28. 11. 2018 v Marmorni dvorani Gospodarskega razstavišča. Komisija za kulturo je prispevala scenarij in program ter sodelovala pri organizaciji in izvedbi prireditve, ki jo je povezoval podpredsednik Franc Gombač.

V kulturnem programu so nastopili: KD Godba ljubljanskih veteranov, MePZ DU Ig in folklorna skupina DU Naklo. Pozdravna nagovora sta imela podžupan MOL Dejan Crnek in Janez Sušnik, predsednik ZDUS, slavnostni govornik je bil Marjan Šarec, predsednik Vlade Republike Slovenije in častni pokrovitelj dogodka.

**SKUPNO ŠTEVILO VKLJUČENIH ČLANOV V
PROJEKTE KOMISIJE ZA KULTURO V LETU 2018: 2.745**

Ljubljana, 24.12.2018

Zapisala: Dijana Lukić
Izvršni vodja projektov in prireditev

Marija Orešnik
Predsednica komisije

7. Poročilo o delu Komisije za zdravstveno varstvo in duševno zdravje

V letu 2018 se je komisija sestala na petih sejah, od tega je bila ena skupna s Komisijo za socialna vprašanja.

Za pripravo stališč ZDUS glede sprememb sistema ZV je bila oblikovana še ožja ekspertna skupina, ki se je sestala na štirih sejah z nalogo priprave Izhodišča za strategijo razvoja sistema zdravstvenega varstva, ki smo jih septembra posredovali v obravnavo Strokovni komisiji. Po obravnavi na UO so bila Izhodišča posredovana javnosti in političnim strankam. V tem okviru smo obravnavali in podprli tudi izdajo brošure ZDUS »Dolgoročna reforma zdravstva v Sloveniji«, ki predstavlja koristen pripomoček in napotek za razpravo o stanju v zdravstvu in o katerih vprašanjih je potrebno doseči širok družbeni konsenz preden se lotimo pisanja nove zdravstvene zakonodaje.

Pripravili smo gradivo za Posvet v februarju 2018 o novostih, ki jih prinaša zdravstvena reforma, ki sta ga organizirala MZ in ZDUS na katerem smo predstavili stališča ZDUS do Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter Zakona o dolgotrajni oskrbi.

V okviru festivala za tretje življenjsko obdobje oktobra 2018 smo aktivno sodelovali na okrogli mizi, ki sta jo pripravila MeKos in ZDUS, kjer smo predstavili naše predloge za spremembe zdravstvene zakonodaje.

Posredovali smo predloge in dopolnitve k naslednjim javnim obravnavam dokumentov:

- Predlog za spremembe in dopolnitve Pravil OZZ - pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (do 15.3.2018),
- Pravilnik o organizaciji, dejavnosti zdravstvene in babiške nege ter oskrbe v javnih zdravstvenih zavodih (do 22.3.2018),
- Pripombe k osnutku Koalicijske pogodbe (avgust 2018)

Obravnavali smo:

- Odziv MZ na naše pripombe na osnutek Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (na seji so bili prisotni predstavniki MZ) ter naše dodatne predloge na nov tekst ZZVZZ, ki je bil pripravljen na podlagi pripomb iz javne obravnave
- Zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo (v oktobru skupni sestanek ZDUS in MZ)
- Poslovno poročilo in zaključni račun ZZVS za leto 2017
- Načrt posodabljanja standardov in normativov zdravstvenih storitev za financiranje iz

javnih sredstev

- Spremembe Statuta ZZZS
- Izhodišča za strategijo razvoja sistema zdravstvenega varstva

Predstavniki naše komisije in ekspertne skupine, ki so člani organov ZZZS, so na sejah Skupščine ZZZS in UO ZZZS predstavljali in zastopali stališča ZDUS glede zdravstvene varnosti prebivalcev ter podajali predloge v smeri učinkovitejšega sistema ZV in poslovanja ZZZS. V skupščino ZZZS nas je iz vrst upokojujencev delegiranih 7 članov in sicer 5 predstavnikov ZDUS, 1 predstavnik sindikata upokojujencev in 1 predstavnik Zveze klubov upokojujenih delavcev MNZ Maksa Perca Slovenije. Vsa stališča in predloge, ki smo jih predstavili na Skupščini ZZZS, smo medsebojno usklajevali, za koordinatorko oziroma vodjo pa smo izbrali mag. Rosvito Svenšek skladno z 2. točko »Navodil za predstavnike ZDUS v Nadzornih odborih, Svetih zavodov in v Skupščinah.

Skupščina ZZZS se je v letu 2018 sestala na eni izredni seji v januarju 2018 ter treh rednih sejah in sicer na 3. seji v aprilu z nadaljevanjem v juniju 2018, na 4. seji v septembru in na 5. seji v decembru 2018. Na izredni seji smo obravnavali finančni načrt ZZZS za leto 2018. Upokojujenci smo aktivno sodelovali s pisnim predlogom v katerem smo poudarili, da podpiramo rešitve, ki pomenijo sistemski pristop k urejevanju sistema ZV, ne pa ukrepov, ki pomenijo le gašenje požara in nimajo podlage v ZZVZZ, kot so enkratni dodatni programi, pokrivanje izgub izvajalcev, saj povzročajo ne transparentnost in razne pritiske, tudi umetno povečevanje čakalnih dob. Predlagali smo, da je potrebno odpreti tudi vprašanje primernosti normativov in standardov za financiranje zdravstvenih storitev iz javnih sredstev, saj razvoj medicinske znanosti in tehnologije omogoča, da je možno opraviti več, bolje in hitreje z manj zapleti in posledično brez nepotrebnih podvajanj. Ob pomanjkanju zdravnikov naj se odpre tudi vprašanje števila dni dopusta oziroma prostih dni ter izrabe delovnega časa izvajalcev (Zakon o zdravniški službi, kolektivne pogodbe). FN smo sicer podprli ob pričakovanju, da bodo naši predlogi za vnaprej upoštevanji. Na tretji seji smo podali pisne pripombe na Poročilo o poslovanju ZZZS za leto 2017 ter pripombe na »Načrt posodabljanja standardov in normativov zdravstvenih storitev«, g. Miklavčič pa je podal še pripombe glede izvajanja 86.člena ZZVZZ glede regresiranja stroškov zdravljenja kot posledica prometnih nesreč. Bili smo tudi pobudniki za spremembo Odloka DZ o najvišjih možnih sredstvih za porabo v letu 2018 v višini natečenih sredstev po prispevni stopnji za zdravstvo. Na peti seji pa smo podprli problematiko glede možnosti izbire osebnih zdravnikov, ki jo je predstavila ga Lekše in s tem povezanim glavarinskim sistemom financiranja v odvisnosti od Fides-ove »Plave knjige« ter zahtevali analizo, ki bo podlaga za ukrepanje. Z našimi aktivnostmi smo prispevali k zasledovanju cilja ohranitve javnega zdravstva in h krepitvi dostopnosti do zdravstvene službe in zdravstvene varnosti prebivalcev, s poudarkom na starejše, kjer so te potrebe večje.

Prednostna naloga komisije je bila tudi v letu 2018 spremljanje in aktivno sodelovanje pri nastajanju sistemskih zakonov, ki zadevajo zdravje prebivalstva in zdravstveno varstvo ter skrb za človeka vedno preživljanje življenja tudi v visoki starosti.

Mag. Rosvita Svenšek
Predsednica komisije

8. Poročilo o delu Komisije za gospodarstvo in turizem

Komisija za gospodarstvo in turizem je v letu 2018 imela dve redni seji in sicer 19.4.2018 in 27.6.2018.

Preko celega leta pa smo se člani komisije vključevali v pripravo stališč in predlogov ZDUS s področja dela komisije.

V mesecu aprilu smo obravnavali poslovno poročilo ZDUS za leto 2017. Pri tem smo se posvetili predvsem naslednjim področjem dela:

Vzajemni posmrtninski sklad

Seznani smo se s finančnimi problemi sklada, ki nastaja zaradi večjih izdatkov kot prihodkov. Ne glede na neugodno stanje sklada, smo se strinjali, da se delo sklada nadaljuje. Pri tem pa moramo iskati nove vire in skušati preprečiti še hitrejše upadanje št. podpornikov glede na padanje vrednosti posmrtnin, ki pogosto presega vplačane premije.

Prostovoljsko delo

Glede na potrebe podpiramo napore za povečanje števila prostovoljcev. Se pa zavedamo, da bo prostovoljcem nujno zagotoviti večje priznanje za njihovo delo, tudi z uveljavljanjem ugodnosti na socialnem področju, takrat, ko tudi oni to potrebujejo. To bi bilo dosegljivo z dopolnili z Zakona o prostovoljstvu. O tem moramo razpravljati s predstavniki strank v parlamentu.

Sobivanje

Aktivnosti na tem področju so nujne. Prvi začetki širom Slovenije, se ne smejo ustaviti po prvih poskusih. V to se morajo vključiti tako lokalne skupnosti v sodelovanju z Društvi upokojencev in ustreznimi ekonomskimi spodbudami.

Razvoj turistične ponudbe v povezavi s hotelom Delfin v Izoli

Upali smo, da bo uspelo razširiti obseg ponudbe s pridobitvijo dodatnih kapacitet v neposredni bližini hotela. Žal se je izkazalo, da na videz ugodne ponudbe niso imele realne osnove, ne v ekonomskem, ne v prostorskem smislu. Še vedno je glavni problem neurejeno lastništvo.

Na področju turizma smo obravnavali možnosti večjih društvenih aktivnosti. Smatramo, da bi Društva upokojencev na lokalni ravni lahko dobila večji pomen, če bi skladno z zakonom omogočila svojim članom pridobitev licence lokalnega turističnega vodiča. Na ta način bi imeli možnost organiziranja široke med društvene ponudbe za enodnevne izlete, ki bi jih ponudila društva na svojem področju.

Zainteresirani člani društev bi z minimalnimi stroški ob zagotavljeni peti stopnji izobrazbe pridobili licenco za vodenje v svoji lokalni skupnosti. Društva pa bi si izmenjevala ponudbo in organizacijo obiska. Več ko bi se vključilo posameznih društev v tako ponudbo, večja bi bila možnost zanimive, cenovno dostopne, turistične ponudbe.

Razpravljali smo tudi o problemih prekariata. Pripravili smo predavanje na F3ŽO in opozarjali

parlamentarne in vladne službe na ta družbeni pojav, ki je nehuman in dolgoročno nesprejemljiv, tudi v pogledu polnjenja pokojninskih skladov.

Podobno smo obravnavali Projekt Srebrna ekonomija, ki je v Evropi v polnem teku. V primeru Slovenije, pa ne more zaživeti tudi zaradi pr nizkih pokojnin, ki ne omogočajo ustrezne porebe upokojencev. Tudi to temo smo predstavili na F3ŽO.

Na junijski seji smo se posvetili problemom upokojenskega turizma. Podrobneja smo obravnavali možnosti med društvenega turizma v okviru 27. in 34. člena Zakona o turizmu.

Posvetili smo se problemom bivalnega okolja, ki naj zagotavlja ustrezne pogoje gibanja invalidnih in starejših občanov. Tako naj bi lažje vstrajali v svojem bivalnem okolju in ne bi obremenjevali Domov za starejše.

Ugotavljamo, da bi lahko obrtniki prostovoljci v okviru društev, sodelovali pri dopolnitvi stanovanj z napravami za lažje gibanje in nego. Pri tem smo poudarili tudi nujnost ureditve plačila za delo ob polni pokojnini.

Člani komisije so na osnovi dela komisije, vključeni v pripravo projekta Dnevi medgeneracijskega sožitja, ki ga ZDUS organizira v mesecu maju 2019.

Boris Janez Bregant
Predsednik komisije

9. Poročilo o delu Komisije za socialna vprašanja

Program aktivnosti, ki ga je komisija za socialna vprašanja pri Zvezi društev upokojencev

Sprejela že v letu 2016 je bil usmerjen predvsem na

- Skrb za socialno varnost vseh starejših, zlasti najbolj ranljivih skupin,
- Spremljanje priprave zakonodaje iz področja socialnega varstva, s poudarkom na pravicah starejših ter dajan je pobud in predlogov za spremembo ali dopolnitev zakonov, ocena dosežanj uspešnosti in učinkovitosti organov ZDUS pri kreiranju in izvajanju sistemskih rešitev s področja življenja in dela starejših,
- Stanje in razvoj storitev, prilagojenih potrebam dementnih oseb ter njihovih svojcev, na domu in v institucijah
- Skupaj s komisijo za ZV starejših ter komisijo za pokojninska vprašanja in bivalni standard, spremljanje aktivnosti zakonodajalca v zvezi z Zakonom o dolgoročni oskrbi na domu, vprašanje izvajanja Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vlaganja nepremičninskega sklada v bivalni standard starejših (izgradnja oskrbovanih stanovanj)
- Analiza družbenoekonomskega položaja starejših po Pokrajinah ter s pomočjo kazalcev, s katerimi razpolagamo pri programu »Starejši za starejše« in na podlagi »razprav po Pokrajinskih zvezah pripravimo akcijski načrt za izboljšanje kvalitete življenja starejših, predvsem najbolj ogroženih skupin.

Komisija je v svojem mandatu na 10 sejah od tega na 3 skupnih sejah s Komisijo za ZV starejših razpravljala ter sprejemala sledeče ugotovitve ter dajala predloge in pobude za reševanje problematike starejših: Tako ugotavljamo da:

Življenjska doba starejših se tako v Evropi kot pri nas podaljšuje. Porast starejših je iz leto večji

Demografski prehod s svojimi posledicami, t. j. nizko rodnostjo in umrljivostjo, je posegel v različne komponente življenja naše populacije.

- Temu sledijo intenzivne družbene spremembe v družinah, v okolju, kjer starejši in stari živijo.
- Ekonomske in družbene spremembe vplivajo na položaj starejših, kar nujno zahteva spremenjen odnos države do demografskih struktur in
- Spremembe programov, na socialnem, zdravstvenem, stanovanjskem in kulturnem področju ter izobraževalnem področju.

Položaj oz. status starejših ljudi v družini in družbi, močno vpliva tudi na njihovo življenje in počutje.

V Sloveniji je v minulih letih družba sicer namenila večjo pozornost kakovosti življenja starejših, preko socialnih in zdravstvenih programov, vendar ti ne predstavljajo celotne rešitve problema. Vzrokov je več:

- Starejši, predvsem pa upokojenci, ki so zaključili s poklicnim delom, povezujemo s slabšalnimi in drugimi stereotipi, ki omejujejo njihovo polno vključenost v družbo.
- So nemalokrat izključeni iz procesa političnega odločanja, preslabo sodelovanje med predstavniki starejše generacije in države
- Nevladne organizacije imajo premajhno težo pri sprejemanju pomembnih odločitev o njih samih.
- Premajhna upoštevanost starejših o prednosti poznejših let življenja (znanje, izkušnje, modrost)

S podaljšanjem starostne dobe, se tudi pri nas in naših okoljih, večajo potrebe starejših ljudi, tako na področju zdravstva, sociale, bivalne kulture, izobraževanja in drugo.

V jeseni 2017. Je Slovenija sprejela Strategijo razvoja dolgožive družbe vse do leta 2030

- Ugotavljamo, da upokojenci oz. starejši nismo bili povabljeni k sodelovanju pri pripravi dokumenta. Pa tudi, da Strategija brez Akcijskega načrta tako v državi kot v lokalnem okolju, ki obvezuje predlagatelja z določenimi roki in zadolžitvami, nima veljave ter obveza, da bo sprejet v letu 2018 oz. šele v letu 2019 pomeni, da ga bodo sprejemali šele po parlamentarnih volitvah. Tako komisija ugotavlja, da se
- Ukrepi države se pogosto pripravljajo brez strokovnih podlag, zaradi česar se oddajujemo od strateških ciljev.

Na področju pokojninske politike;

- Ugotavljamo, da smo po ustavi pravna država, ki pa se v praksi pogosto ne spoštuje. SPIZ – 1 IN SPIZ – 2 sta jasno določila sistem usklajevanja pokojnin, ki zagotavlja ohranjanje vrednosti pokojnin. V obdobju 2008 do 2017, bi morale biti pokojnine usklajene v skladu s sistemskim zakonom skupaj za 12.8%, bile pa so le za 4.1%.
- Zavedamo se, da je naša družba dolgoživa in, da nas demografski trendi postavljajo pred pomembne izzive. Vendar pa vztrajamo pri tem, da obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ostane kot temeljni steber, ker smo prepričani, da bo le ta dolgoročno zagotavljal stabilno materialno varnost državljanom Slovenija.
- Ne nasprotujemo prostovoljnemu pokojninskemu zavarovanju, ne pristajamo, da bi to

zavarovanje postopno prevzemalo vlogo obveznega zavarovanja in tako siromašilo prvi steber.

- 42% pokojnin upokojencev je pod 600 €. Med njimi je bil visok odstotek upokojencev s polno pokojninsko dobo. Zato smo se zavzemali, da je nujno tej kategoriji zvišati pokojnine vsaj do minimalnega OD, žal pa se je zakonodaja ustavila na 600 €
- Plačnih nesorazmerij in slabosti v državi ni možno reševati preko pokojninskega sistema, kajti pokojnina je pravica na podlagi dela in plačanih prispevkov, česar se je treba zavedati pri oblikovanju pokojninske politike.
- Letni dodatek – regres, je pravica vseh upokojencev, saj delavce v javnih službah ne diferencirajo kot bogate in revne, kar je praksa pri pokojninskem regresu, ker se ne preverja družinski dohodek in je taka diferenciacija krivična.
- Menimo, da je potrebno spoštovati vsaj sistemsko zakonodajo.

Zavarovanje za dolgotrajno oskrbo:

- Je bilo predmet razprave številnih naših skupnih sej.
- Že štirinajsto leto se upokojenci zavzemamo in zahtevamo, da se dokončno sprejme Zakon o zavarovanju za dolgoročno nego in oskrbi.
- Vsaka nova vlada je v koalicijski sporazum to zavezo vnesla, žal pa je ni še nobena uresničila, tudi sedanja je ne bo.
- Število starejših, potrebnih dolgotrajne oskrbe iz leta v leto narašča. V Sloveniji potrebujejo po podatkih prostovoljcev programa SzS kar 25% pomoč na domu, kar več ur dnevno, žal pa ni velika večina ne more plačati pomoči na domu, ki jo nudijo lokalne skupnosti ob subvenciji, ki je po občinah različna, odvisno od ekonomske moči lokalne skupnosti.
Tako so tisti občani, ki so potrebni nege in živijo doma, v neenakopravnem položaju s tistimi v domskem varstvu in so prepuščeni skrbi družine, ali prostovoljcem. S sprejetjem in izvedbo zakona, odpiramo možnosti tudi politiki zaposlovanja za nego in oskrbo na domu.
Pa tudi nega v socialnih zavodih ne more biti zadovoljiva ob 20 let starih normativih in standardih, ko se je med tem starostna struktura močno povečala, pri tem ugotavljamo tudi porast števila dementnih.
Skupaj s Skupnostjo socialnih zavodov, smo naslovili pismo Vladi z zahtevo
- Po enakopravni obravnavi vseh starejših, tako v zavodih kot tistih doma. Zdravstvena služba je dolžna nuditi enakopravne zdravstvene storitve vsem občanom ne glede na starost ter spoštovati vsa zakonska določila, dokler ni sprejetih novih meril.
- Nego in pomoč na domu je potrebno zagotavljati 24 ur na dan, ne glede na nedelje in praznike.
- Zaradi staranja prebivalcev, se je drastično povečal delež starejših obolelih za demenco. Zanje ni na voljo dovolj zmogljivosti v socialnih zavodih, prepuščeni so svojcem, ki nimajo dovolj znanja, zato beležimo tudi porast nasilja nad starejšimi.
- Nujno je nadaljevati z že začeto strategijo za demenco, zdravstveno in socialno službo pa tako strokovno kot kadrovsko okrepiti.
- Zato je nujno nadaljevati s predlogom zakona o dolgotrajni oskrbi na domu, ki je bil predmet koalicijskih pogodb vseh vlad in tudi sedanje vlada.
-

- Postopek za pripravo zakona in sprejem je prepočasen ter se prelaga iz enega ministrstva na drugo.
- Vladi smo predlagali, da v kolikor Ministrstvo za zdravje v kratkem ne bo predložilo osnutka zakona o dolgotrajni oskrbi, predlagamo da ZDUS s svojo ekspertno skupino .upokojenih strokovnjakov, skupaj s Skupnostjo socialnih zavodov, oblikuje sistem dolgotrajne oskrbe, ki bo izhajal iz potreb starega človeka. Sicer pa je bil sprejet predlog, da nam Ministrstvo predstavi delovno gradivo Zakona, ki jr bil obravnavan na skupni seji s komisijo za zdravstveno varstvo v mesecu marcu in je doživel vrsto pripomb in predlogov..
- Status socialnih zavodov je treba spremeniti, zraven nadzorne funkcije, je treba dati vodstvu več pristojnosti in seveda tudi odgovornosti.
- V Nadzornih svetih socialnih zavodov mora biti zastopana stroka in ne politične stranke in večje število starejših.
- Komisija je zahtevala tudi spoštovanje že sprejetega dogovora o medsebojnem sodelovanju med ZDUS in takratnim ministrom za delo Dr. Svetlikom, ki se ga naj posodobi in da v obravnavo in sprejem UO ZDUS-a
- Komisija je obravnavala tudi cene oskrbe v socialnih zavodih, še posebej ob povišanju OD zaposlenih, ki bodo vplivali na povišanje cen oskrbe in je predlagala, da se na eni izmed sej opravi analiza cen po posameznih soc. zavodih, nujno pa je, da se uskladijo cene zdravstvenih storitev v socialnih zavodih, ki sedaj ne pokrivajo stroškov in bremenijo varovance ter lokalne skupnosti.

Program »Starejši za starejše

Komisija je obravnavala tudi analizo programa ter ugotavlja;

- Sredstva za izvajanje programa so minimalna, kar pomeni, da se program težko širi.
Vključenih še ni 37% starejših
- Družbenoekonomski položaj starejši je zaskrbljujoč. V porastu je število ljudi, ki nima dovolj za preživetje, tu gre predvsem za samske predvsem ženske.
- Povečuje se število starejši, ki zaradi nezaposlenosti vzdržujejo še mlajše družinske člane
- Socialna služba ne opravlja zadovoljivo svojega dela. Program beleži manj kot 2% pomoči v okviru Centrov za socialno delo
- Zdravstvena, predvsem pa patronažna služba ne opravljata zadovoljivo svojih nalog

Zato je Komisija predlagala UO, da kazalce obravnava ter predlaga Pokrajinskim zvezam, da jih na »okroglih mizah« predstavijo in na osnovi razprav oblikujejo predloge in sklepe in predlagajo svojim lokalnim skupnostim v razpravo in sprejem.

Analiza je bila predstavljena tudi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Socialno varstvena politika :

- Že dolgo opozarjamo, da naša socialna politika ni povsem primerna, ker Zakon omogoča prejemke tudi tistim, ki niso upravičeni do njih. Preko teh prejemkov in slabega nadzora socialnih služb, marsikoga ne spodbujamo k zavzetosti za iskanje dela za preživljanje sebe in družine. Bili so sprejeti nekateri ukrepi, ki pa jih po 2 letih od sprejetja ni čutili. (reorganizacija Centrov za socialno delo ter socialna aktivacija prejemnikov pomoči)

V začetku leta 2017. Smo uspeli s predlogom, da se je cenzus za pravico do varstvenega dodatka spremenil in na ta način se je povečalo število upravičencev za skoraj 2/3.

Zavzemamo se tudi za spremembo zakona, ki bo ponovno omogočil vsem pravico do pogrebnine

Stanovanjska politika

Po podatkih, ki jih zbirajo prostovoljci pri obiskovanju starejših po programu »Starejši za starejše« je v Sloveniji pretežno število lastniških stanovanj in stanovanjskih hiš.

To so stanovanja, ki so bila pretežno zgrajena in kupljena v času bivše Jugoslavije. Stanovanja so prevelika, ki jih starejši praviloma ob tako majhnih pokojninah težko vzdržujejo, v teh letih pa ni mogoče niti najemati kredita za vzdrževanje stanovanj.

Tako stanje pa povzroča pri starejših še dodatno revščino, posebej pri samskih in to ženskah

9% starejših nad 70 let je še vedno brez kopalnice

Soočamo se tudi z energetsko revščino, kajti ob nizkih pokojninah, si ne morejo privoščiti celodnevne ogrevanja.

Rešitev vidimo v izgradnji večjega števila oskrbovanih, najemnih stanovanj in sprostitev večjih stanovanj ali stanovanjskih hiš za mlade

Možnost ugodnega kreditiranja stanovanj za mlade ter tako omogočiti tudi možnost sobivanja starejših z mladimi družinskimi člani.

Na ta način ter s sprejetjem zakona o dolgotrajni oskrbi na domu, bi zmanjšali potrebe po domskem varstvu v socialnih zavodih ter omogočili kvalitetnejše življenje starejših in starih v domačem okolju.

Če pogledamo naše programske usmeritve, ugotovljamo, da smo naše aktivnosti namenili predvsem skrbi za kvalitetnejše življenje vseh starejših, zlasti najbolj ranljivih skupin, v ta namen smo dajali pobude, predloge, sprejemali sklepe.

Spremljali smo predloženo zakonodajo, dajali konstruktivne predloge in pobude, ki pa jo žal

dosedanja vlada ni uspela izpeljati in upamo, da bo sedanja vlada bolj spoštovala dogovore v koalicijski pogodbi, naša skrb pa je, da vztrajamo pri realizaciji sprejetih določil Memoranduma, ki je sestavljen iz naših sprejetih stališč in sklepov na vseh organih ZDUS-a

Zato bodo naše programske naloge v letošnjem letu in naprej usmerjene predvsem na aktivnosti za sprejem zakonodaje na področju socialnega in zdravstvenega varstva, za spoštovanje smernic sprejetih z Memorandumom v 2018. ki naj bi zagotavljal kvalitetnejše življenje nas vseh.

Predsednica Komisije za socialna
vprašanja starejših : Silva Gorjup

10. Poročilo Komisije za šport, rekreacijo in gibalno kulturo

Komisija je sestavljena iz sedmih članov, ki so si tri tematska področja razdelili:

- Športni del so pokrivali Anton Praviček in Franc Komac, ki se jima je na lastno željo priključil še Jože Kozina
- Rekreativno področje sta pokrivala Daniel Vovk in Boris Zajc
- Gibalno kulturo pa Stanislav Tomšič in Janez Matoh
- Seveda pa je bilo mišljeno, da aktivno pri vseh treh področjih sodeluje tudi predsednik komisije.

Komisija se je v celotni sestavi sestala trikrat, enkrat se je sestala delovna skupina za šport, imeli smo eno izredno sejo in izvedeni sta bili dve korespondenčni seji.

Žal smo načrtano delo komisije lahko opravili le na nivoju same komisije, kajti prvotno predvideno aktivno sodelovanje vseh PZDU je bilo sila klavrno. Veliko je bilo pobud, želja in poslanih materialov na naslove PZDU – vendar je bil odziv zelo zelo skromen.

1. Področje športa:

Prav gotovo je to področje najbolj urejeno. Temu botrujejo urejena Pravila DŠI, ki jih striktno upoštevamo pa tudi nastopajoči s svojim vedenjem veliko pripomorejo, da tekmovanja potekajo skoraj brez pripomb.

Še vedno izvajamo DŠI v sedmih panogah:

- balinanje,
- kegljanje,
- kegljanje s kroglo na vrvcu,
- lov rib s plovcem,
- pikado,
- streljanje z zračno puško in
- šah.

Prisotno je nekaj pobud za razširitev panog na DŠI, vendar nobena panoga ne dosega potrebne razširjenosti (vsaj 7 PZDU), čeprav po pokrajinah tekmujejo v dodatnih panogah: petanka, tarok, briškola, reševanje križank, smučanje, plavanje, tenis, namizni tenis ... Seveda pa bo treba v primeru razširitve panog zagotoviti tudi dodatna sredstva za organizacijo in izvedbo DŠI v dodatni panogi.

Letos smo prejeli kar nekaj predlogov za dopolnitev pravil in pohvaliti velja člane komisije, da so vse predloge resno predebatirali. Predlogi za dopolnitev Pravil športnih iger ZDU Slovenije so priloga poročilu.

Prav vse organizatorje DŠI moramo pohvaliti za njihovo prizadevno in strokovno delo in ni bilo praktično nikakršnih pripomb na samo organizacijo. Žal pa moramo v isti sapi tudi poudariti, da si nekatera društva upokojencev in tudi PZDU Pravila tolmačijo po svoje in lahko nastane slaba volja pri tekmovalcih. Pohvaliti moramo društva, ki so se že navadila in upoštevajo 22. člen, ki govori o plačilu članarine tako svojemu društvu, društvu pa PZDU in ZDUS.

Se pa je pojavilo izigravanje 3. člena, ki govori, da na PŠI nastopajo društva upokojencev vključenih v PZDU ... V PZDU južne Primorske obstaja Zveza društev mestne občine Koper, ki

združuje kar nekaj društev. Stališče komisije je, da na PŠI in posledično na DŠI lahko nastopa le društvu upokojencev ne pa zveza. To smo razrešili na izredni seji in upamo, da se omenjeno izigravanje ne bo ponovilo.

Po preteku polovice mandata je bilo pričakovano, da v letu 2018-2019 umirimo razprave o organizaciji DŠI pod pokroviteljstvom ZDUS in PŠI v organizaciji PZDU.

V letih 2016-2017 je komisija posredovala v številnih sporih, do katerih ne bi prišlo, če bi odgovorni organizatorji v DU in PZDU opravili svoje delo. Napake pri organiziranju PŠI v PZDU-jih so se prenašale tudi na organizacijo DŠI. Ugotovim lahko, da gre za nepoznavanje pravil o športnih igrah ZDUS. Komisija je v tem obdobju zbirala pripombe in dodelala pravila s tekmovalnim pravilnikom in jih posredovala UO ZDUS, ki jih je potrdil na 11. redni seji UO – 12.04.2017.

Očitno niso vodstva PZDU in Komisije za šport v PZDU-jih proučila pravila in opravila razprave z vodstvi DU. Kot delegat DŠI sem se v preteklih letih seznanil s to problematiko in jo razreševal, zato sem opravil številne razgovore in obiske organizatorjev DŠI pred tekmovanjem. Ugotovil sem, da so organizatorji v DU seznanjeni s potekom tekmovanja: 7., 8., 9., 10. in 11. člen pravil, medtem ko to ne velja za vodstva v DU in PZDU.

Upoštevajoč navedeno smo še posebno skrbno pregledali prijave za organizacijo DŠI in izbrali organizatorje – DU. Ob pregledu poročil organizatorjev PŠI-2018 smo ugotovili, da številne DU niso plačale članarine ZDUS-u in nekatere tudi PZDU-ju za preteklo leto, zato so bile tudi izločene. V dveh primerih so bile prijavljene mestne zveze DU (Ljubljana, Koper), kar tudi ni bilo upoštevano. Komisija je na dveh sejah razreševala pritožbe PZDU Osrednjeslovenske in Primorske in jih skušala razrešiti, vendar neuspešno, saj so predsedniki PZDU nadaljevali postopek tudi na UO ZDUS.

Postavlja se vprašanje sprejetih pravil športnih iger in statuta ZDUS z vidika osnovnega načela druženja športnikov na PŠI in DŠI, saj je to izničeno in postaja vse bolj tekmovalno, za kar se ne izbira sredstev za doseg ciljev.

Zakon o športu RS sprejet junija 2017 predvideva kategorijo upokojenih vrhunskih športnikov, o čemer velja razmisliti tudi pri organizaciji DŠI, saj so se številne sodelujoče ekipe v več primerih pritoževale, da so ekipe DU iz posameznih PZDU ekipirane z izbranimi najboljšimi ali celo vrhunskimi športniki.

Komisija je sprejela sklep, da novelira tekmovalni pravilnik in opozori vodstva PZDU o boljšem sodelovanju z organizatorji PŠI in DŠI. Pripravljen je tudi osnutek pravil o organizaciji PŠI, s katerim bi dokončno odpravili nejasnosti in omogočili vodstvu PZDU, da lažje spremlja ta tekmovanja.

Finančna problematika se že vrsto let stopnjuje, saj je proračun sredstev za šport ZDUS-a že desetletje enak. Zahvala predsedniku gospodu Janezu Sušniku, ki se praviloma udeleži sej komisije in je upoštevanje pripombe in sklepe komisije od pričetka mandata, že v januarju tekočega leta posredoval proračunski znesek za organizacijo PŠI in DŠI in s tem olajšal delovanje PZDU pri organizaciji PŠI. V preteklih letih je bil proračun za šport sprejet šele v juniju.

Delitev sredstev, namenjenih za organizacijo DŠI in PŠI je povzročila nejevoljo nekaterih PZDU, še posebno tistih, ki ob sedmih panogah, ki jih neposredno financira ZDUS, organizirajo tekmovanja v namiznem tenisu, plavanju, smučanju in tenisu (odbojka PZDU Maribor – 10 ekip DU z več kot 150 tekmovalci).

Na pobudo Gorenjske PZDU in sklepa UO ZDUS je komisija ob prisotnosti predsednika PZDU

ugotovila, da je potrebno bistveno zvišanje proračuna za organizacijo PŠI in organizacijo tekmovalnih ostalih panog. Po pregledu analize, ki je pripravljena skupaj s strokovno službo ZDUS in ob sklepu vodstva ZDUS, da ni možno povečanje budžeta za šport, je komisija sprejela sklep, da prerazporedi 1.000,00 EUR iz DŠI na PŠI in dodatnih 1.000,00 EUR (povečanje sredstev ZDUS).

Predlagam komisiji, da skupaj z ostalimi poročili pripravi celovito informacijo o delu komisije in jo posreduje vodstvu ZDUS, od katerega se pričakuje tudi vabilo na seje UO, ko se razpravlja o športu, rekreaciji in gibalni kulturi.

V najkrajšem času je potrebno tudi razširiti program dela 2019 s smernicami za delo komisije v naslednjem mandatnem obdobju.

2. Področje rekreacije

Čeprav vsi vemo, da se po posameznih društvih in tudi na nivoju PZDU dogaja marsikaj. Tu mislimo na aktivnosti v različnih težavnostnih stopnjah sprehajanja, pohodništva, planinarjenja, nordijske hoje, kolesarjenja, izletništva pa tudi plavanja, plesanja, sodelovanja v raznih družabnih in športnih igrah. Žal so vse prošnje po zbiranju povratnih informacij naletela na gluha ušesa. Nekako je razumeti odpor do administracije, vendar bi bilo nujno zbrati tudi te podatke, saj bi na osnovi zbranih informacij lahko našim članom ponudili marsikatero koristno informacijo in predloge.

3. Področje gibalne kulture

Populacija članstva, ki jo zajemamo v ZDUS je vedno starejša. Po eni strani se pogoji upokojevanja višajo, po drugi strani pa se pričakovana življenjska doba daljša. Pojavljajo se težave v motoriki zaradi same starosti, ki jih potencirajo še razna bolezenska stanja in poškodbe. Verjamemo, da se tudi na tem področju dogaja marsikaj na področju samih društev. Koristno bi bilo zbrati vsaj osnovne podatke o tovrstni dejavnosti.

Pri poročilu s področja športa je aktivno sodeloval podpredsednik komisije in vodja s področja športa g. Anton Praviček.

Miha Prosen
Predsednik komisije

11. Poročilo Komisije za izobraževanje, publiciteto in informatiko

V letu 2018 sta bila organizirana 2 skupna sestanka komisije IPI: 15.3. in 13.9.2018 ter 27.3.2018 dodatni pripravljalni sestanek za pripravo okrogle mize v okviru TVU 2018.

Izvrševanje načrta dela komisije IPI na področju izobraževanja:

1. Vzpostavitev delovne skupine za udejanjanje Nacionalne strategije dolgožive družbe za področje izobraževanja in priprava strokovnega predloga ukrepov s strani ZDUS.

Imenovana je bila delovna skupina za področje izobraževanja v sestavi Irena Levičnik, Vida Bogataj, Ljuba Fišer, Alenka Reissner, zunanji člani Zoran Jelenc, Ana Krajnc (SUTŽO), Andrej Sotošek (ACS). Strokovni predlog ukrepov za področje izobraževanja je bil pripravljen in usklajen na večih sestankih skupine, čistoпись je bil v decembru 2018 posredovan podpredsednici Miji Pukl in tajništvu ZDUS za vključitev v skupni dokument.

2. Sodelovanje v Tednu vseživljenjskega učenja 2018, priprava in izvedba tematskega dne ZDUS kot otvoritvenega dogodka skupne akcije Dan starejših.

Poseben tematski dan v okviru TVU posvečen starejšim s sloganom »Dan starejših – čili, zdravi, informirani in dejavni« se je prvič uveljavil na TVU 2016; v letu 2018 pa je ZDUS prvič izvedel otvoritveni dogodek prav na ta dan (18.5.2018) – okroglo mizo na temo »Izzivi vseživljenjskega učenja starejših«. Okrogla miza je bila izvedena v dvorani ZPIZ v Ljubljani. Tukaj velja opozoriti, da se kljub pravočasnemu vabilu in večkratnim poizkusom kontaktiranja različnih odgovornih oseb na MIZŠ dogodka ni udeležil nihče iz MIZŠ, pristojen za izobraževanje odraslih. V ostalem smo preko ZDUS komunikacijskih kanalov spodbujali društva, da se na svojih področjih vključijo v dogajanje v okviru TVU 2018.

3. Sodelovanje z morebitnimi projekti in programi ZDUS, ki med aktivnosti vključujejo tudi izobraževanja oziroma usposabljanja; povezava z MIZŠ v zvezi s planiranimi projekti, primernimi za ZDUS oz. DU.

Kakšnih konkretnih akcij na tem področju ni bilo, razen pilotnega projekta Predupokojitveno izobraževanje pedagoških delavcev, v katerem sodeluje Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije (oz. članica komisije Vida Bogataj).

4. Spremljanje izvajanja izobraževanja računovodij in blagajnikov DU (januar/februar).

Strokovna sodelavka Komisije IPI redno spremlja izvajanje izobraževanja računovodij in blagajnikov DU.

5. Udeležba na Festivalu za tretje življenjsko obdobje 2018

Na F3ŽO 2018 smo izvedli nadaljevalno okroglo mizo na temo »Izzivi vseživljenjskega učenja starejših« in jo zastavili v smeri priprave predloga akcijskih ukrepov ZDUS na področju vseživljenjskega izobraževanja starejših. Velja ista pripomba – na strani MIZŠ nimamo sogovornika.

Ostalo:

- V začetku leta 2018 so še potekala dela na dodatnih uskladitvah ZDUS Memoranduma 2018 –

dopolnitvah poglavja Izobraževanje.

- V oktobru 2018 je bila opravljena primerjava Memoranduma 2018 in Koalicijske pogodbe za področje Izobraževanja in pripravljeno ustrezno poročilo za vodstvo.
- Priprava IT izobraževanja vodstva ZDUS skupaj s Simbiozo
- Proučitev zahtev GDPR (Splošna uredba EU o varstvu OP) in priprava vprašanj v zvezi s potrebnimi spremembami na strani DU in PZDU za sestanek s predstavniki CNVOS na ZDUS; pobuda o obveščanju DU in PZDU o načrtih strokovnih skužb ZDUS na tem področju.
- Neizvršena je ostala naloga, podana s strani Strokovnega sveta (15.seja 11.9.2018) – komisija IPI naj pripravi priporočila društvom po vključitvi izobraževalnih aktivnosti v programe dela društev.

Izvrševanje načrta dela Komisije IPI na področju informatike:

1. Vzpostavitev delovne skupine za udejanjanje Nacionalne strategije dolgožive družbe za področje informatike in priprava strokovnega predloga ukrepov s strani ZDUS.

Imenovana je bila delovna skupina za področje informatike v sestavi Jože Gašperšič, Marija Krušič, Milan Osterc, Mija Pukl, Alenka Reissner. Strokovni predlog ukrepov za področje informatike je bil pripravljen in usklajen na večih sestankih skupine, čistopis je bil v decembru 2018 posredovan podpredsednici Miji Pukl in tajništvu ZDUS za vključitev v skupni dokument.

2. Sodelovanje na posvetih iz področja Srebrne ekonomije – dobre prakse s področja e-vključevanja starejših.

Na področju »e - Srebrne ekonomije« pod vodstvom upokojenega profesorja Jožeta Gričarja poteka več aktivnosti – sestanki in delavnice na temo priprave Vodiča e-storitev po vzoru nekaterih tujih držav, obenem pa tudi priprave in udeležbe na letnih konferencah iz področja e-vključevanja v aktivno staranje. ZDUS je vključen v iniciativo na portalu eRegion med Associations <http://eregion.eu/initiative/members/>.

3. Obveščanje DU o brezplačnih možnostih vzpostavitve spletne strani

DU in PZDU smo v preteklosti večkrat obveščali o možnostih brezplačne vzpostavitve spletne strani. Ugotavljamo pa, da je na tem področju največji problem pomanjkanje ustreznega kadra na DU in PZDU (vezano na naše težnje po oživitvi ideje regijskih izobraževalcev).

4. Preučitev možnosti za dopolnitev in realizacijo ideje o regijskih izobraževalcih ZDUS kot podpore društvom in posameznikom pri uporabi IKT tehnologij in storitev – aktivno iskanje finančnih možnosti.

Idejo o regijskih izobraževalcih smo v letu 2018 skušali realizirati po večih poteh: a) skozi predlog projekta IKT kompetence za INOP (Izvedbeni načrt Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike 2014 – 2020) preko MIZŠ v februarju 2018 – o rezultatu nimamo podatka; b) na večih usklajevalnih sestankih z mrežo NVO-VID, SDI in MJU / DID – priprava zasnove za projekt za dvig e-veščin starejših v sklopu povečanja rabe interneta v Sloveniji, razpis naj bi bil objavljen pomladi 2019, zaradi zamenjave vodstva DID nam usoda tega projekta zaenkrat ni jasna.

5. Sodelovanje z morebitnimi projekti in programi ZDUS, ki med aktivnosti vključujejo tudi IKT
Sodelovanje pri ponudbi za EU projekt Interactive – nosilni partner Synyo, ZDUS kot

partner; Synyo s ponudbo ni bil uspešen.

6. Izvrševanje nalog iz plana dela komisije IPI za področje informatike za obdobje 2015 – 2019 po potrebi in v skladu z zmožnostmi.

Na splošno z nivoja sedanjega vodstva ZDUS ne prihaja kaj dosti pobud, ki bi zahtevale angažma članov Komisije na področju informatike. Komisija pa žal nima nobenih sredstev, ki bi omogočala samostojnejšo izvedbo nalog.

Ostalo:

- V začetku leta 2018 so še potekala dela na dodatnih uskladitvah ZDUS Memoranduma 2018 – dopolnitvah poglavja Informatika.
- V oktobru 2018 je bila opravljena primerjava Memoranduma 2018 in Koalicijske pogodbe za področje Informatike in pripravljeno ustrezno poročilo za vodstvo.
- Sodelovanje v mreži NVO-VID (mreža nevladnih organizacij – vključujoča informacijska družba); priprava predlogov aktivnosti ZDUS kot prispevek k kazalniku DESI
- Predstavitve delovanja komisije oz. ZDUS na področju informatike oz. indeksa DESI na SEK (Svet za elektronske komunikacije)
- Sodelovanje pri prenovi spletne strani ZDUS – priprava pripomb na delovanje obstoječe spletne strani - imenovanje ožje delovne skupine v sestavi Konrad Steblovnik, Marija Krušič, Milan Osterc, Črt Kanoni, Mateja Peršuh, Alenka Reissner, Mija Pukl. Naloga je bila opravljena in še razširjena do priprave in izvedbe zbiranja ponudb za prenavo spletne strani. Pripravljene so bile strokovne podlage in zahteve za prenavo. Ponudbe so poslali 3 ponudniki – Specto, Creatim in AV Studio. Vse 3 ponudbe so po vrednosti krepko presegle predvidena sredstva ZDUS za ta namen. Vodstvu ZDUS smo sicer predlagali, da izbere najugodnejšo od pravočasno predloženih ponudb – v primeru, če lahko sredstva zagotovi, sicer pa smo ponudili alternativno rešitev. Vodstvo ZDUS se je odločilo za alternativni predlog (sklep kolegija ZDUS: **Glede na visoke zneske ponudb za prenavo spletne strani ZDUS, se sprejme alternativna možnost, in sicer se z obstoječim izvajalcem skladno z našimi potrebami in zahtevami projekt prenavo spletne strani razdeli na posamezne faze v skladu s finančnim načrtom, faze pa se opredeli tako, da se najprej zagotovi osnovne in najbolj nujne funkcionalnosti, kasneje pa se izvede nadgradnje.**)
- Po razumevanju Komisije IPI (usklajeno z vodstvom ZDUS) je postopek prenavo spletne strani ZDUS od tu naprej v pristojnosti in odgovornosti urednika spletne strani ZDUS.

Alenka Reissner
Predsednica komisije

12. Poročilo o delu Komisije za tehnično kulturo

Komisija za tehnično kulturo poročila ni pripravila. Poročilo je pripravil Organizacijski odbor Rokodelske delavnice Delfin, ki deluje v sklopu Tehnične kulture.

Na Rokodelskih delavnicah Delfin 2017 smo sprejeli sklepe o rokodelskih aktivnostih v letu 2018, ki jih je Komisija za tehnično kulturo na 5. seji 10.4.2018 tudi vključila v program dela 2018.

Sklepi RDD 2017:

- **Aktivno sodelovali na rokodelskem področju v svojem okolju: v organizaciji in sodelovanju na delavnicah za sovrstnike, v organizaciji in sodelovanju na rokodelskih razstavah, v prenosu znanja na mlade v različnih oblikah**
- **Organizacija dvodnevne rokodelske delavnice v Brežicah v sodelovanju z DU Brežice**
- **Organizacija letnega srečanja v Višnji Gori v sodelovanju z DU Višnja Gora**
- **Organizacija rokodelskega srečanja s porabskimi Slovenci v Monoštru**
- **Obveščanje o rokodelskih dogodkih (FB Delfinci in Delfinke, ostali mediji, medsebojno obveščanje, objavljane v lokalnih medijih)**
- **Sodelovali na letnih rokodelskih razstavah v organizaciji PZDU**

Na področju rokodelstva smo v letu 2018 izvedli naslednje aktivnosti:

1. Dvodnevna rokodelska delavnica v Brežicah skupaj z DU Brežice (predsednica DU Jožica Sušin, vodja sekcije ročnih del Vera Boh)

- DU Brežice je organiziralo dvodnevno rokodelsko delavnico 18. in 19. aprila 2018 v Mladinskem centru v Brežicah, kjer je bilo bivanje udeležencev, delavnica, kulturni program in rokodelska razstava DU Brežice.
- Na delavnici je bilo 19 rokodelk in rokodelcev iz 12 DU iz 5 PZDU, ki so tudi bivali v MC (Jesenice, Žirovnica, Medvode, Pirniče, Kamnik, Litija, Podgorica-Šentjakob, Trbovlje, Hrastnik, Višnja Gora, Trebnje in Mokronog-Trebelno), samo na delavnici pa je bilo še 5 rokodelk iz DU Dobova, DU Raka, DU Novo Mesto, DU Krško in DU Brežice.
- Udeleženci delavnice so izdelali nakit iz fimo mase. Delavnico je vodila mentorica Kežman Mihaela iz Medgeneracijskega centra.
- DU Brežice pripravilo v več namenski dvorani v MC rokodelsko razstavo članic njihove rokodelske sekcije in čudovit kulturni program v katerem so sodelovali pevska skupina Jagodni izbor in folklorna skupina iz DU Brežice, učenci Osnovne šole Brežice in vokalna skupina Up iz DU Dobova. Na prireditvi sta bila poleg članov DU Brežice, udeležencev delavnic in ostalih gostov prisotna tudi Župan občine Brežice Ivan Molan in predsednik PZDU Posavje Jože Žnidarič.
- Naslednji dan pa je predsednica DU Brežice Jožica Sušin vodila udeležence delavnic po Brežicah, kjer so si ogledali mestno hišo, stari del Brežic, grad in Posavski muzej in okolico HE Brežice.

- Stroški udeležbe (prevoz in bivanje) so krili udeleženci sami, DU pa je krilo stroške organizacije delavnice, kulturnega programa in ogleda mesta.

2. Letno srečanje rokodelcev v Višnji Gori (predsednica DU Milojka Zadel, vodja sekcije ročnih del Marica Pilko)

- Letno srečanje rokodelcev je bilo 8. junija 2018 v Višnji Gori in je bilo vključeno v program KS Višnja Gora, ki je praznovala 540 letnice kraja in obeležje svetovnega dneva čebel.
- Organizator letnega srečanja rokodelcev je bilo DU Višnja Gora (Milojka Zadel – predsednica DU, Marica Pilko – vodja sekcije ročnih del)
- Začetek srečanja je bil v Mestni hiši z nagovori predsednice DU in predsednika ZDUS Janeza Sušnika in ogledom čudovite rokodelske razstave njihove sekcije ročnih del. Udeleženci so si nato ogledali znamenitosti Višnje Gore – ogled cerkve, čebelnjaka in starega dela kraja. Srečanje se je zaključilo na kopališču, kjer je organizator pripravil kulturni program in okusno kosilo.
Na srečanju je sodelovalo 48 udeležencev iz 18 DU iz 5 PZDU.
- Prevozne stroške so krili udeleženci sami, organizator pa je kril stroške razstave, vodenja, programa in pogostitve.

3. Srečanje upokojevcev rokodelcev ZDUS s porabskimi slovenskimi upokojenci rokodelci v Monoštru – (predsednica DPSU Monošter – Klara Fodor, Direktorica hotela Lipa Anita Vajda, urednica časopisa Porabje Marjana Sukič)

- Srečanje je bilo 11. In 12. Septembra 2018 v Hotelu Lipa v Monoštru v organizaciji Društva porabskih slovenskih upokojevcev Monošter in Hotela Lipa v Monoštru.
- V programu srečanja je bila izvedba 12 različnih rokodelskih delavnic, ki so jih vodile mojstrice iz Slovenije in ena iz Monoštra, rokodelska razstava gostiteljic, bogat kulturno zabavni program v izvedbi članov DPSU iz Monoštra in ogled kulturnih znamenitosti Monoštra
- Izvedli smo 10 rokodelskih delavnic, na katerih so izdelovali rože iz koruznega ličkanja, nakit iz različnih materialov in v različnih tehnikah (ogrlice, prstane), darilno embalažo, polstene čebele, kvačkano plastično torbo, priponke, vezli prtiček, slikali na steklo. Poleg tega je bila tudi delavnica samo za moške udeležence srečanja , na kateri so delali zanimive zapestnice. Imeli smo tudi medgeneracijsko povezavo in na dve delavnici povabili 10 učencev iz slovenske OŠ Jožefa Košiča iz Gornjega Senika, ki so pod vodstvom naših mojstric izdelali muce in medene voščilnice.
- Rokodelke DSPU Monošter so pripravile tudi čudovito razstavo njihovih rokodelskih izdelkov.
- Gostitelji iz DSPU pripravili odličen kulturni program v dvorani hotela Lipa na katerem so nastopili člani njihove folklorne skupine, pevskega zbora in igralske skupine.
- V sredo 12.9.2018 si je večina slovenskih udeležencev srečanja ogledala turistične in kulturne znamenitosti Monoštra pod vodstvom Marjane Sukič (ogled filma o Porabju, cerkev Marijinega vnebozetja, muzej Avgusta Pavla in mesto Monošter)
- Srečanja se je udeležilo:
- 53 rokodelcev in rokodelk iz 26 DU iz vse Slovenije iz 7 PZDU (Črnomelj, Domžale, DPS, Dvor, Grosuplje, Hrastnik, Jesenice, Kamnik, Kranj, Kropa, Litija, Mengeš, MORS, Naš Dom Dob, Novo Mesto, Ormož, Paka pri Velenju, Pirniče, Radlje ob Dravi, Šentilj, Šmartno pri Slovenj Gradcu, Trebnje, Velenje, Višnja Gora, Žabnica, Žirovnica)

- Samo v torek so bili na delavnicah in prireditvi prisotni še 20 rokodelk in rokodelcev iz 5 DU iz PZDU Pomurje (Gorišnica, Ljutomer, Miklavž pri Ormožu, Odranci, Puconci)
- Delavnice in kulturni program so si ogledali tudi: Minister vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, Predsednik Zveze društev upokoјencev Slovenije Janez Sušnik, Predsednica PZDU Pomurje Vijola Bertalanič, Generalni konzul RS Boris Jesih, Zastopnica Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Koleč Kiš.
- Skupaj z gostitelji je bilo na srečanju prisotnih 105 udeležencev.
- Na delavnicah so bili prisotni tudi novinarji iz slovenskih in madžarskih medijev in pripravili zanimive prispevke in intervjuje.
- Vse dogajanje je popestril tudi naš harmonikar. Vsak udeleženec je prejel majico in svojo pripenko.
- Izvedbo srečanja sta finančno podprla tudi Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in ZDUS. Razliko pa so prispevali udeleženci sami.
- Srečanje sta vodila Klara Fodor iz DPSU Monošter in Branko Suhadolnik iz ZDUS.

4. Rokodelske delavnice Delfin 2018 Izola

- Rokodelci in rokodelke smo se že šestič srečali na rokodelskih delavnicah Delfin, ki so bile od 10. Do 14. Decembra 2018 v hotelu Delfin v Izoli.
- Z rokodelskimi delavnicami smo začeli v decembru 2013 in do zdaj smo skupaj organizirali 87 različnih rokodelskih delavnic na katerih je bilo udeleženo 258 rokodelk in rokodelcev iz 89 DU iz vseh 13 PZDU.
- Na RDD 2018 je bila rekordna udeležba 160 rokodelk in rokodelcev iz 68 DU in prvič tudi iz vseh 13 PZDU.
- Struktura udeležbe: organizacijski odbor – 4, ljubiteljske mojstrice in mojstra – 17, mentorice in mentorja – 80, spremljevalci in spremljevalke – 58, ostali – 1.
- Na delavnicah je prvič sodelovalo 42 rokodelk in rokodelcev – 2 vodji delavnic, 18 mentorjev in mentoric in 22 spremljevalcev.
- Med nami so bili tudi predsedniki DU: Kropa – Petrač Metka, Loški Potok – Turk Marija, Spodnja Kungota – Bukovnik Stane, Tržišče – Sitar Vinko, Raka – Metelko Fani , Gorica pri Slivnici – Bevc Š. Zdenka.
- Rdeča nit rokodelskih delavnic 2018 so bili izdelki za čebelarstvo in medicinarstvo na naslednjih delavnicah:

Tabela 6 Rokodelske delavnice 2018

Mini medoviti vrt	Milena Dimec DU Litija
Risanje na steklo	Sonja Drobnič DU Grosuplje
Kvačkana čebela	Marija Golob DU Novo mesto
Polstena čebela	Emilija Gregorčič DU Kamnik
Mozaik iz semen	Antonija Jereb DU Štepanjsko naselje
Mreža za kozarce	Irena Kožuh DU Brestanica
Darilna vrečka	Mojca Kraljič DU Kranj
Medovite cvetlice	Francka Murn DU Dvor
Sveče iz voska	Katjuša Rabzelj DU Šempeter pri Novi Gorici
Panjska končnica	Majda Repnik DU Mengeš
Vrečka z izvezeno čebelo	Rozalija Strojan DU Pirniče
Košarica iz ratana	Marija Šmidovnik DU Kamnik

Vaza v obliki satja	Danica Tisnikar DU Vinska Gora
Klekljana čebela	Danica Gostinčar DU Dolsko
Opletena steklenička	Ivan Veselič DU Črnomelj
Peka ferdinandovega medenega kolača	Mara Podržaj DU Grosuplje
Papirnati avion	Stane Arh DU Jesenice (delavnica za spremljevalce)

- Na RDD je bilo tudi 58 spremljevalcev, ki so se aktivno udeležili izdelave in tekmovanja v papirnatih avionih.
- Vzorci vseh izdelkov, ki so se delali na RDD 2018, so razstavljeni v vitrini v hotelu Delfin.
- Vsi vodje rokodelskih delavnic Delfin 2018 so se udeležili posebne delavnice 9.10.2018 v ZDUS na kateri so podrobno predstavili izdelke in način izdelave ter dobili vsa navodila za izvedbo delavnic v Izoli.
- Vsi udeleženci delavnic so imeli priponke z imeni, ki jih je izdelala Milena Dimec in bili oblečeni v enotne majice.
- Poleg delavnic smo imeli na RDD 2018 še naslednje aktivnosti:
 - Rokodelsko razstavo vseh vodij delavnic in udeležencev, ki so bili prvič na RDD
 - Predavanje o pripravi in vodenju rokodelskih delavnic – Milena Dimec DU Litija
 - Predavanje o zdravi prehrani in degustacija medu – Nataša Lilek ČZS
 - Predavanje o varnosti v prometu – Sebastijan Turk AVP
 - Ogled izolskih parkov – Nina Golob Hotel Delfin
 - Delavnica Misli v oblaku - oblaki na paličkah – Tomaž Skulj OO RDD– udeležba 35 rokodelk in rokodelcev; izdelke so predali direktorici hotela na zaključku RDD
 - Zaključni večer z razstavo vseh izdelkov, ki so jih udeleženci izdelali na RDD, kulturnim in zabavnim programom, ki ga je vodila Antonija Jereb in v katerem je 28 udeležencev RDD sodelovalo s poezijo, prikazom zgodbe o klobukih iz DU Brestanica, skeči in šalami, petjem in harmoniko, s predstavitvijo zgodbe o oblakih in nepogrešljiva je bila tudi naša Marjetka Popovski.
 - Izpolnitev ankete in predaja potrdil o udeležbi – OO RDD
 - Rokodelske delavnice Delfin 2018 sta obiskala predsednik ZDUS Janez Sušnik in podpredsednica ZDUS Vera Pečnik in sta si z velikim zanimanjem podrobno ogledala delo na posameznih delavnicah.
 - Za 52 udeležencev RDD 2018 smo organizirali tudi avtobusni prevoz na relaciji Murska Sobota – Izola in nazaj. Stroške prevoza pa so krili udeleženci sami.
 - Potek celotnega dogajanja je s fotoaparatom posnel tu Janez Strojani član OO RDD in je foto gradivo tudi posredoval vsem udeležencem. Veliko udeležencev pa je dogajanje na RDD 2018 sprotno objavljalo na družbenih omrežjih. TV Slovenija pa je kot vsako leto posnela utrinke iz rokodelskih delavnic in jih predvajala v informativni oddaji Primorska kronika.
 - Na RDD 2018 nismo sprejeli nobenih sklepov ampak le priporočila vsem rokodelkam in rokodelcem, da še naprej aktivno delujejo v svojih okoljih pri prenašanju rokodelskega znanja na vrstnike in mlade in da sodelujejo pri organizaciji in izvedbi različnih rokodelskih delavnic in razstav. Poleg tega pa smo jih povabili na sodelovanje na prireditvi Dnevi medgeneracijskega sožitja 2019.

5. Sodelovanje v Zdusovem kotičku na F3ŽO v Ljubljani

- V okviru Festivala za 3. življenjsko obdobje 2018, ki je bil od 1.10. do 3.10. 2018 v Cankarjevem domu v Ljubljani, smo organizirali tradicionalni Zdusov kotiček na

katerem so rokodelci in rokodelke razstavili svoje izdelke. Večinoma so bili izdelki na temo čebelarstva in medicinarstva. Obiskovalce so pritegnile tudi dobrote, ki so jih spekle upokojenke iz DU Grosuplje.

- Sodelovalo je 19 DU iz 5 PZDU (Boris Kidrič, Podgorica-Šentjakob, Grosuplje, Ivančna Gorica, Višnja Gora, Logatec, Medvode, Pirniče, Smlednik, Novo Mesto, Loški Potok, Trebnje, Kočevje, Mokronog- Trebelno, Jesenice, Tržič, Kranj, Litija, Hrastnik, Štore)
- Na zaključku je OO skupaj s članico ČZS izbral najboljše tri izdelke in podelil praktične nagrade, ki so jih prejele rokodelci in rokodelke iz DU Litija, Kranj in Novo mesto.
- Stroške udeležbe na razstavi so krili udeleženci sami oz. njihova društva.
- Poleg tega smo izvedli tudi okroglo mizo Ljubiteljsko rokodelstvo krepi dejavno življenje, ki jo je vodil Tomaž Skulj.

6. Rokodelske razstave v PZDU

- V 2018 so bile organizirane rokodelske razstave v naslednjih PZDU:
- PZDU Posavje v Tržišču dne 25.5.2018 v okviru krajevnega praznika; razstavljalo je 8 DU (Tržišče, Brestanica, Raka, Krško, Brežice, Dobova-Kapele, Bizeljsko, Kostanjevica).
- PZDU Dolenjska v Šentjerneju v okviru nastopa pevskih zborov dne 10.5.2018 Nastopilo je 7 DU (Novo Mesto, Veliki Gaber, Mokronog-Trebelno, Trebnje, Črnomelj, Dvor, Loški Potok). Organizatorica je bila Marija Golob iz DU Novo mesto.
- PZDU Severna Primorska v Kanalu ob Soči dne 29.9.2018. Razstavilo je 7 DU (Deskle-Anhovo, Kanal, Vrtojba, Trnovo-Lokve, Miren, Renče, Ajdovščina in OŠ in vrtec Kanal)
- PZDU Zasavje v Rimskih toplicah dne 1.6.2018 ob Srečanju upokojenecv Zasavja. Nastopila so 3 DU – Litija, Hrastnik, Trbovlje.
- PZDU Zgornjepodravska v KS Razvanje dne 11. 10. 2018.Nastopilo je 18 DU (Center, Tabor, Radvanje, Bezena, Ruše, Kamnica, Malečnik, Duplek, Velka, Tezno, Hoče, Starše, Lenart, Dravsko dvor, Zgornja Kungota, Fram, Razvanje, Limbuš-Pekre.)
- PZDU Celje v Novi vasi v Celju dne 13.10.2018. Razstavljalo je 10 DU (Nova vas, Štore, Mozirje, Prebold, Teharje, Šentjur, Gorica pri Slivnici, Rimske Toplice, Škofja vas, Laško). V planu je bila tudi druga rokodelska razstava DU v Savinjski dolini v organizaciji DU Nazarje vendar je preložena na 2019.
- PZDU Šaleška je imela razstave posameznih DU v Zlatem kotičku v Velenju in sicer: DU Vinska Gora 6.3.2018, DU Velenje dne 13.4 in Klub Gorenje dne 11.5.2018.
- V planu so bile tudi razstave v PZDU Koroška in Pomurje, ki bodo v letu 2019.
- PZDU Gorenjska pa organizira rokodelsko razstavo vsaki dve leti.
- Ni bilo odziva na organizacijo rokodelske razstave v PZDU Južnaprimorska, PZDU Spodnjepodravje in PZDU Osrednjaslovenska.

7. Objavljanje o rokodelskih aktivnostih v medijih

- Rokodelci so objavljali svoje prispevke predvsem na FB o rokodelskih dogodkih v svojih okoljih, o izvedbi delavnic, ki so jih izvedli za sovrstnike in mlade in ostalih dogodkih.
- Prispevki o rokodelskih dogodkih v Brežicah, Višnji Gori, Monoštru in RDD 2018 v Delfinu so bili objavljeni v ZDUS plus, na spletni strani ZDUS in tudi v reviji Vzajemnost.
- Branko Suhadolnik je sproti obveščal preko 450 rokodelcev po vsej Sloveniji o 55 različnih rokodelskih dogodkih po Sloveniji v 2018

8. Sodelovanje na ostalih prireditvah

- Rokodelci smo sodelovali na dveh prireditvah v Hotelu Delfin:

- Majska fešta 3. In 4. maja 2018. Sodelovalo je 10 rokodelcev in rokodelk iz 8 DU (Litija, Pirniče, Kamnik, Trebnje, Podgorica-Šentjakob, Jesenice, Žirovnica, Ljubljana Poljane). Prvi dan smo sodelovali v prikazu izdelkov na Istrski tržnici, drugi dan pa smo izvedli 6 delavnic na katerih je sodelovalo preko 35 gostov hotela.
- Delfifest 22. In 23.10.2018. Sodelovalo je 11 rokodelcev in rokodelk iz 7 DU (Litija, Pirniče, Kamnik, Trebnje, Podgorica-Šentjakob, Jesenice, Ljubljana Poljane). Prvi dan so gostje hotela sodelovali pri izdelavi izdelkov iz ličja, drugi dan pa je bilo 8 različnih delavnic na katerih je sodelovalo 80 gostov hotela.
- Organizacija rokodelske razstave na prireditvi Dan ZDUS 2018 dne 28.11.2018 na kateri je sodelovalo 12 DU iz posameznih PZDU, ki so prejela priznanje ZDUS (Ljutomer, Velka, Muta, Slovenske Konjice, Šentilj pri Velenju, Litija, Senovo, Kočevje, Vrhnika, Jesenice, Pivka, Kanal)
- Sodelovanje rokodelcev z rokodelsko razstavo na temo čebelarstva na prireditvi Dnevi čebelarstva na ČZS dne 7.12.2018. Sodelovalo je 13 rokodelcev in rokodelk iz 5 DU (Kranj, Kamnik, Višnja Gora, Litija, Naš dom Dob).

9. Neizpolnjeni cilji

- Nismo nastopili v oddaji Dobro jutro na TV Slovenija, ki niso imeli v planu oddaje za rokodelce.
- Nismo še aktivno začeli z aktivnim zbiranjem statističnih podatkov o rokodelskih sekcijah po DU

10. Finančni odhodki za rokodelske aktivnosti 2018

- Realizacija porabe sredstev ZDUS za RDD 2018 je bila v okviru plana in prikazana v posebnih poročilih, ki so že bila predana vodstvu ZDUS.
- Ostale aktivnosti so krili rokodelci sami oz. njihova DU.

V OO RDD smo pri izvajanju aktivnosti sodelovali Branko Suhadolnik, Branka Bizjan, Janez Strojan in do oktobra 2018 tudi Andrej Jus.

Branko Suhadolnik
Predsednik Organizacijskega odbora